

บทที่ 5

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงที่เป็นมะเร็งปากมดลูก ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้คัดเลือกผู้หญิงที่เป็นมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย และเป็นผู้ใช้การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ในการดูแลสุขภาพ ในเรื่องการฝึกสติและสมาธิของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก โดยการฝึกจิตให้พร้อมก่อนเตรียมตัวตาย ซึ่งแต่ละคนได้มีความสนใจและให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์เป็นอย่างดี โดยมีกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 8 ราย กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่ใช้วิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ด้วยการสวดมนต์ นั่งสมาธิ และเดินจงกรม ควบคู่กับการใช้ดนตรีบำบัด และธรรมชาติบำบัด(ตั๋ยมยาสมุนไพร) ได้พยายามเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยการนำเอาระยะการเจ็บป่วยของโรคมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้ายมากำหนดกลุ่มตัวอย่าง จะทำให้หากกลุ่มตัวอย่างง่ายเนื่องจากส่วนใหญ่ผู้มารักษาที่วัดดังกล่าวข้างต้น คือผู้ที่เป็นมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนต่อการวิเคราะห์ โดยการนำเสนอในเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 5

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก

ลำดับที่	นามสมมุติ	อายุ	อาชีพ	สถานภาพ	ภูมิลำเนา	การศึกษา
1.	พี่ดอกไม้	40	ทำนา เกษตรกรรม	สามีแยกกันอยู่ มีลูก 2 คน สมรส 2 ครั้ง	สกลนคร	ปวท.
2.	ป้าระวิน	48	ทำนา	สมรสมา 29 ปี มีลูก 4 คน สมรส 2 ครั้ง	สกลนคร	ป.4
3.	ป้าทองจันทร์	52	ทำนา,ทำไร่	สมรสมา 34 ปี มีลูก 4 คน สมรส 2 ครั้ง	อุดรธานี	ป.4
4.	ป้าฉันทะ	58	ทำนา	สมรสมา 40 ปี มีลูก 9 คน สมรส 2 ครั้ง	สกลนคร	ป.4
5.	ยายเตือนจิต	60	ทำนา	สามีเสียชีวิต มีลูก 2 คน สมรส 2 ครั้ง	นครพนม	ป.4
6.	ป้านาง	64	ทำนา เกษตรกรรม	สามีเสียชีวิต มีลูก 4 คน สมรส 2 ครั้ง	หนองคาย	ป.4
7.	ยายบุญปิ่น	69	ทำนา	สมรสมา 50ปี มีลูก 7 คน สมรส 2 ครั้ง	อุบลฯ	ป.3
8.	ยายบัวภา	79	ทำนา ค้าขาย	สามีเสียชีวิต มีลูก 4 คน สมรส 2 ครั้ง	สกลนคร	-

ที่มา: ข้อมูลพื้นฐานของผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก ณ อโรคยศาล วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร , 2549 - 2550

ข้อมูลจากตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างมีอายุสูงสุด 79 ปี และมีอายุน้อยที่สุด 40 ปี ทั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างที่แต่งงานแล้วและอยู่ด้วยกันกับสามีมีจำนวน 4 ราย มีผู้ที่แต่งงานแล้วสามีเสียชีวิตจำนวน 3 ราย และผู้ที่แต่งงานแล้วแยกกันอยู่กับสามีมีจำนวน 2 ราย โดยในกลุ่มของผู้หญิงที่แต่งงานจำนวน 8 ราย เป็นผู้มีบุตร 2-4 คน มีอยู่ 6 ราย ผู้มีบุตร 7-9 คน มี 2 ราย กลุ่มของผู้หญิงที่แต่งงานจำนวน 8 ราย มีผู้สมรสมา จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 2 ราย นอกนั้นอีก 7 ราย สมรส 2 ครั้ง

สำหรับลักษณะครอบครัว พบว่าส่วนใหญ่เป็นลักษณะครอบครัวเดี่ยว บางคนแม้จะอยู่แบบครอบครัวใหญ่แต่ก็แยกกันอยู่เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจน

จากการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้ง 8 ราย มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดสกลนคร จำนวน 4 ราย ส่วนอีก 4 ราย มีภูมิลำเนาอยู่กระจัดกระจายไปตามจังหวัดใกล้เคียงของทางภาคอีสาน คือ จังหวัด อุบลราชธานี 2 ราย จังหวัดนครพนม 2 ราย จังหวัดหนองคาย 2 ราย และจังหวัดอุดรธานี 2 ราย

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีการศึกษาต่ำ โดยกลุ่มของผู้หญิงทั้งหมด 8 ราย เป็นผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ จำนวน 2 ราย จบชั้นประถมศึกษา 3 จำนวน 2 ราย จบชั้นประถมศึกษา 4 จำนวน 5 ราย จบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จำนวน 2 ราย และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ฐานะยากจน

ตารางที่ 6

ประสบการณ์ชีวิตการเข้าสู่การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ของกลุ่มตัวอย่าง

นาม สมมุติ	อายุ	อาการเจ็บป่วย ของระบบสืบพันธุ์	จำนวน ปีที่ ป่วย	การแสวงหา การรักษาก่อนหน้านี้	ประสบการณ์ชีวิตเข้าสู่การแพทย์แผนไทย แนวพุทธ (สมาธิบำบัด)	จำนวนปี ที่รักษา	สาเหตุที่ เลือกมา รักษา
1. พี่ ดอกไม้	40	เริ่มมีอาการ ปี 49 ตกขาวไปตรวจ ภายในพบว่า เป็น มะเร็งปากมดลูก	1 ปี	รักษาด้วยการแพทย์ แผนปัจจุบัน ผ่าตัด มดลูกและรังไข่ออก ทั้ง 2 ข้าง	นั่งสมาธิ สวดมนต์ กินยาหม้อ สมุนไพร ทำบุญ ใส่บาตร	7 วัน	ได้ยิน ชื่อเสียง ของวัด

ตารางที่ 6 (ต่อ)

นาม สมมุติ	อายุ	อาการเจ็บป่วย ของระบบสืบพันธุ์	จำนวน ปีที่ ป่วย	การแสวงหา การรักษาก่อนหน้านี้	ประสบการณ์ชีวิต เข้าสู่การแพทย์แผน ไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด)	จำนวนปี ที่รักษา	สาเหตุที่ เลือกมา รักษา
2. ป้า ระวิน	48	เริ่มมีอาการปี 49 แท้งบุตร 1 ครั้ง พบเนื้องอกที่ปีก มดลูก ตรวจ ภายในพบมะเร็ง ปากมดลูก	2 ปี	รักษาด้วยการแพทย์ แผนปัจจุบัน ผ่าตัด มดลูกและรังไข่ทั้ง 2 ข้าง ฉายแสง 28 แสง ผังแร่ 2 ครั้ง	นั่งสมาธิ สวดมนต์ กินยาหม้อ สมุนไพร ทำบุญ ใส่บาตร	3 เดือน	น้องสาว แนะ นำมา
3. ป้า ทอง จันทร์	52	เริ่มมีอาการปี 48 ประจำเดือนมา มานาน 7 วัน ไป ตรวจภายใน และ ตัดชิ้นเนื้อไปตรวจ พบมะเร็งปาก มดลูก	1 ปี	รักษาด้วยการแพทย์ แผนปัจจุบัน ฉาย แสง 32 ครั้ง ผังแร่ 1 ครั้ง	นั่งสมาธิ กินยา หม้อสมุนไพร ทำ วัตร	2 วัน	เพื่อน บ้าน แนะนำ มา
4. ป้า ฉันทะ	58	เริ่มมีอาการ 2548 เป็นตุ่มคัน บริเวณช่องคลอด เหมือนเดือยไก่ อายุ 48 ปี	2 ปี 3 เดือน	รักษาด้วยการแพทย์ แผนปัจจุบัน ฉาย แสง 38 แสง เคมี บำบัด 8 ครั้ง ผังแร่ 2 ครั้ง	นั่งสมาธิ สวดมนต์ กินยาหม้อ สมุนไพร ดนตรี บำบัด	10 วัน	เพื่อน บ้าน แนะนำ มา
5. ยาย เดือน จิต	60	เริ่มมีอาการ 2549 ตกเลือดไม่หยุด ตรวจภายในพบ มะเร็งปากมดลูก	1 ปี	รักษาด้วยการแพทย์ แผนปัจจุบัน ฉาย แสง 2 ครั้ง ครั้งแรก 25 แสง ผังแร่ 4 ครั้ง ครั้งที่สองฉายแสง 20 ครั้ง	นอนสมาธิ (นั่งไม่ ค่อยได้เพราะ มะเร็งลุกลามไป จนถึงอุ้งเชิงกราน) สวดมนต์ กินยา หม้อ สมุนไพร	7 วัน	ลูกสาว แนะนำ มา

ตารางที่ 6 (ต่อ)

นาม สมมุติ	อายุ	อาการเจ็บป่วย ของระบบสืบพันธุ์	จำนวน ปี ที่ป่วย	การแสวงหา การรักษาก่อนหน้านี้	ประสบการณ์ชีวิต เข้าสู่การแพทย์แผน ไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด)	จำนวนปี ที่รักษา	สาเหตุที่ เลือกมา รักษา
6.ยาย บุญปัน	69	เริ่มมีอาการ พ.ศ. 2545 บวมที่ช่อง คลอดและเลือด ไหลลงตามขา ตก เลือดไม่หยุด	1 ปี 3 เดือน	รักษาด้วยการแพทย์ แผนปัจจุบัน ฉาย แสง 3 ครั้ง ผังแร่ 2 ครั้ง	นั่งสมาธิ สวดมนต์ กินยาหม้อ สมุนไพร ดนตรี บำบัด	1 วัน	ญาติ แนะนำ มา
7.ป้า นาง	64	เริ่มมีอาการ พ.ศ. 2547 ตกขาว มี เลือดออกทางช่อง คลอด ออกมาเป็น ก้อน ไม่มีกลิ่น ชูด มดลูก ปี 47- 48 กลับมาเป็นอีก ตรวจภายในตัดชิ้น เนื้อไปตรวจ	4ปี 3 เดือน	รักษาด้วยการแพทย์ แผนปัจจุบัน ฉาย แสง 36 ครั้ง ผังแร่ 2 ครั้ง	นั่งสมาธิ สลับกับ นอนสมาธิ และ ทำบุญ	7วัน	เพื่อน บ้าน แนะนำ มา
8.ยาย บับภา	79	เริ่มมีอาการ.พ.ศ. 2549 ตกขาว แสบ เจ็บเป็นตุ่ม คัน บริเวณช่องคลอด	1 ปี 6 เดือน	ปฏิเสธการรักษา แบบการแพทย์แผน ปัจจุบัน	นั่งสมาธิ กินยา หม้อสมุนไพร ทำบุญและทำทาน	9 วัน	เพื่อน บ้าน แนะนำ มา

ที่มา: ข้อมูลของผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก ของวัดคำประมง จังหวัดสกลนคร, 2549 -2550

จากข้อมูลในตารางที่ 6 สรุปได้ดังนี้ อาการเจ็บป่วยของระบบสืบพันธุ์ของผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก ส่วนใหญ่เริ่มจากอาการตกขาว ตั้งแต่อายุน้อย โดยผู้ป่วยหญิงที่เป็นมะเร็งปากมดลูกไม่ได้ไปตรวจภายในแต่ละปี ทั้งๆที่มะเร็งปากมดลูกสามารถรักษาให้หายได้ หากตรวจพบในระยะเริ่มต้น นอกจากนี้ผู้หญิงชนบท (ชายขอบ) ส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพ เรื่องเพศ สิทธิทางเพศ และอนามัยเจริญพันธุ์ การตัดสินใจเลือกรักษา รวมทั้งถูกสอน

ให้ปกปิดของสงวนทำให้ “อาย” ที่จะไปตรวจภายใน จึงทำให้ผู้หญิงตกเป็นเหยื่อ จนกลายเป็น มะเร็งปากมดลูกในที่สุด

ระยะเวลาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูกในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่าผู้หญิงทั้งหมด จำนวน 8 ราย เป็นโรคมะเร็งปากมดลูก ต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 4 ปี โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นมะเร็งปากมดลูกตั้งแต่ 1-2 ปี จำนวน 6 ราย และ ตั้งแต่ 3-4 ปี จำนวน 2 ราย โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มตัวอย่างที่เป็นมะเร็งปากมดลูกอยู่ที่ระยะเวลา 1-2 ปี เนื่องจากผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก ไม่มีความรู้เกี่ยวกับร่างกายของตนเอง มักจะมาพบหมอในระยะรุนแรงหรือระยะสุดท้ายกล่าวคือ ระยะรุนแรง ช่วง 2 ถึง 3 ปีที่เริ่มมีอาการตกเลือดอย่างรุนแรงจนลุกลามไปนอกปากมดลูกจนถึงต้องเข้ารับการผ่าตัด (พัฒนาการของการเป็นมะเร็งปากมดลูกใช้เวลาประมาณ 20 ปี)

พบว่าผู้หญิงในกลุ่มตัวอย่างมีการแสวงหาวิธีการเลือกรักษาก่อนที่จะมีประสบการณ์ชีวิตเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) โดยการรักษาด้วยวิธีการแพทย์แผนปัจจุบัน มี 4 วิธี ได้แก่ 1. การผ่าตัดมดลูก 2. การฉายแสง 3. การฝังแร่ 4. เคมีบำบัด ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดรักษาตัวด้วยการผ่าตัดมดลูก จำนวน 2 ราย ฉายแสงควบคู่ฝังแร่ จำนวน 4 ราย ฉายแสงควบคู่เคมีบำบัดและการฝังแร่ จำนวน 2 ราย และปฏิเสธการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน จำนวน 2 ราย

ผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูกปฏิเสธการรักษาแพทย์แผนปัจจุบัน โดยการให้เหตุผลว่า “แก่แล้วไม่อยากรักษา จะตายก็ตายไป เก็บเงินไว้ให้ลูกหลานดีกว่า” และประสบการณ์ชีวิตของกลุ่มตัวอย่าง ในการเข้าสู่การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ณ วัดคำประมงนั้น หลังจากผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูกได้แสวงหาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันแล้วไม่หาย จึงแสวงหาวิธีการรักษาแบบใหม่ที่คิดว่าจะหาย รักษาองค์รวมกายกับจิตควบคู่กันไป ด้วยการนั่งสมาธิ กินยาหม้อสมุนไพร (ยอดยาแก้มะเร็ง) ที่วัดคำประมง พระภิกษุพนพัสร์ จิระธัมโม (หลวงตา) ได้ทำพิธีตั้งสมาธิขึ้นตามฤกษ์ยามของผู้ป่วยแต่ละราย การฝึกสติสมาธิถือเป็นหัวใจหลักของการรักษาผู้ป่วย ส่วนใหญ่โดยเฉลี่ยแล้วผู้ป่วยจะรักษาประมาณ 7 วัน เป็นต้นไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางธรรมปฏิบัติของแต่ละรายที่ไม่เท่ากัน บางราย 3 วันก็เข้าถึงธรรมะอย่างแท้จริงและปลงตกและเกิดความเข้าใจกับโรคที่เป็นอยู่ได้ เพราะมีพื้นฐานการปฏิบัติธรรมมาอยู่ก่อนแล้ว

กลุ่มตัวอย่างได้นำเอาการรักษาด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) มาใช้ในการดูแลสุขภาพ ในเรื่องการฝึกสติและสมาธิ โดยการฝึกจิตให้พร้อมก่อนเตรียมตัวตายนั้น จากการศึกษาพบว่า ได้มีการนำสวดมนต์ นั่งสมาธิ ทำบุญตักบาตร และเดินจงกรม ควบคู่กับการใช้ดนตรีบำบัด และธรรมชาติบำบัด (ตั้มยาสมุนไพร) มาใช้ในการดูแลสุขภาพซึ่งเป็นการฝึกจิตให้

พร้อมก่อนเตรียมตัวตาย กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะนำเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนว พุทธ(สมาธิบำบัด) มาใช้ในการฝึกสติและสมาธิ น้อยที่สุด 3 วัน นานที่สุด 3 เดือน โดยเฉลี่ยแล้ว กลุ่มตัวอย่างจะนำวิธีการฝึกสติและสมาธิ(สมาธิบำบัด) มาใช้จะอยู่ที่วัดประมาณ 7 วัน

ในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่างรู้จักกันเป็นอย่างดีเพราะเวลามีกิจกรรมหลักๆ เช่น งานทำบุญ กระตุกบรรพบุรุษดอนขาม และงานไหว้ครูบาอาจารย์ เนื่องในงานบำเพ็ญกุศลคล้ายวันมรณภาพ อุทิศถวายแด่พระเดชพระคุณหลวงปู่สิม พุทธาจาโร เพื่อรวมใจและแสดงออกถึงความกตัญญู กตเวทิตาในหมู่ลูกศิษย์ลูกหาของหลวงปู่สิม ที่วัดคำประมง จังหวัดสกลนคร ซึ่งได้ปฏิบัติสืบทอดกัน มา ตั้งแต่ตอนที่หลวงปู่ท่านยังมีชีวิตอยู่ มักมีการบอกเล่าให้ผู้ป่วยไปร่วมปฏิบัติธรรมด้วยกันอยู่เนืองๆ

ด้วยชื่อเสียงในการช่วยเหลือผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งระยะพักฟื้น ณ อโรคยศาล วัดคำประมง อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร หลังจากมารักษาแล้วกลับไปใช้ชีวิตได้ตามปกติ ยืดชีวิตออกไปได้ถึง 2-5 ปี ทำให้มีผู้ป่วยที่เป็นมะเร็งได้ยื่นชื่อเสียงและหลังไหลเข้ามารับการรักษาที่วัดแห่งนี้จำนวนมาก กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จึงได้รับการแนะนำจากเพื่อนบ้านที่เคยมารักษาที่วัดคำประมง ส่วนการนำเอาวิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) มาใช้มีทั้งแบบเคร่งครัดมากๆ คือการปฏิบัติตามหลักของการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)แทบทุกอย่าง อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งมักจะเป็นผู้ที่พื้นฐานการปฏิบัติธรรมมาก่อน และแบบไม่เคร่งครัดเท่าไร แต่นำเอาหลักการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)มาใช้ แทบทุกอย่างอยู่ที่การตัดสินใจของแต่ละคนว่าจะนำแต่ละวิธีมาใช้ตอนไหน ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมของร่างกายและจิตใจของกลุ่มตัวอย่าง

ดังนั้นกลุ่มคนที่นำเอาหลักการการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)มาใช้ดูแล สุขภาพ ในเรื่องของการฝึกสติและสมาธิของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูก ระยะสุดท้าย โดยการฝึกจิตใจให้พร้อมก่อนเตรียมตัวตายได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมนั้น ผลที่ได้จากการรักษาพบว่า อยู่ใน กลุ่มของคนที่ยืดได้แล้ว นั่งสมาธิแล้วสบายใจ ช่วยยืดอายุ ไม่กลัวความตายที่จะมาถึง ทำให้มี อารมณ์ดีขึ้น ไม่หงุดหงิด อยากทานอาหาร มีกำลังใจดี ไม่เป็นห่วงและวิตกกังวล และอายุมาก แล้วจึงไม่กลัวตาย กลุ่มตัวอย่างจึงให้ความหมายตัวตนของผู้หญิงที่เป็นมะเร็งปากมดลูกเรื่องของ ความตายและการตาย ว่าถ้าต้องตายก็จะทำใจให้สบายๆ ไม่วิตกกังวล ไม่ห่วงอะไร เพราะลูกโต หมดแล้วได้จัดเตรียมสมบัติให้ไว้เรียบร้อยแล้ว และมีความเชื่อว่าชาติหน้ามีจริง คงได้เกิดใหม่ ทำบุญ ชาตินี้เพื่อไว้ชาติหน้า เพื่อเป็นเสบียงตนเอาไว้เกิดชาติหน้าจะได้ไม่เป็นโรคอีก และกลัวความ เจ็บปวดมากกว่ากลัวความตาย

เหตุผลที่เลือกมารักษาส่วนใหญ่ผู้ที่แนะนำมาเป็นเพื่อนบ้านบริเวณใกล้เคียงที่เคยมารักษาตัวที่วัดคำประมงแล้วกลับไปใช้ชีวิตตามปกติ มีสภาพกายและจิตดีจึงแนะนำผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกมารักษาที่วัดแห่งนี้ นอกจากนี้ยังมีญาติของผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกเองที่แนะนำมาอีกด้วย สำหรับผลที่ได้จากการรักษาในตารางที่ 7 ดังนี้

ตารางที่ 7

แสดงกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุต่ำกว่า 60 ปี และอายุมากกว่า 60 ปี
และผลที่ได้จากการรักษา

ลำดับ ที่	นามสมมุติ	อายุ ≤60 ปี	อายุ > 60 ปี	ผลที่ได้จากการรักษา
1.	ฟีดอกไม้	40		ยังปลงไม่ได้ แต่ก่อนเป็นคนโกรธง่ายหายเร็ว ตอนนี้อารมณ์ดีเยี่ยมสู้โรค ไม่ได้คิดอะไรแล้ว แต่ยังเป็นห่วงลูกอยู่
2.	ป้าระวิน	48		ปลงได้ ไม่กลัวตาย แต่กลัวความเจ็บปวด อารมณ์ดี ไม่หงุดหงิด มีเพื่อนให้ความรักใคร่มาก มีกำลังใจจากญาติและสามีดีมาก กลับไปใช้ชีวิตได้ตามปกติ
3.	ป้าทองจันทร์	52		สบายใจ จิตใจดีขึ้นกว่าเดิม แต่ยังปลงไม่ได้เพราะยังเป็นห่วงหลาน
4.	ป้าฉันทะ	58		ทำใจได้บางส่วน แต่อาการทางกายมะเร็งลุกลามไปถึงกระดูก เจ็บปวดมาก อยากจะทำบุญเยอะๆ เกิดชาติหน้าจะได้ไม่มีโรคอีก อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป
5.	ยายเตือนจิต	60		นั่งได้ เดินได้ กินได้ ไม่วิตกกังวล ปลงได้ เงินทองไม่ใช่เรื่องสำคัญ (มีพื้นฐานมาจากครอบครัวธรรมะ)
6.	ป้านาง		64	ไม่กลัวตาย เพราะแก่แล้ว แต่ก่อนกลัวตาย
7.	ยายบุญปัน		69	แต่ก่อนเวียนหัว เบื่ออาหาร กลัวตาย ตอนนี้ จิตใจดีกว่าเดิม กินข้าวได้ อยากกินข้าว ไม่กลัวตายแล้ว
8.	ยายบัวภา		79	สบายใจ ไม่มีห่วง ไม่กลัวตายเพราะแก่แล้ว

ที่มา: ข้อมูลของผู้ป่วยหญิงมะเร็งปากมดลูก ของวัดคำประมง จังหวัดสกลนคร, 2549 - 2550

จากข้อมูลในตารางที่ 7 สรุปได้ดังนี้ จากกลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 8 ราย มีกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ≤ 60 ปี จำนวน 4 ราย ส่วนใหญ่ยังปลงไม่ได้ และกลัวตาย เนื่องจากอายุน้อยยังมีภาระหน้าที่ต่างๆ ที่ยังต้องดูแล และยังเป็นห่วงลูกหลาน และกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ > 60 ปี มีจำนวน 4 ราย ส่วนใหญ่ปลงได้ ไม่มีห่วงลูกหลาน และไม่กลัวตาย เนื่องจากอายุที่มากแล้ว ผ่านประสบการณ์ต่างๆ ในชีวิตมาเยอะ ไม่ว่าจะเป็นประสบการณ์ความสุข และทุกข์ต่างๆ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ > 60 ปี มีความแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่าง อายุ ≤ 60 ปี เนื่องจาก ปลงได้และไม่เป็นห่วงลูกหลานเพราะโตกันหมดแล้ว และจัดเตรียมทรัพย์สินสมบัติไว้ให้เรียบร้อยแล้ว

ข้อมูลข้างต้นเป็นข้อมูลในภาพรวมของผู้หญิงในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด อย่างไรก็ตามก็เพื่อให้ได้ทราบถึงประวัติชีวิตส่วนตัวโดยย่อ การนำเสนอประวัติของผู้หญิงป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก จะนำเสนอภูมิหลังของเธอ ความเครียดในชีวิตที่ทำให้เธอเป็นมะเร็งปากมดลูก ในส่วนกระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค จะนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอนต่อเนื่อง โดยเริ่มจากภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย การตัดสินใจเลือกรักษา ความสามารถในการเผชิญปัญหา และความตายที่จะมาถึง และเพื่อให้ได้รู้จักกับผู้หญิงที่ให้ข้อมูลได้มากขึ้น ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอข้อมูลทั้ง 8 ราย เพิ่มเติม ดังนี้

กรณีที่ 1. พืดอกไม้ อายุ 40 ปี อยู่ตำบลสว่าง อำเภอพรรณนานิคม จังหวัดสกลนคร เป็นผู้หญิงผิวขาว รูปร่างสมส่วน สูงประมาณ 250 เซนติเมตร เป็นคนพูดไม่ค่อยเก่ง แต่พูดเสียงดังหนักแน่น ประกอบอาชีพทำนา และเกษตรกรรม จบการศึกษาระดับ ปวท. สมรส 2 ครั้ง มีสมาชิกครอบครัว 3 คน มีลูก 2 คน ชายหนึ่งคนหญิงหนึ่งคน พ่อแม่ของพืดอกไม้ปลูกบ้านบริเวณใกล้เคียง ภูมิลำเนาเดิมอยู่จังหวัดสกลนคร

ตอนนี้แยกทางกับสามี 3-4 เดือนมาครั้ง สามีส่งเงินมาให้ เดือนละ 3,000 บาท และก็ทำนากับแม่ ทำนาก็ได้ปีละ 20,000 บาท ขายหมู ขายควาย เลี้ยงปลา ซื้อหัวอาหาร ถ้ายกกระชังจะได้มาก ตอนนั้นก็หาทางอื่นไป ไม่ค่อยใช้เท่าไร ส่งงวดรถเดือนละ 2,600 บาท เหลือเงิน 2,400 บาท และก็ขายปลาไปด้วย

พืดอกไม้เล่าว่า “หมอนามัยบ้านบัว ระบุอายุ ระบุชื่อ ให้ไปตรวจเช็คมะเร็งปากมดลูก ตามโครงการของอนามัยอำเภอ พืดอกไม้ก็เลยไปตรวจ แต่ก่อนไม่เคยคิดที่จะไปตรวจเพราะว่าอายหมอ แต่ที่คิดอยากจะไปตรวจเพราะมีตักขาวและไม่ทราบว่าอะไรดลจิตดลใจให้ไปตรวจแต่ก่อนไม่ไป ทั้งๆที่อนามัยรณรงค์ให้ไปตรวจทุกๆ ปี พอไปตรวจ ทางโรงพยาบาลพรรณนานิคมส่งผลมาแจ้งว่า มดลูกผิดปกติทำไบโอสต์ส่งไปโรงพยาบาลสกลนคร เพื่อตรวจภายในอีกรอบ เอาชิ้นเนื้อไปตรวจ ผ่าตัดดูปกรวยที่ปากมดลูก เนื้อเหมือนผิวมะกรูด ไม่เรียบ ผลออกมาว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก

วันที่ 9 มกราคม 2549 ก็มาหาหลวงตาที่วัดคำประมง หลวงตาให้ Admid ที่วัด ประมาณ 2 อาทิตย์ และกินยาหม้อ ผิดอกไม้เป็นไม้ค้อยพูด ไม่เคยคิดว่าจะเป็นมะเร็งปากมดลูก หมอบอกว่าเป็นมะเร็ง ทำใจอึดสู้ ในครอบครัวไม่เคยมีใครเป็นมะเร็ง”

ความเครียดในชีวิต

เธอเล่าว่า.... “รายได้พอใช้อยู่ ปลุกแก้วมังกรขาย เลี้ยงปลาตก เลี้ยงหมู ทำนา แต่ตอนนี้มีหนี้กองทุนหมู่บ้านอยู่ 50,000 บาท ส่วนความกังวลต่างๆ เกี่ยวกับลูกๆ และสามี ปัญหาความเครียดที่เกิดจากครอบครัว 3 ประเด็น คือ

1. เครียดเรื่องลูก เธอเล่าว่า ลูกของเธอออกจากโรงเรียน ไม่เรียนหนังสือ เข้าไปทำงานในกรุงเทพฯ อยู่ทีสกลฯ ก็เกรง จับกลุ่มกับเพื่อนๆ สูบบุหรี่ เหมือนทำประชิดแม่ เธอกลัวลูกไม่อยากให้เรียน ลูกของเธอบอกว่าถ้าออรธอมอเตอร์ไซด์ให้ก็จะกลับไปเรียน พอออกมาให้จริงๆ ก็ไม่เรียน ได้แต่ขี่รถไปมา เครียดเรื่องไม่เรียนหนังสือ และหนีไปกรุงเทพฯ”

2. เครียดเรื่องสามี เพราะไปมีเมียใหม่ ตั้งแต่ปี 47-49 ตอนนั้นมันก็หึงหวงใจ โกรธง่าย มันไม่รู้จะพูดอย่างไร โมโห โกรธอย่างจัด ถ้าเป็นไก่ก็เชือดทิ้งไปเลย โกรธมาก กินข้าวไม่ได้ เป็นมากช่วง 3-4 เดือนแรก นอนไม่หลับ กินข้าวไม่ลงคอ ผอม น้ำหนักลด ทำให้ลูกก็มีผลกระทบด้วย เพราะทำให้ลูกเสียใจ ลูกชายอายุ 26 ปี ลูกเขารู้ เพราะบอกให้เขารู้ พอพ่อเขาโทรมา ลูกสาวก็คุย ถ้าพูดก็จะร้องให้ขึ้นมาทันที ลูกชายเฉยๆ พ่อโทรมาก็ไม่ค่อย

ความสัมพันธ์ตอนนี้ ไม่เหมือนเดิม อยู่กันเหมือนพี่น้อง มานอนก็หึงกับข้าวให้ ถึงเวลากลับก็กลับ ตอนนี้ไม่โกรธ แต่ก่อนหน้าก็ไม่อยากมอง เข้าปีที่ 4 ถึงจะทำใจได้

ส่วนลูกคนเล็กก็ปั่นจักรยานไปโรงเรียนบ้านบัว สิ้นเดือนที่ก็ซื้อกับข้าวมาไว้ ถ้ามีเงิน 1,000 ถึง 2,000 บาท ก็พออยู่ได้ เคยรับจ้างทำนาเกี่ยวข้าวก็ไป ตอนนี้ปลาคูที่เลี้ยงไว้ก็ขายไม่ได้เป็นพันๆ กิโลกรัม

3. อาหารการกิน ชอบดื่มเบียร์เป็นประจำเมื่อเกิดความเครียด แต่ไม่สูบบุหรี่ ภาระต่างๆ เกี่ยวกับญาติ พี่น้องไม่มี

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1. ความเป็นมาของการเป็นมะเร็งปากมดลูก ผิดอกไม้เล่าว่า...”เพราะเครียดจัดเป็นสาเหตุ(หัวเราะแบบเบาๆ) เครียดเรื่องแฟน ไปมีเมียใหม่ ยังไม่ได้ล้างทะเบียน(ทะเบียนหย่า) แต่ส่งเสียให้เดือนละ 3,000 บาท 3 ปีมาแล้วไม่เคยยุ่งกัน และก็เครียดเรื่องลูกชายอีก และสามีไปทำงานเป็นยาม อยู่จังหวัดชัยภูมิ เขาบอกว่ามีเมียใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2547-2549 เป็นเวลา 3 ปีมาแล้ว”

สาเหตุที่ไปตรวจร่างกายเธอเล่าว่า... “ตอนแรกไม่มีอาการ นอกจากมีอาการตกขาวก็น้อยๆ สีขาว ไม่มีกลิ่น เลยไม่ได้สงสัย แต่ก็ไม่รู้ว่ามีอะไรผิดปกติจิตใจให้ไป ถ้าหมอไม่มาระบุชื่อ ก็ไม่ไปตรวจ แต่บังเอิญอยากรู้ว่าจะมีโรคอะไรหรือไม่ ถ้ามีก็จะไม่ตกใจ แต่ก่อนอายุไม่ไปตรวจภายใน จนมีหมอนามัยบ้านบัวรณรงค์ส่งรายชื่อ ให้ไปตรวจภายใน ตรวจมะเร็งปากมดลูกทุกปี นามัยมีเกณฑ์ว่าผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 40-45 ปี, 50 -60 ปี , 55-60 ปี บางคนก็ไม่ไป ไม่รู้คิดอย่างไรที่ไป ส่วนน้อยที่ไป มีรายชื่อก็ไป อยากรู้ว่ามันจะมีหรือไม่ ไม่ต้องตกใจ แต่ก่อนคิดอายหมอ ปีนี้อย่างตัดสินใจไป ทุกปีบ่งชี้อมา รณรงค์ตรวจมะเร็งปากมดลูกก็ไม่ได้ไป หรือว่าบุญของเราที่ได้ไปตรวจ (ตั้งแต่มีลูกไม่เคยไปตรวจภายใน) แต่ก่อนเคยๆ ได้บอกคนอื่นที่ไปตรวจเขาก็เหมือนกับเรา เพราะเห็นเราเป็น ตอนนั้นคนอื่นเขาก็อยากไปตรวจภายในเหมือนกัน”

ในพ.ศ.2549 จึงลองไปตรวจดู จนในที่สุดทางโรงพยาบาลพรณานิคม ส่งผลมาแจ้งว่ามดลูกผิดปกติ จึงส่งตัวไปให้โรงพยาบาลสกลนคร ตรวจภายในอีกรอบ ผลปรากฏว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกจริงๆ

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก

เธอเล่าว่า... “อึ้งๆ เบลอๆ ยังไงก็ไม่รู้ งง ไม่รู้ตัว หมอพูดอะไรก็ เอ้อ! รับรู้ เฉยๆ ก็ไม่ได้ถามหมอ ช่วงนั้นมันเบลอๆ ลืมถาม กลับไปใหม่ไปถาม ว่าเป็นอะไรคุณหมอ โรงพยาบาลพรณานิคมนำขึ้นเนื้อ 2 ชิ้นนำไปตรวจหมอบอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก พอได้ยินโรงพยาบาลแจ้งว่ามดลูกผิดปกติ จึงให้ไป Admid ที่โรงพยาบาลสกลนคร 2 วัน วันที่ 3 ผ่าตัดปากมดลูก ตัดเป็นรูปกรวย”

2. การยอมรับ (มารักษาที่วัดช่วงไหน ใช้เวลานานเท่าไรในการยอมรับจาก 1 มา 2)

เธอเล่าว่า...

“พ่อแม่ฉันก็ดี แม่คิดหนักกว่าลูก คนเป็นไม่ตาย แม่จะตายก่อนฉัน เฉยๆ ทำใจได้ไม่ทรุดธรรมดา ข้าวก็กินได้ อยู่วัดเพื่อนก็เยอะ 9 ม.ค.49 ก็มาหาหลวงตาที่วัดคำประมง หลวงตาให้ Admid ที่วัดประมาณ 2 อาทิตย์ ก็เริ่มยอมรับได้”

3. การปรับตัว (การปรับตัวในช่วงแรก ดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร จาก 2 มา 3 การใช้ชีวิต) เธอเล่าว่า...

“ปรับได้แล้ว ช่วงแรกก็ปรับได้เรื่องอาหาร งดของดอง ที่แรกกินเบียร์ถึงดอยากไปไหนก็ไป ไปเล่น(ไฟ) ฟังเพลง จะได้ไม่ต้องเครียด ทำงานได้เหมือนเดิม แต่ระวังไม่ทำงานหนัก ใช้เวลาปรับตัว 2 อาทิตย์”

การตัดสินใจเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด)

ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันที่โรงพยาบาลพรณานิคม ไปตรวจภายในทางโรงพยาบาลส่งผลมาแจ้งว่ามดลูกผิดปกติ ทำไปส่งตัวที่โรงพยาบาลสกลนคร

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันโรงพยาบาลพรณานิคม ส่งตัวมาที่โรงพยาบาลสกลนคร เพื่อตรวจภายในอีกรอบ ผ่าตัดเป็นรูปกรวยที่ปากมดลูก และก็ไปโรงพยาบาลอุดรธานี เมื่อวันที่ 20 ก.พ.50 ไปผ่าตัดมดลูก และได้ตั้ง ต่อม น้ำเหลือง (เลาะต่อมน้ำเหลืองออกหมด) พบว่ามีอาการติดเชื้อในกระเพาะปัสสาวะอักเสบ ปัสสาวะเองไม่ได้ต้องสวนปัสสาวะทุกๆ 4 ชั่วโมง นอนอยู่โรงพยาบาล 3 อาทิตย์

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ที่วัดคำประมง ประมาณ 7 วัน ด้วยการรักษาโดยการกินยาหม้อ และให้ทำสมาธิบำบัด ดนตรีบำบัด และไม่กินของดอง เนื้อวัว กล้วย อาหารที่หวานจัด หลงตาแนะนำว่าอาหารที่แสง มีละมุด ลำไย ทุเรียน หมอที่โรงพยาบาลก็แนะนำให้ดองของดอง ปลาจ่อม น้ำปลา หลงตาก็กินชีอิ้วขาว กินยาไป 6 หม้อ ให้รำลึกถึง โดยการสวดสังกตวา 3 จบ คิดว่าต้องหาย กินหม้อแรกปากเหมือนตาย ปากชา ต้องกิน มะขามป้อม บางทีก็กินกล้วย มันชา มันขึ้น หม้อแรก 6-7 วัน กินแก้วใหญ่ ขับลม สะดวก ถ่ายสะดวก ขับลมตลอด

พี่ดอกไม่ให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด)กับโรคมะเร็งปากมดลูกว่า... “ภาวนาพุทธโธ หายใจออกพุทธ หายใจเข้าโธ แล้วช่วยให้สบายใจขึ้น”

พี่ดอกไม่เห็นด้วยกับวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ในการฝึกสติและสมาธิว่ามีผลต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกว่า “รู้สึกสบาย เมื่อรู้ว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกปลายปี 48 แต่ก่อนโกรธง่ายหายเร็ว คิดว่าอารมณ์เราเปลี่ยนไป อารมณ์ดี เราก็ยิ้มสู้โรค ไม่ซีเรียอะไร คิดว่าสมาธิบำบัดมีส่วนช่วย รักษาโรคกับใจ ช่วยได้ครึ่งหนึ่ง เชื้อ 2 อย่าง รักษา 2 อย่าง เชื้อเท่ากัน ระหว่างหมอกับหลงตา ปรีกษาหลงตาแนะนำว่า ต้องรักษาควบคู่กัน”

ส่วนเรื่องของคนที่ชวนไปวัดคำประมง คือ คนขับรถของวัดคำประมง ชื่อนักพร มาให้ไปปรึกษากับหลงตา ออกจากโรงพยาบาลก็มาปรึกษาหลงตา หลังจากผ่าตัดมดลูก รอไม่ได้มารักษาที่วัดคำประมงเลย วันจันทร์ที่ผ่านมาทำพิธีตั้งยาสมุนไพรรักษาหลงตา แต่ก่อนก็เคยมาวัดมีการท่องเที่ยวอันดับ 2 วัดตั้งโรงพยาบาล สนับสนุนการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยว ดันมีอะไรก็ไปปรึกษาที่วัด ผู้ป่วยจะอยู่บริเวณรอบๆเยาะ พิษณุโลก อุดรธานี มากินยาหม้อก็ดีขึ้น

พี่ดอกไม่คิดว่าการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) เธอบอกว่า...

“ทำให้ปรับตัวกับสภาวะความเจ็บป่วยได้ดี เช่น ปรับเรื่องอาหาร
ป่วยที่แรกก็กินเบียร์ ตอนนี้ก็งด และอยากไปไหนก็ไป ไปเล่น ฟังเพลง
ไม่ต้องเครียด กลับมาใช้ชีวิตประจำวัน อยู่แบบสบาย ไม่ได้ทำงานหนัก
ยกของหนักไม่ได้ จะปวดทำตัวแบบสบายๆ”

2. ความสามารถในการเผชิญปัญหา

พืดอกไม้เล่าว่า...“ทำหน้าที่ในสังคม ได้ตามปกติ ชักผ้า ถูบ้าน แต่ก่อน ทำนา พ่อแม่ได้
ให้ทำงานหนัก ลูกยังเล็กอยู่ สามีคอยให้กำลังใจเหมือนกันเมื่อก่อน เพราะไม่รู้ว่าจะเกิดเมื่อใด
ในชีวิตประจำวันเมื่อเครียดร้องไห้ แล้วสบายใจ บางทีร้องให้กับลูกๆ ก็ร้องให้ด้วย (หัวเราะ) เขา
ถามว่าร้องไห้เรื่องอะไร? แม่เครียดเกี่ยวกับโรค เกี่ยวกับลูก อะไรพวกนี้ มีอีกวิธีหนึ่งไปวัดคำประมง
ก็ไปปฏิบัติธรรม และลงวัด เขากับข้าวให้พระฉัน ตักบาตร แต่ไม่ได้บวช ไม่ได้ใส่ชุดขาว”

3. ความตาย

พืดอกไม้เล่าถึงความตายและการเตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึง และอยากจะทำสิ่ง
ใดต่อไปว่า.....

“ไม่กลัวตาย เพราะคนเราก็ตายทุกคน ไม่ว่าจะตายช้าตายเร็ว
ตอนแรกไม่รู้มันง อยู่กับหมอ มันอึ้งๆ ไม่กล้าถามหมอ เรื่องชาติหน้า
เชื่อว่ามีจริง เตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึง ถ้ารู้ว่าตัวเองต้องตาย ทำใจ
ให้สบาย และไม่วิตกกังวลถึงคราวไปก็ไป คนที่ไม่ได้เป็นมะเร็งก็ตาย
เหมือนกัน เตรียมตัวทำอย่างไรก็ไม่หาย เตรียมตัวให้สบาย ไปรักษาก็ตาย
ไม่ไปก็ตาย ตอนที่เป็นระยะแรกก็พะวงเรื่องลูก ถ้าลูกมีงานทำก็ไม่เป็นห่วง
ถ้าระยะสุดท้ายอะไรๆ ก็ไม่ อยากได้ กินไม่ได้ ไม่หวังอะไรแล้ว ที่เจอมาก็
ระยะสุดท้ายทั้งนั้น ทำบ้านยังไม่เสร็จ อยากจะต่อเติมบ้าน ต่อฝาบ้านและ
อยากให้ลูกเรียน เรื่องชาติหน้าเชื่อว่ามีจริง แต่ตอนนี้อยากเห็นลูกเรียน
ให้จบและ มีงานทำก่อนที่จะตาย...”

4. กำลังใจ พืดอกไม้เล่าว่า...“ตอนนี้มีลูกและพ่อแม่เป็นกำลังใจให้ แต่เมื่อก่อนสามีเป็น

กำลังใจให้ ยังเป็นห่วงลูก แต่พ่อแม่เป็นห่วงน้อย เพราะแก่เฒ่าแล้ว ห่วงลูกสาวและลูกชาย”

พืดอกไม้คิดว่าสมาธิบำบัดช่วยยืดชีวิตได้ “ตอนแรกก็ทำใจไม่ถูก งงๆ ไม่กล้าถามหมอ
มันกะทันหัน วันรุ่งขึ้นก็ดีขึ้น เคยรู้ว่าส่วนใหญ่จะเป็นขั้นสุดท้าย และจะไม่รอด มีน้อยคนที่จะ

รอด เคยเห็นคนที่เป็นมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย บางคนก็ต้องรอคิวผ่าตัด บางคนก็เสียใจที่มาหาหลวงตาเข้าไป ก็ต้องเสียใจ”

พี่ตอกไม่คิดว่าวัดคำประมงเป็นที่พึ่ง มีส่วนช่วยยืดชีวิตได้ เพราะที่วัดคำประมง ให้นั่งสมาธิกับหลวงตา กินยาหม้อ ต้มยามากินที่บ้าน ถ้าไม่นอนก็ไม่ได้ มีการล้างพิษ ½ โดส บางคนถ่ายเยอะ ล้างพิษแล้วร่างกายจะดีขึ้น

เธออยากจะบอกทั้งท้ายว่า.....

“อยากให้เพื่อนๆ ทุกคนที่ยังไม่รู้ว่าเป็นมะเร็ง ไปตรวจภายในว่าเป็นมะเร็งระยะใด และเตือนไม่อยากจะให้เป็นเหมือนตนเอง ถ้าเจอแล้วก็รักษา ถ้าไม่เจอก็โชคดีไป”

กรณีที่ 2 ป้าระวิน อายุ 48 ปี อยู่ตำบลดงมะไฟ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดสกลนคร พ่อมีภรรยาใหม่ แม่ตายตอนป้าระวินอายุได้ 2 เดือนตอนนั้นแม่อายุได้ 36 ปี ไม่ได้เป็นมะเร็งตาย พอพ่อแม่ตายก็อยู่กับพี่ชาย จบ ป.4 ที่โรงเรียนดงมะไฟ เธอเป็นผู้หญิงผิวดำ รูปร่างดี สูงโปร่ง ตัดผมสั้น พูดด้วยน้ำเสียงหนักแน่น แต่บางครั้งหลบสายตาผู้วิจัย เธอสูงประมาณ 260 เซนติเมตร อาชีพทำนา เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ เลี้ยงเป็ด รายได้รวม 5,000-6,000 บาท ต่อปี สมรสมาแล้ว 2 ครั้ง เป็นเวลา 29 ปี แต่งงานตอนอายุ 29 ปี มีลูกคนแรกตอนอายุ 22 ปี มีสมาชิกในครอบครัว 4 คน คือ มีลูกทั้งหมด 3 คน คนโตเป็นลูกชายอายุ 27 ปี อีก 3 คนเป็นลูกสาวอายุ 26, 24 และ 28 ปี ทำงานแล้ว 2 คน คนที่ 2 อยู่จังหวัดเชียงราย มีอาชีพทำนา คนที่ 2 อาชีพรับจ้างทั่วไป คนที่ 3 อาชีพรับจ้างทำงานโรงงาน คนที่ 4 อาชีพช่างไม้ ปัจจุบันอยู่กับสามี และลูกคนเล็ก (ไปๆ มาๆ) สามีทำงานก่อสร้าง อายุ 50 ปี ไม่กินเหล้าไม่สูบบุหรี่ สามีดีมาก พาไปรักษาตลอด ไม่มีเรื่องผู้หญิง และก็ไม่ได้หลับนอนกันมาเป็นปีๆ แล้ว ป้าระวินเล่าว่า.....“แต่ก่อนโกรธง่ายหายเร็ว และหลังจากทราบข่าวว่าเป็นมะเร็ง แล้วป้าระวินบอกว่าจะ หงุดหงิด ทุกเรื่อง ใครพูดจาก็ไม่เข้าหู แต่ก็รักษามีมากหลังจากมารักษาตัวที่วัดคำประมงป้าระวิน เป็นคนที่พูดซ้ำๆ ชัดเจน ใจดีอารมณ์เย็น มีกำลังใจก็เพราะสามี”

ป้าระวินมีความเชื่อที่ว่า...

“การเจ็บป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกเป็นความโชคร้ายบนความโชคดี”

หมายถึง การที่ป้าระวินคิดว่าเป็นมะเร็งเป็นความโชคร้ายนั้น เพราะไม่ได้ทำงานส่วนบนความโชคดี คือ โชคดีที่มีสามีดี คอยทำให้ทุกอย่าง เช่น ทำอาหาร ต้มยาสมุนไพร ดูแลอย่างใกล้ชิด และป้าระวินยังเล่าว่า หลวงตาบอกว่าสาเหตุการเป็นมะเร็งปากมดลูก น่าจะเกี่ยวกับอาหาร

ความเครียดในชีวิต

รายได้ไม่ค่อยพอใช้ เพราะจน มีหนี้สินประมาณ 20,000-30,000 บาท “ก่อนเป็นก็เครียด หงุดหงิดไม่มีเงินใช้เล็กน้อย ไม่มีบ้าน คิดไป ก็เครียดง่ายหายเร็ว โกรธง่ายหายเร็ว เดี่ยวนี้ใจเย็นเข้าวัดบอย อาทิตย์ละครั้ง” มาที่วัดคำประมงตั้งเดือน พ.ย.49 อยู่วัดเป็นทางออกที่ดี ถ้าตายก็มีความสุขเพราะได้ทำบุญเต็มที่ ลูกโทรมาหาทุกอาทิตย์ ไม่ได้เครียด ภาระเกี่ยวกับญาติพี่น้องไม่มี ญาติดีทุกคน พอเขากลับมาจากกรุงเทพฯ ก็ซื้อของมาให้กิน มีแค่เรื่องเงินที่ไม่พอใช้ เหล้าไม่เคยกิน บุหรี่ไม่เคยสูบ

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1. ความเป็นมาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก ตอนวัยรุ่นเป็นประจำเดือนทุกเดือน เริ่มมีลูกคนแรกตอนอายุ 22 ปี อีก 2 ปี ก็มีลูกคนที่ 2 ก็ยังมีประจำเดือนตามปกติ ตอนอายุ 30 ปี ประจำเดือนห่างไป ระหว่างลูกคนที่ 2-3 ห่างกัน 7 ปี ระหว่างนี้เป็นประจำเดือนเพียงครั้งเดียว พบว่าได้ทานยาคุมกำเนิดมาโดยตลอด ตั้งแต่อายุ 22 ปี ถ้าไม่ทานก็ใช้วิธีฉีดยาคุมกำเนิด จนกระทั่งอายุ 40 ปี ก็หมดประจำเดือน

อาหารการกินชอบกินแกงหน่อไม้ชอบมากที่สุด ส้มตำ ปลา ร้า ลาบ ก้อย ข้าวเหนียวกินทุกวัน พอรู้ว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกก็ไม่กินแล้ว เลิกมาประมาณ 4 เดือนแล้ว ในครอบครัวไม่มีใครเป็นมะเร็ง เธอเล่าว่า...

“ไม่มีอาการ ไม่เจ็บ ไม่ปวด ไม่ตกเลือด ไม่ตกขาว ถ้าไม่เป็นไส้ติ่งก็ไม่รู้ ไม่เคยไปตรวจภายใน เพราะว่าตรวจนานเลยไม่อยากไป ไม่อาย แต่รอนานเสียเวลา เลยไม่ไป แต่ถ้าย้อนเวลาได้ ก็อยากจะไปตรวจแต่เนิ่นๆ เริ่มรู้ว่าเป็นเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2549 ตอนนั้นปวดท้องไส้ติ่ง แต่พบเนื้องอกที่ปากมดลูกไปผ่าตัดออก 2 ข้าง ที่โรงพยาบาลสกลนคร พอครบ 3 เดือน ไปตรวจภายใน พบว่าเป็นที่ปากมดลูกอีกข้างหนึ่งจึงไปตัดอีกหลังจากนั้น 3 เดือน(เดือนส.ค.49) ตรวจพบว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก และไปผ่าตัดที่โรงพยาบาลอุดรธานี”

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก เธอบอกว่า...

“อยากผูกคอตาย กระโดดน้ำตาย เสียใจ กลัวเจ็บ กลัวตาย หลับไปได้ เพราะ...

เห็นใครเป็นก็ตายหมด คุณหมอศิริโรจน์ บอกว่าร้ายแรงเป็นขั้นที่ 4 อาการหนัก มีอาการหงุดหงิด พุดก็ไม่พุดกับใคร เห็นเพื่อนบ้านเป็นมะเร็งที่ตับไม่กินยาแล้วตาย ก็รู้สึกเศร้าใจ คุณหมอที่โรงพยาบาลอุดรธานี บอกว่าอย่างช้าอยู่ได้

2-5 ปี อยู่ที่เรา ถ้าไม่เอามดลูกออกจะอยู่ได้ไม่นาน แต่ถ้าเอาออกจะอยู่ได้นาน”
 ความจริงป้าละวิน ไม่อยากผ่าตัดมดลูกออก เพราะกลัวเจ็บมากกว่ากลัวตาย
 เพราะเคยผ่าตัดไส้ติ่งออกแล้วมันเจ็บ ไม่กลัวตายเพราะไม่เคยตายมาก่อน
 แต่สามีและญาติอยากให้ผ่าตัดออกเพราะเป็นห่วงเกรงว่าปล่อยเอาไว้จะทำให้
 ลูกถาม ทำให้ป้าละวินตัดสินใจผ่าตัดเอามดลูกและรังไข่ออก ครั้งแรกเมื่อรู้ว่า
 เป็นมะเร็งปากมดลูกรักษาอยู่โรงพยาบาลศูนย์มะเร็งอุดรธานี ด้วยการผ่าตัด
 ปีกมดลูกออก 2 ข้าง และรังไข่ออก 2 ข้าง รักษาประมาณ 2 เดือนครึ่ง

2. การยอมรับ (มารักษาที่วัดคำประมงช่วงไหน ใช้เวลานานเท่าไรในการยอมรับจาก

1 มา 2)

ตอนที่ไปอยู่โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานี ตอนนั้นก็ยังคงคิดอยากตายอยู่ รับไม่ได้ หมด
 อาลัยตายอยาก ใครจะทำอะไรก็ทำ

ตอนที่รักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลศูนย์มะเร็งอุดรธานี ได้ประมาณ 2 เดือนนั้น เห็นคน
 เป็นมะเร็งกันมาก จึงคิดว่าไม่ได้โชคร้ายเฉพาะเราคนเดียวก็เริ่มปลอบใจตัวเอง คิดว่าเพื่อนที่
 หนักกว่าเรายังมี ทำใจได้ระดับหนึ่ง เพราะคิดว่าการเป็นมะเร็งเป็นความโชคร้าย เป็นเวรเป็น
 กรรม และออกจากโรงพยาบาลศูนย์มะเร็งอุดรธานี

ต่อมาป้าละวินจึงเลือกวิธีการรักษาด้วยการนั่งสมาธิ และกินยาสมุนไพร โดยน้องสาว
 แนะนำให้มารักษาตัวอยู่กับหลวงตา ที่วัดคำประมง เป็นเวลา 3 เดือน ในระยะ 3 อาทิตย์แรกที่มา
 อยู่วัดคำประมงนั้น ป้าละวินยังทำใจไม่ได้ ไม่กินข้าว ไม่กินอะไรเลย กินแต่นม กินแต่ผัก นอนไม่
 หลับ เพราะช่วงอาทิตย์ที่ 2-3 เป็นอาทิตย์ที่ยังทำใจไม่ได้ จนมีหลวงตาคอยสอนให้ฟังว่า คนที่เป็น
 มะเร็งไม่ได้มีเราคนเดียว เราต้องสู้เห็นเพื่อนที่เป็นมะเร็งด้วยกันที่วัดแล้วรู้สึกสงสาร หนักกว่าเรา
 เยอะแยะ และเห็นความรักของสามีดูแลดี ไม่ปล่อยให้อยู่คนเดียว ทำทุกอย่าง จนเพื่อนด้วยกันยัง
 บอกเลยว่า โชคดีที่มีสามีคอยดูแลดี และเพื่อนทุกคนรู้สึกผูกพันดีต่อกัน เหมือนพี่น้อง มีอะไรก็
 แบ่งปันกันกิน และช่วยดูอาการป่วยกัน สามารถพูดปรับทุกข์ได้ และยังสามารถอ่านหนังสือธรรมะและ
 นั่งสมาธิ รู้สึกสบายใจ ไม่อยากกลับ เพราะแต่ก่อนเป็นคนโกรธง่าย หงุดหงิด พอเริ่มเข้าอาทิตย์ที่ 4
 ทำใจได้อยู่ได้สบาย ไม่คิดอะไรเลย เริ่มยอมรับได้ เพราะหลวงตาพูดทุกวัน ทุกวันนี้รับได้ทุกอย่าง
 ไม่ว่าจะเป็นอะไรจะเกิดขึ้น (อยู่วัดได้ 3 เดือน ปลงได้แล้วก็กลับบ้านไปใช้ชีวิตได้ตามปกติ)

3. การปรับตัว (การปรับตัวในช่วงแรก ดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไรจาก 2 มา
 3 การใช้ชีวิต)

ทุกวันนี้ป้าละวินทำใจได้ ปลงแล้ว เหมือนกับหลวงตาพูด “อะไรจะเกิดก็ให้มันเกิด”

ตอนนี้ไม่กลัวตาย กลัวแต่เจ็บ และมันยังมาไม่ถึง แต่กลัว ทุกวันนี้ภาวนา ถ้าตอนนี้ตาย ก็ให้หลับไปเลย

การตัดสินใจเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด)

ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันที่โรงพยาบาลสกลนคร ปวดท้องไปผ่าตัดได้ ตึง และพบเนื้องอกที่ปีกมดลูกจึงไปผ่าตัดออก ต่อมาจึงได้ไปผ่าตัดปีกมดลูกออกอีก 2 ข้าง คุณหมอมานพ อยู่ที่โรงพยาบาลสกลนคร บอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก ส่งไปโรงพยาบาลอุดรธานี เพราะเครื่องมือไม่ครบ

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันที่โรงพยาบาลอุดรธานี คุณหมอพัชรพร แนะนำ ให้ตัดปีกมดลูกอีกข้างหนึ่งออกรวมทั้งที่ปากมดลูกด้วย เพราะว่าเป็นมะเร็งที่ปากมดลูก แล้ว ตั้งแต่ออยู่ที่โรงพยาบาลสกลนคร ตกเลือดออกไปหมดไม่เหลืออะไรเลย ตอนนั้นใครพูดก็ไม่พูด ด้วย กับสามีก็ไม่พูดด้วย บางทีข้าวก็ไม่กิน ทุกวันนี้ปลงได้แล้ว (อยู่วัดได้ 3 เดือนปลงได้จนถึงปัจจุบัน)

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ที่วัดคำประมง อยู่วัด 3 เดือน ด้วยการสวดมนต์ทำสมาธิ ดนตรีบำบัด ธรรมชาติบำบัด และทำวัตร ตักบาตรทุกเช้า จะดื่มยาสมุนไพร ตอนเช้า 7 โมง ก็ตรวจ บ่าย 2 วัดความดัน ทำวัตร เสร็จก็กินยา สงบเงียบดีคนไม่พลุกพล่าน ค่ำก็นั่งฟังเทศน์ นั่งสมาธิ หลวงตาก็จะสอนทุกวัน หลวงตาสอน ทำให้ปลง อย่าไปคิดอะไรคนเราเกิดมาก็ต้องตาย คนเราเหมือนใบไม้ที่หล่นไปคนไม่เป็นมะเร็งก็ตายมาก นอนอยู่ก็ตายก็มี (หัวเราะ) หลวงตาวา “เป็นมะเร็งโชคดีไม่ต้องทำอะไร กินแล้วก็นอน” แต่ป้าว่าโชคดีร้าย ตรงที่ไม่ทำอะไรนี้แหละอยากทำ ไปเรื่อยๆ ตลอด อยากทำโน่นทำนี่ เพราะคนเคยทำ

ป้าระวินให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด)กับโรคมะเร็งปากมดลูกว่า คือ “การรักษาทางใจ ควบคู่ทางกาย ไม่เจ็บไม่ปวดมาก ภาวนาพุทโธ หลวงตาเปรียบเป็นพ่อพระคิดว่าผลดีตายไป ก็มีความสุข ใส่บาตรทุกวัน”

ป้าระวินเห็นด้วยกับวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ในการฝึกสติและสมาธิมีผลต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกว่า... “ถ้านอนไม่หลับ ก็นั่งสมาธิ นั่งที่บ้านพัก ภาวนาพุทโธ และสามีไม่ให้ทำอะไรเลย ตอนนี้สามีทำให้ทุกอย่าง แต่ก่อนยังซักเสื้อผ้า หุงข้าว และทำนา ส่วนเรื่องของคนชวนคือ คนที่เขาเคยมา เป็นเพื่อนบ้านใกล้เคียงแนะนำให้มา วัดคำประมง เขาเคยมารักษาตัวที่นี่ ญาติเขาให้มาก็มาเขาเป็นมะเร็งที่ตับ และป้าระวินเองก็เคยมาเที่ยวที่วัดบ่อยก็เลยรู้จัก ไม่รู้ว่ารักษาโรคได้ไหม แต่รู้ว่าทำให้จิตใจสบาย”

ป้าระวินคิดว่า... การแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ทำให้ปรับตัวกับสภาวะความเจ็บป่วยว่า..."ได้ผลดี ถึงตายก็ตายมีความสุข เพราะได้ทำบุญ ได้ทำหน้าที่ อย่างเต็มที่ ได้พูดกับหลวงตา ตื่นมาก็ใส่บาตร ช่วยทางใจ ทางกาย (หัวเราะ) และถ้านอนไม่หลับ ก็นั่งสมาธิ จนหายหลัง หลวงตาบอก บางทีก็นอนสมาธิ บางทีนั่งหลับ มานั่งที่บ้านพัก พุทโธ นั่งไปเรื่อยๆ บางทีก็นึกไป แต่หลวงตาบอกว่าไม่ให้ถึงอะไร

หลังจากนั่งสมาธิตอนนี้ปลงได้แล้ว อารมณ์หงุดหงิดตอนนี้หายแล้ว หลวงตาบอกว่า ร้องเพลงกล่อม รุ่งน้องหรือยัง บอกรุ่งน้องนะคนที่มาที่หลัง หลวงตาจะบอกอย่างนี้กับป้าระวิน เปรียบหลวงตาเป็นพ่อพระ ทำความดีเรื่อยๆ อย่างที่หลวงตาสอน"

2. ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา

ป้าระวินเคยเล่าให้ฟังว่า ...

"ความโชคร้ายบนความโชคดี" ความโชคร้าย เพราะ... "ต้องทำหน้าที่ในสังคมไม่เหมือนปกติ ไม่ได้ทำอะไร สามีทำให้หมด ทำกับข้าวให้กิน นั่งข้าวใส่บาตร อุ่นยาให้กิน ก่อนเป็นป้าหุงข้าว ทำกับข้าว ซักเสื้อผ้า ทำนา ตอนนี้ทำไม่ได้ เขาไม่ให้ทำอะไร กินและนอน ไม่ใช่คนป่วยหนัก ทำงานไม่ได้ก็เลยหงุดหงิด ความโชคดีเพราะ มีสามีดีคอยดูแลทุกอย่างป้าระวิน จะกลับไปบ้านตอนผูกแขนแม่สามีเพราะ 3 เดือนปีใหม่จะผูกแขนคนแก่ที่หนึ่ง และก็จะกลับมาวัดคำประมงอีก ส่วนพ่อแม่เกิดได้ 2 เดือน แม่ก็ตาย พี่ชายก็ตาย ตอนอายุ 36 ปี ตายด้วยไทรอย"

3. ในชีวิตประจำวันเมื่อเครียดลดภาวะความตึงเครียดในใจป้าระวินเล่าว่า..."เมื่อก่อนเครียดมาก จะเครียดโดยไม่มีสาเหตุไม่ยากพูดกับใครเลย เบื่อชีวิต เกิดมาไม่มีประโยชน์ เดียวนี้ไม่เครียดแล้ว อะไรจะเกิดก็ให้มันเกิด ก่อนเป็นก็เครียด หงุดหงิดไม่มีเงินใช้ เล็กน้อย เดียวนี้ใจเย็น เข้าวัดบ่อย อาทิตย์ละ 2 ครั้ง มาที่วัดคำประมงตั้งแต่เดือน พ.ย.49 อยู่ที่นี่เป็นทางออกที่ดี ถ้าตายก็มีความสุข เพราะได้ทำบุญเต็มที่"

4. ความตาย

ป้าระวินเล่าว่า..."ก่อนที่จะไปรักษาตัวที่วัดคำประมง ตอนแรกก็ยังไม่ปลงกลัวตาย ตอนนี้ไม่กลัวตายเรื่องชาติหน้าคิดว่า เชื่อบ้างไม่เชื่อบ้าง คิดว่าน่าจะมีชาติหน้า จะทำบุญไปเรื่อยๆ ทำความดี ไม่รู้ว่าตายแล้วไปไหน อาจจะตายไปแล้วเหมือนกับบ๊อบเชียดตาย คงไม่ได้เกิด อยากรู้ก็ไม่รู้ เพราะยังไม่ได้ตาย

ถ้าความตายจะมาถึง อยากให้เขาเอายาให้กินเยอะๆ และก็เอาไปเผาเลย มันจะได้ไม่ทรมาน แล้วก็พุทโธๆ อยากมีชีวิตอยู่ต่อก็เลยมารักษาที่นี่ “ไม่กลัวตาย แต่กลัวเจ็บอย่างเดียว” เจ็บที่ผ่าไส้ติ่งมาก่อน เป็นมะเร็งไม่เจ็บปกติ

ต่อไปคิดว่าเลือกการตายดีกว่าความเจ็บปวด เพราะความเจ็บมันทรมานมาก เห็นเพื่อนทรมานมาก แต่เราไม่เคยเจอ เห็นคนอื่นเจ็บต้องฉีดยาให้ เห็นแล้วสงสาร ที่โรงพยาบาลอุดรธานีบอกให้คุณหมอมาฉีดยาให้หน่อย เข้าใจว่าเจ็บหลาย(มาก) “กลัวเจ็บมากกว่า ตายไม่กลัว เพราะตายมันหลับไป ไม่เจ็บไม่ปวด” ถึงเวลาคนเราเกิดมาก็ตายทุกคน ตายช้าตายเร็วก็ตายต่อไปอยากจะทำบุญให้มากที่สุดอย่างเดียว ไม่อยากได้อะไรอีกแล้ว ทำไปเรื่อยๆ

มีกำลังใจจากสามี ถ้าคะแนนเต็ม 20 ให้เต็มเลย เพราะเขาดีมาก เขาดูแลเราดีเพื่อนก็ยังพูดถึงว่า...

“โชคร้ายบนความโชคดีที่มีสามีเป็นที่พึ่ง ถ้าสามีไม่อยู่ก็ตายไปนานแล้ว.....

อยู่ก็เพราะสามี” และสามีเคยพูดว่า “ตื่นมาเห็นหน้าก็ยังดี” สามีดีมากไม่เคยไปไหนฉันก็บอกกับเขาว่า...

“ยังไม่แก่เนาะ ไปหาใหม่ อย่าคิดมากเลย ป้าเลยแนะนำว่า...

ภรรยาตาย ก็ไม่เป็นไรให้หาใหม่สิ สามีบอกว่า...อย่าไปคิดมาก

อยู่ด้วยกันจนกว่าจะจากกันไป”

ตอนนี้ลูกๆ อยู่มหาชัย เชียงราย สงขลา นานๆ มาหาไม่ค่อยบ่อยไม่เป็นห่วงแล้วปลงแล้ว เพราะลูกโตหมดแล้ว ป้าระวินบอกว่า...

“คิดว่าสมาธิบำบัดช่วยยืดชีวิตได้เพราะป้ามาอยู่วัดนี้หม่อว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก ระยะสุดท้าย แต่กลับยังไม่เป็นอะไรอยู่มา 3 เดือน แล้วก็มีเพื่อนเยอะและอารมณ์ดี เวลากลับบ้านเพื่อนจะคิดถึงมาก อยากให้กลับมาวัดอีก”

กรณีที่ 3. ป้าทองจันทร์ อายุ 52 ปี อยู่บ้านเลขที่ 242 ม. 7 ต.กุดเรือคำ อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร เป็นผู้หญิงรูปร่างเล็ก ผมหสีขาวดอกเลา ผิวดำแดง สูงประมาณ 250 เซนติเมตร ภูมิลำเนาเดิมอยู่ ต.ชัยบาดาล จ.อุดรธานี สมรส 2 ครั้ง จบการศึกษา ป. 4 อาชีพทำไร่ พ่อแม่เสียชีวิตตอนอายุประมาณ 26 ปี พ่อเสียชีวิตด้วยโรคเรื้อน แม่เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็ง ในบรรดาญาติพี่น้องไม่มีใครอายุยืนเลยสักคน สมาชิกในครอบครัว 6 คน มีลูก 4 คน ลูกคนโตอายุ 32 ปี ลูกคนที่ 2 อายุ 30 ปี ลูกคนที่ 3 อายุ 24 ปี ลูกคนที่ 4 อายุ 28 ปี ลูกแต่งงานไปแล้ว 2 คน อยู่ที่กรุงเทพฯ มีอาชีพรับจ้าง ส่วนอีก 2 คน อยู่ที่บ้านด้วยกันไม่ได้ทำงาน ตอนนี้อยู่กับสามีและลูกอีก

2 คน ลูกที่อยู่กรุงเทพฯ ส่งเงินให้เดือนละ 2,000 บาท สามีรับจ้างทั่วไปหาเงินมาก็ไม่พอใช้ ถ้าเกี่ยวข้าวได้ก็ได้เงิน ส่วนกับข้าวซื้อมากินบ้าง หาดกมากินบ้าง ไม่พอใช้ เพราะรายจ่ายครอบครัวมีมาก ส่วนสามีคอยจะไปล่าสอน ไม่เป็นห่วง ไม่ได้หลับนอนด้วยกันมานานแล้ว ส่วนลูกที่อยู่กรุงเทพฯ ก็นานๆจะมาเยี่ยม ปีละ 2 ครั้ง

ความเครียดในชีวิต

ป้าทองจันทร์เล่าว่า... “รายได้ ไม่ค่อยพอใช้มีหนี้ค่ารักษาพยาบาล 30,000 บาท ความกังวลต่างๆ เกี่ยวกับลูกๆ และสามีนั่นคือ ปัญหาความเครียดที่เกิดจากครอบครัว

ส่วนภาระต่างๆ ที่เกี่ยวกับญาติพี่น้อง ทุกวันนี้ไม่เคยผิดใจกับสามี แต่เครียดเรื่องที่ไม่มีเงิน ลูกหลานก็ส่งเงินมาให้ บางทีก็หงุดหงิด เพราะจะไปไหนก็ไม่ได้ไป และไม่เคยกินเหล้าสูบบุหรี่เลย”

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1. ความเป็นมาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูกป้าทองจันทร์เล่าว่า... “กินข้าวเหนียวขาว กับข้าวกินผักพื้นบ้าน กินปลาดิบ (ปลาร้าเนื้อดิบ ลาบก้อยดิบๆ หมอศูนย์มะเร็งห้ามไม่ให้กินปลาร้า ไม่ได้กินเหล้า ไม่ได้สูบบุหรี่ เชื้อหมอ และแต่งงานตอนอายุ 28 ปี โดยไม่มีลูก เว้นไป 2 ปี ก็มีลูก ตอนอายุ 20 ปี คนที่ 1-2 ห่างกันปีกว่าๆ คนที่ 3 ห่างกัน 6 ปี คนที่ 4 ห่างกัน 6 ปี กินยาคุมมาตลอด

ซื้อยาคุมที่อนามัยไม่เคยแท้งลูก คุณตาใช้วิธีคุมกำเนิด โดยสวมถุงยางอนามัย ไม่เกี่ยวกับอาหาร ไม่ใช้ยาฆ่าแมลงสารพิษอะไร กินยาประดงเบอร์ 5 กินเรื่อยๆ ขายของแล้วเจ็บท้องไปหาหมอๆ บอกว่ามดลูกบวม วันที่ 5 ธ.ค. 48 หมอนัด ตรวจพบเนื้องอกในมดลูก ตอนที่มีลูกคลอดลูกที่บ้านหมอตำแย หลังคลอดไม่มีการนัดไปตรวจมะเร็งเลยสมัยนั้น หลังจากที่มีหมอนัดครั้งที่ 2 วันที่ 5 ม.ค.49 อัมภพังโคน มีอาการหนัก เลือดออกแห้งๆ (เลือดออกมาก) เป็นอาทิตย์ ประจำเดือนเป็นปกติ เป็นแห้งๆ ไปตรวจ พอดีไปทำความสะอาด เห็นเลือด หมอใหญ่มาเบิ่ง(ดู) ตรวจภายใน ตัดชิ้นเนื้อไปหมอสงสัยว่าเป็นมะเร็ง ไม่ได้บอกว่าเป็นระยะไหน อาการต่างๆ เลือดออกแห้งๆ (ประจำเดือนมานาน) ประมาณ 2 อาทิตย์”

สาเหตุที่เธอไปตรวจร่างกาย(ทำไม่ถึงไปตรวจ)เธอเล่าว่า “เริ่มมีอาการเดือนธันวาคม 2548 กินยาประดงเบอร์ 5 มาเรื่อยๆ ไปขายของแล้วเจ็บในท้องเลยไปหาหมอๆ บอกว่ามดลูกบวม หมอที่ร.พ.สกลนคร ตรวจเนื้องอกในมดลูก หมอนัดอีกครั้งที่ 2 นัดวันที่ 5 ม.ค.48 เป็นมาก เลือดออกแห้ง เป็นอาทิตย์ ประจำเดือนเป็นปกติ เป็นแห้งๆ ไปตรวจพอดีไปทำความสะอาด เห็นเลือด หมอใหญ่มาเบิ่ง ตรวจภายใน ตัดชิ้นเนื้อไปตรวจ หมอบอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก”

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าป่วยเป็นมะเร็งปอกมดลูก เธอเล่าว่า ...

“แรกก็กลัว กลัวมะเร็งจะหายไม่ได้ บ่เครียด เลยๆ ไปรักษาที่วัดคำประมง เพื่อนบ้านสอน เพราะไปรักษาไม่กลัว ก่อนหน้า รู้ว่าโรคมะเร็งเป็นโรคร้ายแรง ไปนอนอยู่สกล หมอรักษาพวกเบาหวาน ด้วยรู้ว่าเป็นมะเร็ง พร้อมเบาหวาน และความดัน พ่อแม่ไม่มีใครเป็นเบาหวาน พี่น้อง 7 คน ยายเป็นคนแรก ไม่มีใครเป็น มะเร็ง ยังมีชีวิตอยู่ พ่อแม่เสียน้องคนเล็ก (น้องคนสุดท้อง) ได้ 6 ปี แต่งงานอายุ 28 ปี แม่ตายตอนอายุ 50 กว่าๆ พ่อเสียก่อนอายุ 50 กว่า พ่อเป็นโรคเรื้อนแม่มีก้อนในท้อง ญาติไม่มีใครเป็นมะเร็ง ไม่มีใครถึง 200 ปี ไม่ค่อยกลัว ไปวัด 3 วัน รู้วิธีการ ต้มยาไปกิน สวดมนต์ นั่งสมาธิ ตักบาตร นั่งสมาธิสงบไม่เคยนั่งมาก่อนมาทำที่บ้าน กลับไปบ้านทำต่อ ตอนที่ไม่สบาย ก็ไม่ได้ทำ ตอนนั้นนั่ง 20 นาที ตอนเย็นสวดมนต์อยู่ บางทีก็สวดได้ บางทีก็สวดไม่ได้ แฟนอ่านให้ฟังสวดตามแฟน กินยาไป กินไป 2 หม้อ ย้ายไปอยู่อำเภออื่น อาการดีขึ้น เลือดไม่ออกไม่เจ็บ อ้วนขึ้น หมอที่สกลฯส่งไปศูนย์มะเร็งฯฉายแสง ได้ 32 แสง จนครบ ผังแร่ 2 ครั้ง (วันที่ 2 ออกวันที่ 3 เข้าไป 2 ครั้ง) ดีขึ้น คุณหมอไม่แนะนำอะไรว่าจะกระจายหรือไม่”

2. การยอมรับ (มารักษาตัวที่วัดช่วงไหน ใช้เวลานานเท่าไร การยอมรับจาก 2 มา 2)

ป่าทองจันทร์คิดว่า...

“ไม่เกี่ยวกับเวรกรรม ถือว่ารับเวรกรรม.... คิดอยู่ พอรักษา ทำใจได้มาจากวัด 3 วัน เพราะว่าที่ วัดคำประมงมีเพื่อนที่เป็นมะเร็ง เยอะมาก..... ก็อยากจะอยู่เหมือนกันถ้าไม่ติดลูก (ลูกรออยู่ที่บ้าน)”

3. การปรับตัว (ในช่วงแรกดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร จาก 2 มา 3 การใช้ชีวิต)

เธอเล่าว่า... “ตอนนี้ก็บ่ห่วงหยั่ง เพราะลูกโตหมดแล้ว สามีก็คอยไปล้าสอน ใช้ชีวิตตอนนี้ก็ไม่ทำงานหนักมาก ใช้เวลา 2 อาทิตย์ในการปรับตัว”

การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด) ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ไปรักษากับหมอนิพนธ์ที่ ร.พ. พังโคน ไปตรวจเนื้องอกที่มดลูก ด้วยการตรวจภายในและตัดชิ้นเนื้อไปตรวจ 3 อาทิตย์ หมอบอกว่าเป็น

มะเร็งปากมดลูก ส่งตัวไปที่ศูนย์มะเร็งอุดรธานี

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ศูนย์มะเร็งอุดรธานี ตอนนั้นเป็นมะเร็ง เบาหวาน และก็ความดันด้วย รักษา มะเร็ง ด้วยการฉายแสง 32 แสง ผังแร่ 2 ครั้ง ต้องเสียมาตลอด หายมาประมาณ 2 ปี ตรวจ 2 ครั้ง ครั้งที่ 3 วันที่ 20 เดือน พ.ย. 49 ที่ผ่านมา หมอบอกว่ามื่อ (เวลา)นี้ครั้งสุดท้าย

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) เพราะกลัว มะเร็ง ไม่หายเลยไปวัดคำประมง เพื่อนแนะนำไป เรียนรู้จากหลวงตา ด้วยการต้มยา รักษาใจ ทำวัตร ตัก บาตร นั่งสมาธิแล้วสงบ 9 นาที ตอนเย็น สวดมนต์ ก่อนทำสมาธิ กินยาหลวงตา ฎกแล้วดี และ น่าจะหายได้

ป่าทองจันทร์ให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) กับโรคมะเร็งปากมดลูกว่า...

“ทำให้ฉันดี กินข้าวได้ นั่งสมาธิรู้สึกสบายใจเพื่อนก็ว่า สัตว์ก็ไม่ได้ฆ่า ช่วยให้ดีขึ้น ปล่อยปลา หลวงตาให้ไปปล่อย ซื้อปลาที่ตลาดไป ปล่อยตามอายุ ซื้อปลาตุ๋นที่เขา เลี้ยงไปปล่อย มีเพื่อนบ้านชวนไปวัดคำประมง เห็นด้วยกับเขา เพราะยาที่หลวงตาให้น่าจะดี ช่วยได้ สบายใจ บ่ห่วงหยั่งตื่นขึ้นมาก็คงสวดมนต์”

ป่าทองจันทร์คิดว่าวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) การฝึกสติ และสมาธิมีผลต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกสมาธิบำบัดทำให้เธอปรับตัวเข้ากับสภาวะ ความเจ็บป่วยว่า...

“ตอนแรกบ่ห่วงหยั่ง อยู่วัด 3 วัน กลับไปทำต๋อที่บ้าน และ ไม่ให้กิน เนื้อสัตว์ (วัว) พริก ปลา ร้า สามี่ทำให้กิน ผักกินผักต้ม กินได้ทุกอย่าง กินหลาย (หลวงตาว่ากินข้าวเหนียวไม่ดี ให้กินข้าวเจ้าไปก่อน รู้จักกิน ข้าวกล้องใหม่ ควรกินอาหารที่ไม่ได้ขัดขาว ไม่มีเนื้อสัตว์ดีที่สุด) ...”

นิตยก่อนเป็นมะเร็งเธอบอกว่า “ก็ธรรมดา ปกติใจดี ไม่ดีลูก นานๆทีจะดี เวลาโมโห ตัวคนเดียวหา กิน ใส่บาตร ใส่มาตั้งแต่พ่อแม่ยังอยู่ เบื่อว่าใส่บาตร ให้ญาติผู้ตาย ฆ่าสัตว์เพื่อเอ็ด (ทำ) กินธรรมดา ในครอบครัว ฆ่าปลา ฆ่ากบ ไม่เอ็ด (ทำ) ก็ไม่ได้กิน และหมอใหญ่จากศูนย์ มะเร็ง บอกว่ากลับไปบ้านให้ยายใส่บาตร ทำบุญ (ร้องไห้) ใส่บาตร พอป่วยรู้สึกอยากใส่บาตร ถ้า บ่ได้ไปก็พระจะถามหา ก็เลยต้องใส่เรื่อยๆ ใส่บาตรให้พ่อแม่ญาติพี่น้อง” เธอบอกว่า...สมาธิบำบัด

ทำให้เธอ “ปรับตัวได้” และ”สบายใจ คิดแบบว่าหลวงตาบอกว่าถ้าถึงวันจะไปเองก็ให้ทำสมาธิ.” ส่วนกำลังใจมาจากลูก สามี ดูแลจิตใจ ช่วยให้จิตใจดีขึ้น โรคก็จะดีขึ้นด้วย

2. ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา เธอเล่าว่า ...

“ทำนาก็เหนื่อยเพราะมีสองคนตายาย”

“ทุกวันนี้ไม่เคยผัดใจกับสามี แต่เครียดเพราะว่าไม่มีเงิน คาดว่ากิน ก็บ่อยาก ลูกเต้าก็ให้กำลังใจ เงินทองก็ส่งมาให้เดือนละ 2,000 บาท ไม่ค่อยพอกิน ซื้อมากับข้าวมากินบ้าง หาผักมากินบ้าง หงุดหงิดบางทีเพราะว่ามันจะไปก็บ่ได้ไปสักที(ตาย)... (เน้น)”

3. ความตาย เธอคิดว่า...

ความตาย “เป็นเรื่องธรรมดา บ่ได้คิด กลัวเจ็บก่อนตายอย่างเดียว บ่ห่วงลูกเพราะลูกคนเล็กโตแล้ว บ่ห่วงแฟน เพราะเขาคอยไปล่าสอน กับผู้หญิงขายบริการและบ่ก็ไม่เคยยุ่งตั้งแต่ป่วย หลวงตาก็ว่า เกี่ยวกับ ความตายแน่แท้ เชื่อบุญเรื่องชาติหน้าเชื่อเรื่องเจ้ากรรมนายเวร อุทิศส่วนกุศลให้เขา ให้หมดเลย”(พื้นฐานจิตใจดีก่อนมาป่วยด้วยซ้ำไป)

ป้าทองจันทร์ไม่เคยนั่งสมาธิ ไม่เคยสวดมนต์พอไปวัด ก็เลยได้นั่งสมาธิ สวดมนต์ และพอหลังป่วย ก็ใส่บาตรมากขึ้น..ลูกก็ไม่ห่วง สามีก็ไม่เป็นห่วง... ในการเตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึง ป้าทองจันทร์บอกว่า.....

“ไม่ได้เตรียมอะไร ตายก็ตาย ทำใจให้สบาย เมื่อถึงเวลาตาย จะได้ไปอย่างสงบ”

ต่อไปป้าทองจันทร์คิดอยาก ทำบุญ ทำทาน อยากจะตายก็ไม่ตายสักทีหงุดหงิด ลูกเป็นกำลังใจให้ต่อสู้กับโรคมะเร็ง เธอบอกว่า... “ตอนนี้อยากตาย เพราะลูกคนเล็กโตแล้ว บ่ห่วงแฟน เพราะเขาคอยไปล่าสอน และคิดว่าสมาธิบำบัดยืดชีวิตได้ ทำแล้วสบายใจดี บ่ห่วงหยิง”

กรณีที่ 4. ป้าฉันทะ อายุ 58 ปี อยู่บ้านเลขที่ 29 ม. 8 ต.ห้วยหลวง อ.บ้านม่วง จ. สกลนคร เป็นคนรูปร่างเล็กผอม สูงประมาณ 250 เซนติเมตร อารมณ์อ่อนไหวมาก น้ำตาไหลออกมาพร่ำเพรื่อเต็มสองแก้ม

จบการศึกษาชั้น ป.4 สมรส 2 ครั้ง สมรสมา 40 ปี อาชีพ ทำนา รายได้ ขาดรายได้ ประมาณ ปีละ 200-300 กระสอบ ประมาณ เดือนละ 2,000 บาท มีสมาชิกในครอบครัว 5 คน อาศัยอยู่กับสามี ลูกสะใภ้ และหลาน ป้าฉันทะมีลูก 9 คน เสียชีวิต 4 คน ยังมีชีวิตอยู่ 5 คน คือ ผู้ชาย 4 คน ผู้หญิง 2 คน ต้องดูแลหลาน 2 คน อายุ 4 เดือน 2 คน และ 8 ปี อีก 2 คน หลานทั้ง 2 คนเป็นลูกของลูกสาวคนที่สามีเสียชีวิตกระบะไปขับ ตอนนี้อยู่พ่อแม่เด็กอยู่ที่กรุงเทพฯ ปัจจุบันลูกทำงานอยู่ได้วัน 2 คน อยู่เกาหลี 2 คน และอีก 2 คนอยู่กรุงเทพฯ

ส่วนลูกสาวออกไปอยู่กินกับสามี ไปๆ มาๆ ความสัมพันธ์ระหว่างแม่ยายกับลูกเขยนั้น ก็ไม่ค่อยราบเรียบเพราะลูกเขยขโมยรถกระบะไปขับ ป้าฉันทะเลียดใจมาก เพราะรถก็ยังผ่อนไม่หมด

เมื่อตอนอายุ 28 ปี พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา มีลูกแฝด 2 ครั้ง รวม 4 คน คลอดออกมา แล้วก็เสียเลือด(ตายหมด) สมัยนั้นมีแต่หมอต้าแย ปัจจุบันลูกทำงานอยู่ได้หัววัน เกาหลี และอีก 2 คนอยู่กรุงเทพฯ (น้ำตาไหล) ทำนามาตลอด ทั้งก่อนแต่งและหลังแต่ง แต่งงาน พ.ศ. 2520 อยู่ด้วยความยากจน สามีชื่อลุงทองจันทร์ นำสงค์ อายุ 63 ปี เป็นผู้ใกล้ชิดคิดว่าป้าฉันทะเลียดใจเป็นคนขี้ใจน้อย น้ำตาไหลง่าย และมาป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก ยิ่งเป็นคนขี้ใจน้อยใจ เอาแต่ใจ ตัวเองมากกว่าปกติ และป้าฉันทะเล้าให้สามีฟังอยู่บ่อยๆ เกี่ยวกับลูกเขยว่า เครียดมากตั้งแต่ลูกเขย แต่งงานกับลูกสาว 20 กว่าปี ไม่เคยสบายใจเลย ลุงทองจันทร์เล้าให้ฟังว่า ตอนสาวๆ ป้าฉันทะเลียดใจ เป็นหมากขาว(ตกขาว) ตั้งแต่สาว อายุ 28 ปี ได้ลูกก็ยังเป็นอยู่เรื่อยๆ ประจำเดือน เป็น 6-7 วัน กิน ยาคุม อยู่ 3 ปี หยุดกินตอนมีลูกคนเล็กเมื่อ พ.ศ. 2525 และเมื่อพ.ศ. 2542 ได้หมด ประจำเดือน ตอนอายุ 40 ปี ไปตรวจภายในทุกปี ตอนช่วง 3-4 ปีหลัง ตอนแรกไม่ได้ตรวจ ไม่มี ร.พ. และอนามัย เริ่มมีอาการเป็นตุ่มที่ช่องคลอด อักเสบตอนอายุ 48 ปี ตกใจมากเพราะมันแตก

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ลุงทองจันทร์สามีป้าฉันทะเลียดใจทั้งห้าไว้ว่า....

“หมอบอกว่า..... อย่าบอกให้ป้าฉันทะเลียดใจรู้ว่า เป็นมะเร็งขั้นสุดท้าย
เพราะถ้าบอกจะใจน้อย หมอบอกว่าโรคมั่นไม่หาย จึงไม่ได้บอก
ป้าฉันทะเลียด.. และกำชับไม่ให้ใครบอก เก็บเป็นความลับ จะห้าม
คนรอบข้างบอก..... กลัวป้าฉันทะเลียดใจจะทรุดลงแล้วตายไปเลย”

ความเครียดในชีวิต

ป้าฉันทะเลียดใจว่า... “รายได้ไม่ค่อยพอใช้ มีหนี้สิน ส่งงวดรถกระบะ ส่งมา 4-5 ปี อยู่อีก แสนกว่าบาทก็จะหมด ความกังวลต่างๆ เกี่ยวกับลูกๆ และสามี ปัญหาความเครียดที่เกิดจาก ครอบครัว เป็นห่วงหลาน หลานอายุได้ 4 เดือน เพราะยังเล็กอยู่ ป้าอยากอยู่เพื่อหลาน เครียด เรื่องรถส่งงวดรถกระบะ ลูกเขยไปพร้อมกับลูกสาวขโมยรถกระบะขับไปภูเก็ต เสียใจมาก ตั้งแต่ แต่งงานกับลูกสาว มา 20 กว่าปี ป้าเสียใจมาตลอด ตอนนี้อีกก็ไม่มีขับแล้ว อุดสำหรับส่งงวดรถมา 4-5 ปีแล้ว ใกล้จะหมดก็อยู่อีกแสนกว่าบาท ก็มีคนมาขโมยไป อยากออกรถใหม่ จะได้หมดเรื่องไป”

ส่วนเรื่องภาระต่างๆ ที่เกี่ยวกับญาติพี่น้อง จะต้องเลี้ยงหลานอีก 2 คน ไม่เคยกิน เหล้าสูบบุหรี่

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1. ความเป็นมาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูกเธอบอกว่า...

“มีลูก 9 คน เป็นแฝด 2 ครั้ง 4 คน แต่เสียชีวิตทั้งหมดตั้งแต่ตอนที่ลืมตาดูโลกได้เพียงไม่กี่วินาที.....ในสมัยนั้นยังไม่มีเครื่องมือที่ทันสมัยมีแต่หมอตำแยทำคลอด.....เป็นหมากขาว(ตกขาว)ตั้งแต่อายุ 28 ปี เป็นประจำเดือนในแต่ละเดือน ครั้งละประมาณ 6-7 วัน กินยาคุมติดต่อกัน 3 ปี.. จนกระทั่งหมดประจำเดือนเมื่อพ.ศ. 2542 ตอนอายุได้ 40ปี ไม่เคยไปตรวจภายใน เพราะไม่มี...โรงพยาบาลและอนามัย อาหารการกินชอบกินแกงหน่อไม้ หมอที่ร.พ.ไม่บอกว่าจะอะไร ขล่ำ (แสดงโรค) กินโลด...(เรื่อยๆ)”

อาการต่างๆ ของป้าฉันทะ เป็นตุ่มที่ช่องคลอดเหมือนเดี๋ยวก้อนออกมา ตกใจ มันอักเสบ เพราะมันแตก สาเหตุที่ไปตรวจร่างกาย (ทำไมถึงไปตรวจ) เริ่มมีอาการตอน พ.ศ. 2548 ตอนนั้นเป็นตุ่มที่ช่องคลอดเหมือนเดี๋ยวก้อนอักเสบแล้วก็แตก ปวด ตกใจเลยไปตรวจภายใน พ.ศ. 2548 เพิ่งจะมาตรวจภายในช่วง 3-4 ปีหลัง ที่ร.พ.ศูนย์มะเร็งอุดรธานี พบว่าเป็นมะเร็งที่ปากมดลูก ต่อมาอีก 2 เดือนก็ไปผ่าตัดมดลูกออก หมอบอกว่าออกไม่หมด รักษาไปๆมาๆ จนถึงพ.ศ. 2549

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก เธอบอกว่า.....

“ยังสบายดีอยู่ กลัวบ้างไม่กลัวบ้าง เพราะว่าไม่มีใครบอก... โรคมะเร็งเป็นอย่างไร สามีกี่ไม่บอก ไม่รู้ว่ามันเป็นโรคร้ายแรง แต่รู้อยู่ในใจว่า กลัวบ้างไม่กลัวบ้างเพราะที่กลัวอาการ เวลาที่... เป็นแล้วมันทรมาณ เจ็บปวด รำคาญ อยากตาย และที่ไม่กลัว เพราะไม่รู้ว่ามันเป็น โรคเกี่ยวกับอะไร เคยๆ เห็นเพื่อนบ้านที่เป็นมะเร็งที่ปากมดลูกก็หายหมด..ยังมีความหวังอยู่นะ.....”

2. การยอมรับ(มารักษาตัวที่วัดช่วงไหน ใช้เวลานานเท่าไร การยอมรับจาก 1 มา

2)

เธอเล่าว่า... “ยอมรับว่าเป็นห่วงแต่ลูก อยากหาย ตอนนี่คิดว่าคงไม่หาย เพราะมันปวด ไม่มีกำลังใจ (ร้องไห้) ยังทำใจไม่ได้ ถ้าต้องตายก็ยังเป็นห่วงอยู่ อยากทำบุญ (ร้องไห้โฮ) อยากที่

รถอีพอกไปทำบุญ(รถจักรยานยนต์) มารักษาตัวที่วัดคำประมงช่วง 22-30 ธ.ค.49 เป็นเวลา 20 วัน ใช้เวลายอมรับก็ประมาณ 3 เดือน”

3.การปรับตัว (ในช่วงแรกดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร จาก 2 มา 3 การใช้ชีวิต) เธอเล่าว่า...

“ยังทำใจไม่ได้ (ร้องไห้) ก็ทำบุญใส่บาตร นั่งสมาธิ ฟังเทศน์ ไม่กินของขำ (แสงโรค) กินปลา กินผัก ใช้เวลาปรับตัวได้ก็ 2 เดือน ก็เริ่มทำใจได้บ้าง เพราะแก่แล้ว”

การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด)

ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ไปหาหมอที่ร.พ.บ้านม่วง ไปผ่าตัดชั้นเนื้อ (ตัดชั้นเนื้อ) ไปร.พ.สกลนคร 2 ครั้ง นอน 2 คืนตัดชั้นเนื้อไปตรวจ หมอบอกว่า ไม่รู้ว่าเป็นอะไร เลยส่งชั้นเนื้อไปตรวจที่ศูนย์มะเร็งอุดรธานี

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันที่ร.พ.สกลนคร ตรวจชั้นเนื้อ บอกว่าไม่รู้ว่าเป็นมะเร็ง ส่งมาร.พ.ศูนย์มะเร็งอุดรธานี รักษาตัวเมื่อเดือนกันยายน 2548 ด้วยการฉายแสง 38 ครั้ง ผังแร่ 2 ครั้ง คีโม 2 รอบ กินข้าวไม่ได้ เหลือ ผงม่วง พักที่บ้าน 2 เดือน กลับไปศูนย์อุดรธานี กลับไปตรวจเพราะมีอาการปวด และมีตุ่ม เดียวๆ ปรากฏออกมาอีก บ่นหาย ต่อมาอีก 2 เดือน ไปผ่าออกอีก หมอบอกว่าออกไม่หมด ต่อมาปี 49 รักษาไปๆ มาๆ (แพทย์จากร.พ.สกลนคร วินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก ส่งไปรักษาที่ศูนย์มะเร็งอุดรธานี) เมื่อวันที่ 24 ก.ย. 49 ผ่าตัดชั้นเนื้อช่วงขาหนีบด้านขวา

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) มีเพื่อนบ้านชื่อยายทองจันทร์ บ้านงามเที่ยง แนะนำให้ไปรักษาตัวที่วัดคำประมง เขาเป็นมะเร็งปากมดลูกเหมือนกัน แนะนำให้ไปแล้วจะดีขึ้น บ้านใกล้ๆ เล่าให้ฟังว่าไปแล้วจะดีขึ้นก็เลยไป รักษาด้วยวิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ อาการตอนที่มาวัดคำประมงครั้งแรก ปวดบริเวณขาหนีบด้านขวา มีอาการ สภาพจิต กลัวตาย ไม่ปลง ร้องไห้ตลอด อารมณ์อ่อนไหว เป็นห่วงหลาน เพราะหลานอายุ 4 เดือน มีความเครียดในใจ เพราะลูกเขยมาขโมยรถกระบะไปกับเมียที่ภูเก็ต และบอกว่าไม่ให้คืน และเจ็บปวดที่ขามากเพราะลามไปถึงกระดูกแล้ว

มาพักรักษาตัวอยู่ที่วัดคำประมงได้ 20 วัน ด้วยการสวดมนต์ทำสมาธิ ดนตรีบำบัด ธรรมชาติบำบัด ต้มยาสมุนไพร ตักบาตร นั่งฟังเทศน์ตอน 2 หุ่ ม หลวงตาบอกว่ามาว่าห้ามกินของขำ(ของแสง) ให้กินปลา กินผัก

ป้าฉันจะให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ

(สมาธิบำบัด) กับโรคมะเร็งปากมดลูกว่า...

“ก็รักษาด้วยยาสมุนไพร และก็นั่งสมาธิ ทำให้ป่าสบายใจ โล่งใจ ค่อยๆ ปรับตัวได้ไม่เหมือนตอนที่รู้ว่าเป็นตอนแรกๆ เจ็บปวดทรมาน ทำใจไม่ได้ เป็นห่วงหลาน ..ตอนนี้นั่งสมาธิที่วัดคำประมง ก็กินข้าวได้มากขึ้น ห่วงลูก หลานน้อยลง แต่ก็ยังอยากอยู่เห็นหน้าหลาน จึงมีกำลังใจอยากมีชีวิตอยู่ต่อ...”

ป้าฉันทึ่งคิดว่าวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) การฝึกสติ และสมาธิ ต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูก เธอคิดว่า....

“เห็นด้วย รักษาใจได้ สบายใจ โล่งหัวใจ พอคิดถึงลูกคิดถึงหลาน อยู่บ้าน กินนอนสมาธิ(ก่อนหน้านั้นชาบวม นั่งไม่ได้ เวลาขึ้นรถแล้วสะเทือน ก่อนไป ร.พ. สว่างฯ... นอนพักรักษาตัวอยู่ 9 คืนเลยส่งไปร.พ.สกลนคร ไม่มีเครื่องมือ.. เลยส่งต่อไปร.พ.ศูนย์มะเร็งอุดรธานี) คิดว่ารักษากายก็ได้ตอนนี้ชายุบแล้ว”

ป้าฉันทึ่งคิดว่าวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ...ทำให้เธอ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาวะความเจ็บป่วย เธอบอกว่า...

“ปรับได้ จะ!อยู่บ้านเครียดเรื่องลูกเรื่องหลานอยู่ก็ลำบาก คนอื่นๆ เขาเปล่าๆ มาวัดบ่ เครียด สบายใจดี โล่งใจ”

2. ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา

เธอบอกว่า... “ไม่ได้ทำอะไรแล้วตอนนี้ แต่อยากจะ ทำบุญ ชี้อธิปโปก ไปทำบุญ ถ้าหาหาย ตอนนี้ใช้บัตรทอง ไม่เสียเงิน แต่ต้องนอนขึ้นรถ มาร.พ.นั่งไม่ได้ชาบวม ขยับไม่ได้ อยากกลับบ้าน.... แต่ไม่มีคนดูแล”

ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อต้องการลดภาวะความตึงเครียดในจิตใจ ไปเข้าร่วม ปฏิบัติธรรมตามวัด เพื่อหาติหน้ามีจริง อยากจะไปวัด ตอนนี้ไปไม่ได้ มาเป็นปีแล้ว ได้แต่ภาวนา และแผ่ส่วนกุศล

3. ความตาย เรื่องความกลัวตายเธอบอกว่า...

“กลัวตายจะ ยังไม่อยากตาย เพราะบ่เห็นเพื่อน บ่เห็นลูก บ่เห็นหลาน ยังเป็นห่วงอยู่ เชื่อกันจะ บ่รู้จักชาติหน้า คิดว่าถ้ามีก็คงดี ถ้าเกิดชาติหน้า อยากเป็นคนไม่มีพยาธิ(โรค) ร้องให้...เตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึง

เธอบอกว่า....

“ก็ตามดวง ข่อยปู้คือกัน ไม่เคยตาย (ร้องไห้) คิดถึงลูกหลาน สามีคะ
และก็ทำประกันชีวิตกับบริษัทไทยสมุทร, บริษัทไทยประสิทธิ์ และธกส.
เกือบครบ ส่งมา 28-29 ปี ทำเตรียมไว้ให้ลูกหลานหมดแล้ว” เธอบอกว่า...
ตอนนี้...”คิดอยากจะขาย เป็นห่วงหลาน อยากออกรถใหม่ จะได้ไปไหนมา
ไหนได้ ทุกวันนี้ไม่มีรถลำบากมาก ..มีกำลังใจจากสามีและหลาน จะ(ร้องไห้)
เป็นกำลังใจให้.....ให้ต่อสู้กับโรคมะเร็ง เป็นห่วงลูก ห่วงหลาน ยังเล็กอยู่”

ป้าฉันทะคิดว่า “สมาธิบำบัดยึดชีวิตได้ เพราะได้ โลงใจดี แต่ตอนนี้ขายไปแล้ว แต่ยัง
ปวด...ฉีดยาแก้ปวดที่ร.พ.ขอนแก่น ถ้าฉีดยา 2 วันขายไป ก็ออกจากร.พ.ศูนย์มะเร็งขอนแก่น
ตอนนี้ถ้าออกจากร.พ.ศูนย์มะเร็งขอนแก่นแล้วอยากกลับไปวัดคำประมงอีก ไปตัมยามากินอีก”

กรณีที่ 5. ยายเตือนจิต อายุ 60 ปี ผู้สูงอายุที่ดูสีหน้าเคร่งครึม ถือไม้เท้าเพื่อการทรงตัว
ผมสืดอกเลา เดินทางมากับลูกชายที่วัดคำประมง เพื่อมาตัมยามห่อสมุนไพร ใบหน้าของยาย
เตือนจิตเป็นรอยด้วยคราบน้ำตาที่ไหลออกมาด้วยความคับแค้นใจในอดีต

ยายเตือนจิต อยู่บ้านเลขที่ 70 ม.5 ต.ดงหม้อทอง อ.บ้านม่วง จ.สกลนคร ภูมิลำเนา
เดิม อ.คำชะอี จ.นครพนม จบการศึกษา ป. 4 โรงเรียนบ้านเราช่างทอง สมรส 2 ครั้ง เมื่อ ปี
พ.ศ. 2506 อาชีพ ทำนา รายได้ไม่แน่นอน ลูกที่เป็นพยาบาลส่งเสียเดือนละ 2,000 บาท รวม
รายได้ประมาณ 3,000 บาทต่อเดือน

เมื่อตอนยายเตือนจิต อายุ 5 ขวบ พ่อของยายเตือนจิตไปมีภรรยาใหม่ ทั้งยายเตือนจิต
ให้ตาเลี้ยง เพราะความยากจนมากจึงต้องต่อสู้ ทำนา ทำไร่ ลำบากมาก มาตั้งแต่เด็กๆ จนเคยชิน
กับความยากลำบาก

ยายเตือนจิตมีที่นา 28 ไร่ มีลูก 2 คน เป็นชายหนึ่งคนหญิงหนึ่งคน มีสมาชิกใน
ครอบครัว จำนวน 4 คน มีลูกสาว(ยุวดี) 2 คน หลาน 2 คน (ชาย 2 คน และหญิง 2 คน) สามี
เสียชีวิตเมื่อพ.ศ. 2545 ด้วยโรคติดเชื้ออย่างรุนแรง อาชีพดั้งเดิมทำนา ย้ายมาอยู่ จ.สกลนคร
เพราะไม่มีที่ทำกิน เมื่อ พ.ศ. 2505

พ.ศ. 2506 แต่งงาน ปี พ.ศ. 2507 คลอดลูก 2 คน เป็นผู้หญิง ต่อมา ปีพ.ศ.2508
คลอดลูก 2 คนเป็นผู้ชาย ขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ปริญญาโท ปีสุดท้าย สามีเป็นผู้ใหญ่บ้าน 8-9 ปี
และมาเป็นกำนัน 22 ปี แล้วก็เกษียณ ยายเตือนจิตอยู่กินกันมาเป็นเวลาเกือบ 40 ปี สามีเสียชีวิต
เมื่อ วันที่ 2 ก.ค. 2545 ด้วยโรคแบคทีเรีย(หนองใน) ยายเตือนจิตเล่าว่า ร.พ.ศรีนครินทร์ วินิจฉัย

ว่าเป็นโรคแบคทีเรีย และไปเสียชีวิตที่ร.พ.ขอนแก่น หลังจากสามีเสียชีวิตอยู่กับลูกมาเรื่อยๆ พอมาถึงสงกรานต์ปี พ.ศ. 2549 มาตกลือดวันที่ 22 เมษายน 49 ตกเลือดไม่หยุด ลูกพาไปส่งโรงพยาบาลบ้านม่วง และส่งไปโรงพยาบาลสกลนคร ทางร.พ.สกลนครบอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก ระยะสุดท้าย ร.พ.นัดเกือบ 2 เดือน ลูกก็ไม่ให้ปล่อยไว้ก็เลยตรงไปขอนแก่น ไปร.พ.ศรีนครินทร์ จ.ขอนแก่น หมอนัดฉายแสง จำนวน 25 แสง ฝังแร่ จำนวน 4 ครั้ง อาการดีขึ้น กลับมาบ้าน หมอนัดตรวจเช็คอีกครั้ง เพราะปวดเอวด้านซ้าย ไปสแกนกระดูกพบว่าลามไปที่กระดูก ต้องฉายแสงอีก 20 ครั้ง (ที่กระดูก) ก็ทุเลาลง และก็มาเจ็บด้านขวา

ทางร.พ.ขอนแก่นส่งตัวลูกสาวที่ชื่อยุวดี เป็นนักศึกษาปริญญาโท ให้มาช่วยหมอ และดูแลคนไข้ที่วัดคำประมง เลยเอาแม่มาด้วย ยายเตือนจิตกล่าวกับลูกสาวว่า ที่ไหนดี แม่ก็ไปมารักษาตัวอยู่ที่วัดคำประมง 7 วัน อาการก็ดีขึ้น ก่อนมาต้องพุงตัวมา เดินไม่ค่อยไหวต้องนั่งรถเข็น พอมาวัดได้ 6 วัน กินยาหม้อ ของหลวงตาก็อาการดีขึ้น

ความเครียดในชีวิต

เธอบอกว่า....

“รายได้ไม่เพียงพอ เพราะต้องเข้าบ้านในการรักษาตัวที่ร.พ.ศรีนครินทร์ เป็นเวลา 2 เดือนกว่าๆ ..ต้องเข้าบ้าน วันละ 300 บาท และต้องเดินทางจากสกลนคร เหมารถครั้งละ 2,500 บาท รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมดประมาณ 4,000 บาทต่อสัปดาห์ หนี้สินมีเยอะ เพราะสามีทำหนี้สินทิ้งไว้ให้เกี่ยวกับการทำนา ประมาณ 400,000 บาท”

ความกังวลต่างๆ เกี่ยวกับลูกๆ และสามี เธอบอกว่า

“ตอนนี้สามีตายแล้ว ส่วนเรื่องลูกก็ไม่ค่อยมีความกังวลเท่าไร ลูกให้กำลังใจดี... ลูกสาวดูแลดีมาก คอยถามว่าทานข้าวหรือยัง โทรมาหาทุกวัน ไม่ขาด ให้กำลังใจดีมาก ส่วนลูกชายก็ดูแลแต่น้อยกว่าลูกสาว ลูกสาวก็ส่งเงินให้ใช้”

ปัญหาความเครียดที่เกิดจากครอบครัว เธอบอกว่า...

“แต่ก่อนเครียดเรื่องของสามี เครียดมาก จะฆ่าเขาทั้งหลายครั้ง ยึดปิ่นเขาไว้ 3-4 เดือน จะยิงเขาทิ้ง คิดถึงลูกเวลาเหนียวไก่อป็น ลูกจะมายืนบัง มีรูปลูกเข้ามาในตาความจริงไม่มีแต่มันอยู่ในตา คิดสงสัยว่าลูก 2 คน (ร้องให้ด้วยความคับแค้นใจ) รักลูก มาก”

ภาระต่างๆ ที่เกี่ยวกับญาติพี่น้อง ไม่มีหลานๆ มาอยู่ด้วยเลี้ยงดู ลูกสาวเลี้ยงดูทั้งแม่และหลาน มีหลานอยู่ 2 คน คนโต เรียนอยู่ ป. 6 และคนเล็ก ป. 5 และไม่เคยกินเหล้า สูบบุหรี่ ...”

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1.ความเป็นมาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก เธอบอกว่า...

“สงสัยว่าสามีเอามาใส่ตอนแรก คงเป็นความจริง สามีเ้าู้ เคยทะเลาะกัน เรื่องแบบนี้ เคยเป็นตกขาวตั้งแต่สาว ๆ ตั้งแต่ตอนมีลูก อายุประมาณ 40 กว่า ตกขาวเป็นเวลา 2 เดือนกับ 25 วันก็ไม่หาย เคยไปหาหมอที่ร.พ.อุดรธานี และ ร.พ.ศรีนครินทร์ เคยไปตรวจภายใน เพราะตอนนั้นสงสัยว่าจะเป็นมะเร็ง..... หมอบอกว่าปากมดลูกผิดปกติ ให้กินยา 4 เม็ด ให้กินทั้งสามี.....และยาย เตือนจิตเลยสงสัยว่าเป็นโรคที่ติดต่อมาจากสามีแน่นอน (ถ้าไม่เช่นนั้นหมอมจะให้ยามากิน ทั้งสามีและภรรยาทำไม)..และหลังจากนั้นก็เลยไม่เคยไปตรวจภายในอีก เป็นเวลา 20 ปี จนกระทั่งอายุ 50 ปีไปตรวจภายในอีกครั้ง ที่คลินิกวานรฯ หมอบอกว่าให้กินยาคุมเลือด... จะได้ไม่ออกกระปัดกระปอย ต่อมาอายุ 55 ปี ประจำเดือนหมดลง พอมาถึงอายุ 60 ปี ก็ตกเลือดอีก”

ยายเตือนจิตเคยทะเลาะกันกับสามีเพราะเรื่องที่สามีนำโรคมาติด จนเกิดความเครียด แต่ก็นั่งสมาธิมาตลอด บางทีก็รุนแรง คิดว่าจะมาจากสาเหตุนั้น คิดว่าสามีมีส่วน เครียดมาก สาเหตุต้องมาจากสามีแน่นอน คนอื่นบอกว่าไม่ใช่ ยายเถียงว่าทำไมไม่ใช่ สามีบอกว่าไม่เป็น บอกว่าไปเที่ยว (ไม่ได้สวมถุงยางเพราะตอนนั้นไม่มี) ผู้หญิงขายบริการ สามีเอาผลตรวจมาจากร.พ.ศรีนครินทร์ ว่าเป็นแบคทีเรีย นอนร.พ. 3 คืน หมอบอกว่าติดเชื้ออย่างรุนแรง ตอนนั้นสงสัยว่าเป็นโรคฉี่หนู ต่อมาเสียชีวิต ร.พ.ก็ส่งผลมาบอกว่าเป็นแบคทีเรีย เขาไม่ได้บอกว่าเป็นฉี่หนู สามีเสียชีวิต เมื่อวันที่ 2 ก.ค.45 สงสัยมาตลอดว่าเที่ยวผู้หญิงทำให้เราเป็น สามีชอบเที่ยวผู้หญิงขายบริการมาตลอด สาเหตุมาจากเที่ยวผู้หญิง ตอนนั้นเสียใจมาก(ร้องไห้) บอกให้ไปหย่าทะเบียนสมรส คนแบบนี้ไม่ชอบ ถ้าไปมีคนอื่นจริงๆ ไม่เสียใจเลย ถ้าหย่ากับเราจริงๆ อยู่แบบนี้เสียใจ

ร้องไห้โฮ ! ไม่หยุด(ผู้วิจัยต้องปลอบประโลม) เธอบอกว่า “เวลาคิดถึงสามีก็ไม่หาย แค้น แต่ตอนนี้ให้อภัยแล้ว บอกเล่า ทำบุญ นึกถึงความดี ที่อยู่กินกันมา 40 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 - 2545 มีสามีคนเดียว” เธอเล่าเกี่ยวกับ อาการต่างๆ ว่า....

“สาเหตุการไปตรวจร่างกาย (ทำไมถึงไปตรวจ) เพราะตกเลือดไม่หยุด ... ลูกสาวจึงแนะนำให้ไปตรวจที่ร.พ.บ้านม่วง และส่งตัวไปร.พ.สกลนคร ทางร.พ.นัดเกือบ 2 เดือน ซ้ำมากจึงไม่รอ ลูกสาวเลยให้ไปตรวจที่ร.พ.ศรีนครินทร์ ขอนแก่น หมอบอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย”

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก เธอเล่าว่า...

“รู้สึกเฉยๆ ไม่รู้สึกอะไร ไม่ตกใจ หมอไม่บอกก็รู้ เพราะเจ็บออดๆ แอดๆ มาตั้งแต่อายุ 40 กว่าๆ เกิดตกขาว ประมาณ เดือนครึ่ง ก็สงสัยตัวเองอยู่ แล้วว่าผิดปกติ ถึงหมอไม่บอกก็รู้ ร่างกายตัวเองก็รู้สึกไม่หายก็ตาย สงสัยมาตลอดว่า ตอนแรกที่กินยา 4 เม็ด ให้กินทั้งสามี่และภรรยา คิดแบบนั้น ว่า.. จะมีโรคอะไรอย่างอื่น นอกจากเป็นโรคหนองใน เป็นก็ดูแลตัวเองไป”

จนอายุ 60 ปีก็ตกเลือด และเลือดไหลไม่หยุด เลยไปตรวจที่ร.พ.บ้านม่วง และส่งตัวไปร.พ.สกลนคร นัดเกือบ 2 เดือน ซ้ำมากจึงไม่รอ ลูกสาวเลยให้ไปตรวจที่ร.พ.ศรีนครินทร์ จ.ขอนแก่น หมอบอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย

2. การยอมรับ (การรักษาที่วัดช่วงไหน ใช้เวลานานเท่าไร การยอมรับจาก 1 มา 2)

เธอเล่าว่า... “ก็เฉยๆ มันจะเป็นก็เป็น มันจะตายก็ได้ มีเกิดมีตาย ใครจะอยู่ค่าฟ้าไม่ได้ ก็คิดอย่างนั้น เพราะว่าคนอื่นไม่ได้เป็นเหมือนเรา เราเป็นถ้าเราถึงที่ตาย เราก็ต้องตาย ถ้าไม่ถึงที่ตายเราก็หาย แค่นั้น ไม่หายก็ตาย 2 อย่าง ไม่ห่วงอะไรในชีวิตเลย ไม่ได้คิดอะไร(หัวเราะ)...

มารักษาตัวที่วัดช่วงเดือนธ.ค.49 ใช้เวลารักษาตัวประมาณ 7 วัน ก็ยอมรับได้มาตั้งแต่ก่อนจะมาวัดคำประมง”

3. ปรับตัว (ในช่วงแรกดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร จาก 2 มา 3 การใช้ชีวิต)

เธอบอกว่า... “ไม่ตีโพยตีพาย ยอมรับว่าเป็นโรค รู้สึกเฉยๆ เพราะ รู้มาตั้งนานแล้ว ว่า

“สามีนำเชื้อมาติด ถ้าไม่ถึงวันตายก็ไม่ตาย เข้าวัด ทำบุญไม่ให้ขาด ตอนที่เป็นมากในแต่ละวัน ไปวัดก็ไม่ได้ก็ต้องรอใส่บาตรหน้าบ้าน คิดว่า... ช่วยชาตินี้ไม่ได้ ก็ช่วยชาติหน้า คิดแค่นี้ไม่ได้ยุ่งยากอะไร ไม่ได้คิดอะไร ไม่ได้ซีเรียสอะไร เพราะเจ็บป่วยมาตลอด คนแก่แล้วเหมือนใบไม้หล่นร่วง ทำใจได้อยู่แล้ว ช่วงแรกก็งดอาหารบางอย่าง เช่น ห้ามกินข้าวเหนียว ปลายี่”

การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด)

ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ร.พ.สกล ชุมมดลูก นัดเกือบ 2 เดือน ลูกไม่ให้อยู่เพราะซ้ำมาก เลยพาไปร.พ.ศรีนครินทร์ จ.ขอนแก่น

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ร.พ.ศรีนครินทร์ จ.ขอนแก่น ด้วยการฉายแสง 2 ครั้ง ครั้งที่ 2 จำนวน 25 ครั้ง ผังแร่ 4 ครั้ง ครั้งที่ 2 ฉายแสง จำนวน 20 ครั้ง เพราะลามไปที่กระดูก

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)ที่วัดคำประมง จ.สกลนคร จะไม่ไปฉายแสง (หมอนัดวันที่ 22 ก.พ. 50) เพราะลูกสาวบอกว่าไม่ต้องคอยร.พ.ศรีนครินทร์แล้ว นัดเกือบ 2 เดือน ช้ามากจึงไม่รอ ให้ไปวัดคำประมงเลย จะได้ดูแลแม่อย่างใกล้ชิด เพราะลูกสาวเรียนจิตเวช ร.พ.ศรีนครินทร์ จ.ขอนแก่น ส่งตัวมาช่วยหมอ เพื่อดูงาน ที่วัดคำประมงเลยเอาแม่มาด้วย ตอนที่อยู่วัดก็รักษาด้วยวิธีการนั่งสมาธิเยอะๆ ภาวนา พุท-โธ และทำใจ กินยาต้มต้องท่องคาถา สัตกัตวา ฯ 3 จบ นี่ก็ถึงหลวงตา พระภาสี กุมารทอง และหมอชีวกฯ หลวงตาบอก ก็ไม่ค่อยไหว เพราะนั่งไม่ได้ ก็สลับกันนั่งสมาธิบ้างนอนสมาธิบ้าง ได้ 6 วัน ก็อยากพักก็เลยกลับบ้าน ได้กินยา 4 หม้อก็เลยดีขึ้น

ป่าเตื่อนจิตให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) กับโรคมะเร็งปากมดลูกว่า.. “ถ้าไม่ถึงที่ตายคงจะหาย ช่วยจิตใจสบาย อะไรจะเกิดก็ให้มันเกิด ถ้าเราไม่ถึงที่ตายก็คงจะหาย คิดแค่นี้”

ป่าเตื่อนจิตคิดว่าวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ...การฝึกสติและสมาธิ จะมีผลต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกว่า.. “มั่นใจเลยว่าการรักษาแบบนี้สมาธิสามารถช่วยได้เลยทำตามทีหลวงตาแนะนำ กินยาหม้อไป 4 หม้อ ก็เลยดีขึ้น สมาธิช่วย ...

เรื่องของการกินยาก็คงจะดี สมาธิก็คงจะดีขึ้น ก็เดินได้นี่ เมื่อก่อนเดินไม่ได้ก็คิดว่า เราทำได้ทีหลวงตาแนะนำ ไม่หนักหนาสาหัส ไม่เคยอาเจียน ทานยาหม้อ ทำพิธีเกือบ 2 ช.ม. สิ่งศักดิ์สิทธิ์ กินไปสบายใจได้ทำ เหมือนหลวงตาแนะนำ ..ลูกสาวชื่อยุวดี เป็นนักศึกษาปริญญาโทจิตเวช ทางร.พ.ศรีนครินทร์ จ.ขอนแก่น ส่งตัวมาช่วยหมอ เพื่อดูงานที่วัดคำประมงเลยเอาแม่มาด้วย มานั่งปฏิบัติธรรมเลยมาอยู่ ปฏิบัติธรรมยังนั่งเยอะๆ ยิ่งดี”

ป่าเตื่อนจิตคิดว่า.....

”สมาธิช่วยในเรื่องของโรค เมื่อก่อนที่จะมาวัดเดินไม่ได้
ใจไม่เป็นอะไรเป็นอย่างไรก็ไม่กลัว แก่แล้ว มีอะไรก็ให้ลูกให้เต้า
หลังจากมาวัดแล้วก็เดินได้ ทำใจได้ใจดีขึ้น เวลาปวดก็นั่งสมาธิ
24-25 นาที นอนสมาธิบ้างเวลาปวดเอว”

ส่วนในเรื่องของจิตใจ เวลานั่งสมาธิเยอะๆ แล้วสบายใจ ตัวปวดก็ไม่สนใจ นั่งสมาธิ นั่งไม่ไหวก็นอนสมาธิ ไม่รู้ว่ามันหลับตอนไหนไม่รู้ (หัวเราะ) มันง่วงก็หลับไป กินได้ นอนได้ นอน

ไม่หลับไม่เคยเป็น กินก็อร่อย เพราะว่าไม่ห่วงโน่นห่วงนี่ ไม่กังวลอะไร และไม่อยากตายไม่เคยคิดว่าอยากตาย

ป้าเตือนจิตคิดว่าการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ทำให้สามารถปรับตัวกับสภาวะความเจ็บป่วย ป้าเตือนจิต คิดว่า....

“ปรับได้ เพราะแต่ก่อนก็นั่งสมาธิมาอยู่ก่อนแล้ว ทำมาตลอด มีเรื่องอะไร และเรากังวลใจเราก็จะนั่งสมาธิ เราก็เลยสบาย ตอนที่เราก่อเกิด เราไม่ได้เอาอะไร มาด้วยเราไม่ต้องไปคิด ไปห่วงโน่นห่วงนี่ ห่วงลูกห่วงควายไร่นา เราก็ให้ลูกเราไปสบายแล้ว ลูกเราได้ก็เหมือนเราได้ ไม่ห่วงอะไร”

ป้าเตือนจิตบอกว่า “คิดแบบนี้มาตั้งแต่ นานมาแล้ว ตั้งแต่พ่อเสียก็คิด เขาไม่เป็นอะไรเหมือนเรา ออดๆ แอดๆ เป็นโน่นเป็นนี่ เราก็ผ่าตัดก็บ่อย ร่างกายไม่เหมือนคนอื่นเขา ดูอย่างสามี เราก็ไม่เคยเป็นอะไรพอเป็น 2 อาทิตย์ก็ตายไปเลย เราก็คิดว่า มาได้ก็ไปได้เหมือนกัน มีเกิดต้องมีตาย คิดไปแค่นี้ไม่มีอะไร ไม่ห่วงอะไร บางคนบอกว่า ไม่ได้ห่วงอะไร ทำไมไม่ไปบวชชี ไปไม่ได้ (น้ำเสียงที่หนักแน่น) อยู่ไหนก็ได้บุญเหมือนกัน อยู่ในบ้านเราก็ได้ ไม่ต้องไปอยู่วัดก็ สวรรค์มันมีอยู่ในอก นรกอยู่ในใจ อะไรเราไม่ได้เอามาด้วยนะ เรามาแต่ตัว เราก็ไปแต่ตัว คิดแค่นั้นแหละ ไม่ได้คิดอะไร จะเป็นก็เป็นจะตายก็ตาย คุณหมอเคยถาม และหลวงตาที่เคยถามว่า ถ้ามันต้องตายเดี๋ยวนี้ได้ จะตายได้ไหม? ยายบอกว่าได้มันตายได้ 4-5 นาที ได้จะไม่เป็นภาระของลูกหลาน จะได้ไม่เจ็บไม่ปวดตัวเอง ไม่ทรมานตัวเองไม่ทรมานลูกหลานด้วย ก็แค่นี้ไม่เป็นไร ยึดผู้ตลอด คนไหนมาสัมภาษณ์ มีนักศึกษาปริญญาโท ร.พ.หลวงจากจังหวัดมุกดาหารมาเยี่ยม บอกว่ายายเยี่ยมมาก(หัวเราะและยกนิ้วโป้ง)...

ตอนนี้ร่างกายต้องระวังหน่อย จะเดินไปมาก็ระวังอาการจะหนักกว่าเก่า จะหกล้มระวังตัวเองตลอด จะเข้าห้องน้ำก็ระวัง เพราะว่าเราไม่แข็งแรงเหมือนคนอื่นเขา และก็กินอาหารไม่ได้กินเนื้อ กินข้าวกับผัก ปลา เนื้อหมูมีบางครั้ง กินแต่เนื้อปลา”

2. ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา

เธอเล่าว่า...

“ตอนนี้ก็ไม่ได้ทำอะไรมาก ได้แต่ทำกับข้าวรอลูกอยู่กับบ้าน

ลูกสาวไม่ให้ทำอะไร ส่วนสามีก็ตายไปแล้ว”

3. ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อต้องลดภาวะความตึงเครียดในจิตใจ การเข้าร่วมปฏิบัติธรรมตามวัด เธอบอกว่า.....

“การไปเข้าร่วม เป็นทางออกค่ะ.....คิดว่ารักษาแบบแผนปัจจุบันและแบบแผนไทย ต้องประกอบกันไป ยาโรงพยาบาลก็กิน อยู่วัดก็ดี ถ้าเราปวดก็มีพยาบาลมาฉีดให้ยาฉีดก็มี ยากินก็มี ลูกสาวก็เอามาด้วย ยาที่ไม่ได้กินแล้วก็บริจาคให้คนอื่นไปเป็น กุศล ตอนนี้อะไรหลายทาง ช่วยกัน ดีกว่าทางเดียว”

4. ความตาย

เธอบอกเรื่องความกลัวตายว่า...

“ไม่เคยกลัวตาย ตายได้ดี จะได้ไม่ทรมานตัวเอง ลูกหลาน คนที่ไม่เป็นอะไรรับมรดก อยู่ไปก็ไม่มีประโยชน์ ทำงานไม่ได้ แต่ทำกับข้าวรอลูก ... ก็เชื่อว่าชาติหน้ามีจริง แต่ก็กลัวว่าตายแล้วไปไหน เพราะยัง... ไม่ได้ตาย ถ้าต้องตายก็ตามเวรตามกรรมก็แล้วกัน”....

การเตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึง เธอบอกว่า....

“ก็เหมือนชาวบ้านเขาทำกัน เตรียมไว้หมด ไม่ให้ลูกยุ่งยากอะไร อยู่กินกันไปนะลูก มีอะไรแม่ก็แบ่งไว้ให้หมด การ เผชิญความตาย ถ้าต้องตายภายใน 2-3 นาที ก็จะตั้งใจแต่ภาวนาพุท...โธ นอกนั้น ไม่ห่วง แล้วทำไว้เรียบร้อยแล้ว... แต่ตอนนี้ตายไม่ได้วันอังคาร ตายได้ (ยังไม่โอนมรดก ต้องรอวันอังคาร) ได้เฝ้าตอนให้หมดก่อนให้ลูกให้หมด แค่นี้ก็ตายตาหลับแล้ว ลูกสาว และลูกชายเป็นกำลังใจให้ต่อสู้กับโรคมะเร็ง ตอนนี้ไม่เป็นห่วงอะไรแล้ว เพราะจะไปโอนมรดกให้ ลูกหมดแล้ว แต่ตอนนี้ยังตายไม่ได้เพราะ ยังไม่ได้โอน”

ป้าเตือนจิต คิดว่า.....

“สมาธิบำบัดยึดชีวิตได้ เพราะยายก็กินอัมมोनหลับ ไม่คิดอะไร ไม่กลัวตาย ด้วย ทำบุญทุกวันไม่ให้ขาด เเทนนเอง ศาสนาช่วยได้ เวลา ตี4-5 ฟังเทศน์ แล้ว ถ้ามีโอกาสก็จะมาวัด นั่งอยู่บ้านก็เหมือนอยู่วัด ใ้บุญเหมือนกัน ยายเป็น มะเร็งระยะสุดท้าย ลามไปที่กระดูกตอนนั้นเดินไม่ได้ ตอนนั้นเดินได้แล้ว และอยากให้คนที่สงสัยรีบไปรักษา แต่ก่อนไม่มีการฉายแสง เวลาตกเลือด....ถึงไปตรวจภายใน กว่าจะไปห่างกันหลายปี แต่ก่อนไม่มีหมอนัดให้ตรวจภายในเลย ห่วงหมอ ถ้าไม่ห่วงหมอก็คงไม่เป็นโรคมะเร็ง ถ้ามีก็ไปตรวจ แต่ก่อนยายไม่ไปตรวจภายใน แต่ตอนนี้ไม่อายใครใครจะทำอะไรก็ไม่สนแล้วตอนนี้ ยายสงสัยว่า

จะมีสาเหตุเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก อาจจะเป็นเพราะสามี หรือไม่เคยไปตรวจ
ภายใน และความเครียดกันแน่”...

กรณีที่ 6. ยายบุญปัน อายุ 69 ปี บ้านอยู่ ม. 2 ต.บ้านโพธิ์ อ.พนมพิสัย จ.หนองคาย เป็นผู้หญิงรูปร่างเล็ก ผอม ไร้ผมยาว ผิวดำแดง สูงประมาณ 255 เซนติเมตร สีหน้าเคร่งครึม อาชีพ ทำนา ค้าขาย ภูมิลำเนาเดิม จ.หนองคาย สมรส 2 ครั้ง เมื่อ พ.ศ. 2500 จบการศึกษา ป. 4 มีลูก 7 คน คนที่ 2 เกิด ปี พ.ศ. 2502 เป็นผู้ขายเป็นศึกษานิเทศน์ 7 อายุ 49 ปี คนที่ 2 เกิด ปี พ.ศ. 2503 เป็นผู้หญิงเป็นหมอยุ่ที่ร.พ.กระทุ่มแบน คนที่ 3 เป็นครู อยู่ ร.ร. หนองราช คนที่ 4-5 ทำธุรกิจส่วนตัว (คนที่ 4 เป็นผู้ดูแลยายบุญปันมาตั้งแต่ต้น) คนที่ 6 ทำงานอยู่ร.พ.วิภาวดีรังสิต 2 คนที่ 7 ทำงานที่บางกะปิ ยายบุญปันหยุดทำนา เมื่อปี พ.ศ. 2527 แต่ก่อนอยู่กรุงเทพฯ ก็ค้าขาย อยู่หนองคายก็ค้าขาย ยายบุญปันเป็นคนไม่ค่อยพูด โกรธง่ายหายเร็ว พูดยาก แต่ใจร้อน ชอบกินของดอง ของดิบ เนื้อไม่กิน กินแต่หมู ไม่เคยทะเลาะเบาะแว้งกับตา มีความผิดปกติมาตั้งแต่ เมื่อ พ.ศ. 2523 อายุ 37 ปี ตอนนั้นทำถ่านอยู่ อ.พนมพิสัย มีเลือดไหลไม่หยุด ไปรักษาที่ร.พ.เลิศสิน ชุมมดลูกหมอไม่ได้บอกว่าเป็นมะเร็ง

มา พ.ศ. 2545 เริ่มมีอาการบวมบริเวณช่องคลอด ไปตรวจที่ร.พ.กระทุ่มแบน หมอบอกว่ายายเป็นมะเร็งขั้นสุดท้าย จึงไปรักษาที่ร.พ.ศิริราช ฉายแสง มา 3 ครั้ง ผ่าแหว่ 2 ครั้ง ครั้งสุดท้ายประมาณ พ.ศ. 2547 ะยะหลังมีอาการเวียนหัว เบื่ออาหาร ญาติทางอุดร คือ คุณ เกษม อบต. ต.นาดี แนะนำให้ไปวัดคำประมง ตาจึงพาไปอยู่วัดคำประมง 3 อาทิตย์ ตั้งแต่วันที่ 9-30 ธันวาคม 2549 พาไปอบสมุนไพร พาไปสวดมนต์ ก็ดีขึ้น กินข้าวได้ อยากกินอาหาร จิตใจดีกว่าเดิม ตอนไปร.พ. ศิริราชกินข้าวไม่ได้ เชื้อเรื่องของชาติหน้า เวรกรรม ทำดีได้ดี มีผลแม้ในชาตินี้ สมารถบำบัดช่วยได้ เห็นด้วยกับการสวดมนต์ สวดสักตวา ยอดพระไตรปิฎก ยายไม่ค่อยนั่งสมาธิ เพราะนั่งไม่ค่อยได้เจ็บแผล แต่ตา และลูกก็ช่วยสวดมนต์ให้ฟัง (เพราะตอนนี้ร่างกายของยายไม่ตอบสนอง 70% หูอื้อ ไม่ค่อยได้ยินเสียง) ลูกอยากให้แม่มีชีวิตอยู่ จะทำบุญก้อนใหญ่ สร้างกุศลสักกอง และยังกล่าวอีกว่าการป่วยของยายมีผลกระทบต่อบรรดาเครือญาติ เงินไม่เข้ามามีแต่เงินออก ไม่มีเวลาทำงาน ปี 45-46 หมดไป 80,000 บาท เบิกได้บางส่วน หนักเรื่องค่าใช้จ่าย เดินทางขึ้นกรุงเทพฯ ประมาณ 4,000-5,000 บาทต่อครั้ง

ความเครียดในชีวิต

เธอบอกว่า...

“รายได้ไม่มีเงินเข้ามีแต่เงินออก ปี 45-46 หมดไป 80,000 บาท เบิกได้บางส่วน
 หนักเรื่องค่าใช้จ่ายเดินทางขึ้นกรุงเทพฯ ประมาณ 4,000-5,000 บาทต่อครั้ง
 ความกังวลต่างๆ เกี่ยวกับลูกและสามี ไม่มีสามี คอยช่วยเหลือ
 ตอนเจ็บป่วยพาไปหาหมอทุกครั้ง ลูกก็ดีคอยมาดูแล”

ปัญหาความเครียดที่เกิดจากครอบครัว เธอบอกว่า.....

“ไม่มีปัญหา เพราะสามีก็ดีอยู่แล้ว เป็นคนดีมีศีลธรรม ชอบไปปฏิบัติธรรม
 เป็นประจำ ภาระต่างๆ เกี่ยวกับญาติพี่น้อง ไม่มี ลูกๆ ทำงานกันหมดแล้ว
 และไม่เคยกินเหล้า สูบบุหรี่”...

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1. ความเป็นมาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก เธอบอกว่า “สันนิษฐานว่าเป็นเพราะ
 เมื่อปี พ.ศ. 2523 ช่วงทำถ่านที่ อ.โพธิ์พิสัย เลือดไหลไม่หยุด ไปรักษาที่ ร.พ.เลิศสิน อยู่ 2 อาทิตย์
 ได้ชุดมดลูก แต่หมอไม่ได้บอกว่าเป็นมะเร็ง มาเจอที่ ร.พ.กระทุ่มแบน บอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก
 ระยะสุดท้าย

อาหารการกินชอบ กินของดอง ของดิบ แต่ไม่กินเนื้อ กินแต่หมู ยายบุญปันเล่าถึง
 อาการต่างๆ ไปหาลูกสาว ไม่เจ็บไม่ปวด แต่มีเลือดไหลลงที่ขา มีเลือดออก เป็นเม็ดๆ เลือดไหลไม่
 หยุด ไปให้ลูกสาวดู ลูกสาวก็ร้องไห้ สาเหตุที่ไปตรวจร่างกาย (ทำไมถึงไปตรวจ) เริ่มมีอาการ
 พ.ศ.2545 บวมบริเวณช่องคลอด ไปหาหมอ ที่ ร.พ.ศิริราชวินิจฉัยว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก ระยะ
 สุดท้ายแล้ว”

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก

เธอเล่าว่า... “เห็นเลือดลงตามขา ให้ลูกสาวดู ลูกสาวก็ร้องไห้ ว่าแม่เป็นมะเร็ง ยาย
 ก็ว่าไม่ เป็นอย่างไร (หัวเราะ) แก่แล้ว ไม่กลัวด้วย ซึ่งมันเป็นอะไร ก็เป็น เหยๆ”

2. การยอมรับ (การรักษาตัวที่วัดช่วงไหน ใช้เวลานานเท่าไร การยอมรับจาก 1 มา 2)

เธอเล่าว่า... “ตายก็ตาย แก่แล้ว จิตใจเป็นแบบนั้น การรักษาตัวที่วัดคำประมงวันที่ 9
 ธ.ค. 49 ใช้เวลา ประมาณ 2 อาทิตย์ ก็ยอมรับว่าเป็นก็เป็นไป แก่แล้ว”

3. การปรับตัว(ในช่วงแรกดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร จาก 2 มา 3 การใช้
 ชีวิต)

เธอเล่าว่า... “ใช้เวลาประมาณ 2 อาทิตย์ ปลูกได้แล้ว ไม่คิดอะไรแล้ว แก่แล้ว การใช้ชีวิต ก็ไม่ทำงานหนัก เพราะทำไม่ไหว แต่ก็ยังกินของดอง ของดิบ แต่ไม่กินเนื้อ หลังจากกลับมาจากวัดคำประมงก็มานั่งสมาธิ ใจสบายขึ้น ลูกๆ ก็จะไปทำบุญบ้าง”

การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด)

ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ไปรักษาที่ ร.พ.กระทุ่มแบน ไปตรวจเจอเป็นมะเร็งส่งไปตรวจที่ ร.พ.ศิริราช นอนอยู่ได้ 2 เดือน

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ลูกสาวแนะนำให้ไปตรวจที่ร.พ.ศิริราช ไปฉายแสง 3 ครั้ง ผ่าแหว 2 ครั้ง

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ไปรักษาที่ ร.พ.บ้านดุง ไปหาเมื่อเดือนตุลาคม 49 ตรวจที่หลังเพราะมาบ้านดุง ปีที่แล้วเดือนสิงหาคม และวันที่ 2 ก.พ. 50 ร.พ. ศิริราชก็นัด

ครั้งที่สี่ รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ไปที่วัดคำประมง ไปวันที่ 9-30 ธ.ค.49 ไปต้มยา ให้อาหาร และนั่งสมาธิ

ยายบุญปันให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) กับโรคมะเร็งว่า... “ไม่คิดอะไรแล้ว(อึ้ง) ชอบทำบุญ สังฆทาน แต่ไม่ชอบบวชชีพราหมณ์”

ยายบุญปันคิดว่า...

วิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) การฝึกสติ และสมาธิมีผลต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกว่า....

“ดีกินข้าวได้ ดีกว่าเดิม ยึดชีวิต กินข้าวได้ก็อยู่ได้ อยากกินแกงส้มปลาแป๊ะซะ ตอนไปรักษาที่ ร.พ.ศิริราชกินข้าวไม่ได้ มากินได้เมื่อตอนไปวัดคำประมง”

คนชวนไปวัดคำประมง คือ อบต.นาดี คุณเกษม สมาธิช่วยให้เห็นด้วย เวลานอน ก็สด พุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ ตัดสินใจไปวัดคำประมง เพราะว่าอยู่กทมฯ กินแต่ยาร.พ. กินข้าวไม่ได้ และผมลงเลยตัดสินใจไปได้ยินหลานพูดก็เลยไปวัดคำประมง

ยายบุญปันคิดว่า... วิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ทำให้ปรับตัวกับสภาวะความเจ็บป่วย

“ได้ดีขึ้น กินข้าวได้ ยึดชีวิตไปหน่อย ก็ดี บางวันก็กวาดบ้าน ซักผ้า
ตัวเองได้ 2-3 วัน ซักที่ หลังจากไปวัด ดีขึ้น แต่ก่อนเดินไม่ได้”

2. ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา

เธอบอกว่า ...

“ไม่ได้ทำอะไรแล้ว ทำไม่ไหว ตอนนี้หุ้อ ไม่ค่อยได้ยิน ในการดำเนิน
ชีวิตประจำวัน เมื่อต้องการลดภาวะความตึงเครียดในจิตใจ การเข้าร่วม
ปฏิบัติธรรม ตามวัด

ยายบุญปันให้เหตุผลว่า.... เครียดก็ไปวัด ไปครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 20 ม.ค. 50
เลือดออกเต็มวัดเลย บางทีก็ใส่บาตรหน้าบ้านแต่เช้า”

3. ความตาย

เรื่องของความตาย เธอบอกว่า....

“ตอนแรกก็กลัวตายเป็นเรื่องธรรมดา ถ้าต้องตายก็จะไม่พูด และไม่ได้สั่งเสียใครเลย
ถ้าต้องตายก็ตาย ก็เตรียมใจให้พร้อมกับความตายที่จะมาถึง ไม่คิดอะไรแล้ว อยากจะมีชีวิตอยู่
อยากทำบุญ ก้อนใหญ่ สร้างกุญแจสักกอง ทำอะไรที่ค้างคาง (หัวเราะ) ไม่ทำอะไรแล้ว ไม่นึกถึง
อะไร จะสวดก็สวด ถ้าไม่สวดก็ไม่สวด ไม่พูดอะไรเฉยๆ ไปอย่างนั้น ไม่ยึดติดกับอะไร ถ้าอยาก
สวดก็สวดแว่นสายตาไปสวดมนต์ อยากจะทำบุญสร้างกุญแจ ชาติหน้าคิดว่ามี กรรมมีแน่ กรรมไม่
เท่ากัน คนทำบุญมาก ผลก็สนองมีเยอะกว่า คนที่ไม่ทำก็ แน่ๆ อยู่แล้ว ตาเป็นกำลังใจมากที่สุด
ให้ต่อสู้กับโรคมะเร็ง เห็นตาแล้วจะกินข้าวได้ออกกำลังกายได้ ตาเป็นกำลังใจสำคัญทำให้ยาย
อยากมีชีวิตอยู่ และไม่มีอะไรต้องห่วงแล้ว แบ่งให้ลูกคนละ 20 กว่าไร่ และไม่วิตก ลูกโต
หมดแล้ว ลูกก็จะแต่งงาน”

ยายบุญปันเล่าว่า.....

“สมาธิบำบัดชีวิตได้ เพราะตอนนี้อาการยายก็ทรงตัวอยู่ ก็ทานข้าวได้
อยากกินอาหาร อยากไปทำบุญ ได้แค่นี้ก็พอใจแล้ว คุณตา และลูกสาวเล่าว่า...
ยายมีอาการปวดหลัง ตกเลือด หุ้อ ซึม ทำอะไรก็รู้สึกตัว เป็นเวลา 2-3 วัน
มีอาการตอบสนอง 70% รู้เรื่องแต่ไม่ยอมพูด จากคำบอกเล่าของสามี และ
ลูกสาว”

กรณีที่ 7. ป้านาง อายุ 64 ปี อยู่บ้านเลขที่ 27 ม. 22 ต.สว่าง อ.พรรณานิคม จ.
สกลนคร เป็นผู้หญิงรูปร่างเล็ก มีบุคลิกพูดคล่องแคล่วว่องไว ตัวเล็กๆ ผอม ไร้ผมยาวผมสีขาว
ดอกเลา ความสูงประมาณ 250 เซนติเมตร จบการศึกษาชั้น ป.3 ภูมิลำเนาเดิม จ.อุบลราชธานี

อาชีพทำนา และรับจ้างทั่วไป รายได้ไม่แน่นอน สมรส 2 ครั้ง สามีเสียชีวิต มีลูก 4 คน ชาย 2 คน หญิง 3 คน แต่งงานหมดแล้ว ลูกชายอยู่ จ.ตรัง

ป้านางเล่าว่า...

“เดี๋ยวนี้มีอาการร้อนวูบวาบ เวียนหัว ฉายแสงหมอกก็ไม่ให้กินสมุนไพร น้ำร้อน น้ำชียังบ่ให้อาบ ออกร้อน(มีอาการร้อนวูบวาบ)ฉายแสงมาใหม่ๆ ลูกแดด ไม่ได้ ตอนไปน้ำหนัก 30-35 กก. ผอมมากๆ เลือดเข้าให้ 4 ถุง (ให้เลือด)เลือดน้อย” มาจากอุบลฯ ทุกข์ยากหลาย คนจน บ่มีให้ว่า พ่อตายยังน้อย หาเงิน มาเลี้ยงแม่ พี่น้อง 5-6 คน มีผู้ชาย 3 คน ผู้หญิง 2 คน (จัน จัน) ชายผัก ชายกบ เลี้ยงหมู เอ็ดนา มาแต่เล็กๆ ทุกข์ยากหลาย เอาหลานมาเลี้ยง ตอนเล็กๆ ชูดมันแกวแลกข้าวเพื่อเลี้ยงหลาน พ่อกับแม่ ทุกข์อีหลี มาเผา ถ่าน...ซื้อที่ดิน ที่บ้าน รู้จักความทุกข์ยาก มีอ(ตอนนี่)นี้ก็ยังจนอยู่.....เจอ ปัญหาในชีวิต (น้ำตาไหลออกมา) พ่อก็มาตายปะเนาะ แม่ก็มาตาย มาเลี้ยง พ่อแม่ 8 ปี ...ลูกกตัญญู มาเลี้ยงหมู ชายกบ ชายผัก เลี้ยงหมูมาแลกนา คน โบราณ แม่ก็ตายเหมิด(หมด)แล้ว อยู่ที่ศูนย์อุดรธานี ยายเขาก็เสียข้างหลัง บ่ ได้เห็นหน้าแม่ เพราะรักษาตัว(ตัว)เองอยู่ เป็นแสง(แรง) ...คุณหมอบอกว่า จะกลับมาบ้านใหม่คะคุณยาย” ยายก็ว่า “ไม่กลับหรอก ไม่มีตังนะ บ่เสีย เงินเสียอะไร เพราะมีบัตรทอง บัตรคนสูงอายุและกะ บัตรคนจนนะ สามีเสียชีวิตตอนเขาอายุ 56 ปี แต่งงานตอนอายุ 28-29 ปีนี้ละ มีลูก 4 คน ผู้ชาย 2 คน ผู้หญิง 3 คน บ่ได้มีเงินส่งให้เขาเรียน ให้ทำมาหากินเอง และมาสร้างบ้าน ทำเอา ทำนา สามีกี่ทำคือกัน ทำนา บ่ได้มีหยัง ส่วนรายได้ที่เลี้ยงตนเอง ก็บ่มี เพราะถ้าไม่รับจ้างก็บ่ได้มีเงิน ชายข้าวก็บ่ได้หลาย บางปีแล้งปีนั้นก็บ่ได้เฮ็ด จังหัน นาโคก มีนาเป็นของตัวเอง ยากจนมี 3 ไร่ คุณยาย(แม่)มี 5 ไร่ ...ไหน แล้งก็บ่ได้เฮ็ด เดือน 9 –เดือน 20 ต่อสู้ชีวิต ลูกสาวคนโตอายุ 44 ปี แต่งงาน หมดแล้ว ลูกชายที่สองอยู่จังหวัดตรัง ไปเอาเมีย กริดยางที่โน่น บ่มีเงินส่งมา ให้ป่าเลย ทุกวันนี้มีลูกผู้หญิงคนที่ 3 ที่อยู่บ้านกับป้าเลี้ยงดูอยู่ พ่อแม่ เจ็บป่วยๆ ทุกอาทิตย์ แป็บเดียว หมด 25,000 บาท เบิกไม่ได้ ค่ารถ ค่ายา หมดหลาย ไปๆมาๆ ไปร.พ. เป็นมา 3 ปี (เป็นหยังวะ) เขาว่า เป็นมะเร็งปาก มดลูก”

ความเครียดในชีวิต

เธอบอกว่า....

“รายได้ไม่เพียงพอ จนมาก ลูกเขยกับลูกสาวหาเลี้ยงอยู่....

ลูกเขยทำงานก่อสร้าง วันละ 250 บาท ลูกสาวรับจ้างทั่วไป
วันไหนไม่มีงานก็ต้องอดเอาแต่อยากให้หลานกินอิ่ม..... เพราะ
กำลังโต ปีนี้อะไรแพง... ตอนนี้มีหนี้สินประมาณ 50,000 บาท
กู้ธกส. มารักษาตัว ส่งเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย ปีละ 7,000 บาท
ส่งต้นแล้วก็ไปกู้มาอีก ความวิตกกังวลต่างๆ เกี่ยวกับลูกๆ และ
สามี

ปัญหาความเครียดที่เกิดจากครอบครัว ภาระต่างๆ ที่เกี่ยวกับญาติพี่น้อง

“เรื่องลูกสาวคนเล็ก ทั้งหลานไว้ให้เลี้ยง 2 คน ตั้งแต่เกิด ตอนนั้น
คนโตอายุ 28 ปี และ คนเล็ก 24 ปี ไม่มีเงินจะ

ส่งให้เรียนสูงๆ ป้าไม่ได้ทำงานหนัก ทำไม่ไหว ได้แต่เลี้ยงเบ็ด
เลี้ยงไก่ ส่วนลูกเขยกับลูกสาวก็ หาเลี้ยงอยู่ทั้งครอบครัว ... พอกิน
บ้างไม่พอกินบ้าง ถ้าลูกสาวออกไปทำงานในกรุงเทพฯ ก็จะไม่
ใครดูแลป้า ลูกสาวคนที่ 3 เขาเป็นห่วงป้ามากไม่อยากไปไหน ไม่
เคยกินเหล้า สูบบุหรี่”

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1. ความเป็นมาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก เธอบอกว่า

“เคยหกล้มกันกระแทก ปัสสาวะเป็นเลือด อาการต่างๆ หลังจากปัสสาวะเป็น
เลือด อยู่ๆ มา ...ก็ตกขาว และเป็นอยู่..มาเบิ่ง เลือดออกทางช่องคลอด ไม่มีกลิ่น
ธรรมดา ฉะๆ เป็นแผลที่ปากมดลูก คุณหมอบ่ได้บอกอะไร เลือดออกเป็นน้ำ
เห็นมันตกเป็นก้อน ไปร.พ.อุดรธานี ก็บ่ได้บอก”

สาเหตุการไปตรวจร่างกาย(ทำไมถึงไปตรวจ) เธอบอกว่า....

“เริ่มมีอาการ ปี 47-49 ไม่ได้เป็นหนักหนา หมอที่ร.พ.สกลนครชูดมดลูกไปตรวจ
วินิจฉัยว่าเป็นเนื้องอก ร.พ.สกลนครไม่มีเครื่องมือเพียงพอ เลยส่งตัวไปร.พ.
อุดรธานี ก็ไม่ได้บอกว่าเป็นอะไร เลยไปหาหมอที่ ร.พ.พระอาจารย์ฝั้น ชูดมดลูก
ไปตรวจ...หมอบอกว่าเป็นเนื้องอก ไปรักษา 2 ปี ก็ไม่หาย เลยไปตรวจที่คลินิก
หมอวรรณกร เพราะ ตอนนั้นเป็นเนื้องอก อาการ มันเริ่มดีขึ้นแล้ว ตอนไปชูดมดลูก

ก็เริ่มเป็นอีก ก็เลยไปฉีดยาที่คลินิกหมอวรรณกร รักษาตัว 2 ปี มันบ่หาย
เปลี่ยนไปเรื่อยๆ ก็ไม่หา ไปรักษาที่ร.พ.สกลนคร หมอสมโภชน์ ตัดขึ้นเนื้อไปส่ง
กล้อง ปี 2549 เพิ่งจะรู้ว่า... เป็นมะเร็งปากมดลูกเพราะปัสสาวะเป็นเลือด ตก
ขาว และเลือดออกทางช่องคลอดไปเองหมดเลย บ่ได้มีใครแนะนำ
ก็ไปแหละเนาะ ไปร.พ.สกลนครไม่หายดอก มันตั้ง บ่ผ่า ฉายแสงเลยยุบ
(ไปอีกที 28 ก.พ. 50 ทางร.พ.สกลนคร นัดก็ไม่ได้ไป) ก็เลยไปร.พ.อุดรธานี
หายไปพักหนึ่ง บ่ได้ผ่า บ่มีหยัง ท้องก็แห้ง มันไหม้ แต่ก่อนท้องดำ ลอกหมด
ตัว มันตั้งๆ มันหายคัก บ่ได้ฉาย”

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก

เธอบอกว่า...”กลัวตาย เพราะเคยได้ยินมาว่า ...ใครเป็นมะเร็งก็ตายหมด คนเป็นแสน
เป็น ล้านไปหาหมอก็ตายหมด เลยไปดูดวงกับพระวัดดอนตู พระอาจารย์สัมพันธ์ ต่ออายุให้ไม่ได้
ผ่าตัด บอกว่าอายุยืนยัง ไม่ตาย เลยไปรักษาตัว ถ้าตอนนั้นพระอาจารย์บอกว่าต้องตายก็จะไม่ไป
รักษา ตอนนั้นก็อยากไปทำบุญ แต่ซื้อมอเตอร์ไซด์ก็ขี่บ่เป็น”

2. การยอมรับ (มารักษาที่วัดคำประมงช่วงใด ใช้เวลานานเท่าไร ในการยอมรับจาก 1
มา 2) เธอคิดว่า....

“ตอนนี้เราอายุมากแล้ว จะเป็นอะไรก็เป็น ตอนแรกก็กลัวตาย

แต่ตอนนี้ไม่กลัว คนอื่น ...เขาก็เป็นกัน ใช้เวลา 2 ปี กว่าจะทำใจยอมรับได้”

3. การปรับตัว (ในช่วงแรกดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร จาก 2 มา 3 การใช้
ชีวิต) เธอบอกว่า....

“ตอนนี้บ่เป็นหยัง ทำใจได้ ใช้เวลา 2 เดือน ไม่ได้คิดหยัง ทำงานบ้านได้

เหมือนเดิม ใช้ชีวิตปกติ ดกกินของดอง ไม่ทำงานหนัก แต่ก่อนยกของ

หนัก เลือดออก เน้นกินปลา”

การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด)

1. ครั้งแรกรักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ไปหาหมอที่ร.พ.อาจารย์ผั่น ไปชูดมดลูก
อย่างเดียว เขาว่าจะหาย 2 ปี มาปีที่ 2 ก็เป็นอีก

2. ครั้งที่สองรักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันเธอบอกว่า... “มาปีที่ 2 ไปคลินิกหมอ
วรรณกร

เพราะไปชุมตมดลูกที่ร.พ.อาจารย์ฝันเริ่มเป็นอีก ก็เลยไปฉีดยาที่คลินิกหมอวรรณกร อ.
พังโคน เสียค่ารถ 600 บาท หยอดเงินไปหลายบาทอยู่ เทียวไปเทียวมา หยอดเงินเป็นหมื่น หมอตรวจ
ภายใน อุลตราซาวด์ บอกว่าเป็นเนื้องอก”

3. ครั้งที่สามรักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ไปหาหมอสมโภชน์ ที่ร.พ.สกลนคร ตรวจ
ภายใน ส่องกล้อง ตัดชิ้นเนื้อ ว่าเป็นมะเร็งปากมดลูกแน่นอนเลยส่งตัวไปร.พ.อุดรธานี
เพราะว่าร.พ.สกลนครไม่มีเครื่องมือ คุณหมอว่า ส่งตัวไปร.พ.อุดรธานี และก็ไป ปี 49 ก็ไป รู้ว่า
เป็นมะเร็ง

4. ครั้งที่สี่รักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งที่สี่ รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ไปที่ร.พ.อุดรธานี ฉายแสง ตรวจภายในรู้
เลย บได้ลามอยู่ปากมดลูก ฉายแสงยุบ ฉายไป 36 แสง ผังแร่ 2 ครั้ง ร.พ.อุดรธานีไม่ให้กินอะไร
อาบน้ำก็ไม่ให้อาบ น้ำหนักมันจะขึ้น 40 กว่าต่อนั้น แต่ตอนนี้ 30 กว่า ดีขึ้นนะ ตอนนีหิว คุณ
หมอก็บได้บขำ (แสดงโรค) ห้ามแต่ของดอง ตอนฉายแสงนอนลูกเดียว บได้หิว เข้ายาท้องมันถ่าย
(ขบวนการฉายแสง) บหิวข้าว บอยากกินข้าวอยู่ 2 เดือน คุณหมอบถามว่า “คุณยายหายใจไหม”
เป็นอะไรก็เป็นอยู่กับหมอ จะได้เฮ็ดยาให้กิน นอนมื้อละ 5-6 เทอม (5-6 ครั้งต่อวัน) กลางคืนลุกมา
เที่ยงคืน มากินยา ฉีดยาไป มันก็หายอยู่เดี๋ยวก็นึกอีก เฮ็ดงานหนักไม่ได้ กระทบกระเทือน มันก็
เป็นอีก เดี๋ยวกก็เลือดออก แผลแยก

5. ครั้งที่ห้ารักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งที่ห้า รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ที่วัดคำประมง ด้วยการ
นั่งสมาธิ ทำวัตร สวดมนต์ และตัมยาสมุนไพร นั่งสมาธิอยู่ นั่งบได้นาน เพราะ เดี๋ยวนั้นนอนสมาธิ
อยู่ ไปวัดไปเฮ็ด(ทำ) นั่งบได้ เจ็บแผล

บ้านางให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ
(สมาธิบำบัด) กับโรคมะเร็งปากมดลูกว่า... “ช่วยได้คือกันนะ มีเพื่อนบ้านชวนไป”

บ้านางเห็นด้วยกับวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)ในฝึกสติ
และสมาธิว่ามีผลต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกว่า... “ทำให้สบายใจ อยากกินข้าว แต่ก่อน
ไม่อยากกินได้แต่อ้วกออกมา กินอะไรไม่ได้เลยน้ำหนักเหลือ 35 โล ผอมมากๆ ตอนนีกินข้าวได้อ้วน
ขึ้นมาหลายโล”

ป้านางคิดว่าการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ทำให้เธอปรับตัวเข้ากับสภาวะความเจ็บป่วยมะเร็งปากมดลูกว่า...

“ปรับได้เนาะ ก็นั่งสมาธิตอนเวลาปวดก็นึกถึง พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ก็ดีนะ”

2. ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา

“ไม่ได้เป็นหยั่ง ไม่ได้ทำอะไร กินยา กวาดบ้าน ได้อยู่ หิวน้ำ
บ่ได้เป็นหยั่งเลย แต่ก่อนไปวัด ทำไม่ได้ ยืนแล้วท้องมันตึง
เจ็บในท้อง มันเจ็บ ... ถ้าว่าไปหาอาจารย์ บ่ไปไผ เจ็บอายุปานนี้
บ่ทนแล้วไปวัดคำประมงนั่งสมาธิเลย”

3. ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อต้องการลดภาวะความตึงเครียด ในจิตใจการเข้าร่วมปฏิบัติธรรม ตามวัด เธอบอกว่า.....

“ก็คุยกับหลานบ้าง ไปวัดบ้างแก้เซ็ง เพราะว่า...

“ไปวัดไปวาแล้วจิตใจดีขึ้น ไม่เครียด อยู่บ้านบางที่เครียด”

4. ความตาย

เธอบอกเรื่องความกลัวตายว่า

“ตอนแรกกลัวตาย ตอนนี้ไม่กลัวแล้วเพราะถึงเวลาก็ต้องตาย

อายุปานนี้แล้ว ซาติน้ำก็บู้ ว่ามีจริงปะเนาะ แต่เคยได้ยิน.....

คนโบราณเล่าว่า..คนทำไม่ดีจะไปเกิดในนรก คนทำดีจะไปเกิดใน
สวรรค์เขาว่า อย่างนั้นเนาะ อายุปานนี้แล้ว ก็ไม่ได้เตรียมอะไรมาก
ก็อยากให้หลานเรียนจบ ความตายที่จะมาถึงก็ไม่กลัว อยากตายไป
เฉยๆ นอนหลับไป ไม่เจ็บไม่ปวด เพราะกลัวเจ็บมากกว่ากลัวตาย

ก็อยากซื้อรถมอเตอร์ไซด์ไปทำบุญ ตอนนี้นึกอยากจะมีชีวิตอยู่เห็นหน้า
ลูกหลาน”

ป้านางคิดว่า...

จะเผชิญกับความตายที่จะมาถึง....“ก็อยากมีชีวิตอยู่ต่อไป และอยากจะมีรถ
มอเตอร์ไซด์ ไปทำบุญ ตอนนี้นึก อยากจะมีชีวิตอยู่เห็นหน้าลูกหลาน ลูก
และหลาน เป็นกำลังใจให้ต่อสู้กับโรคมะเร็ง... ก็ป้าเป็นมะเร็งมา มีลูกกับ
หลานคอยเป็นกำลังใจให้ตลอด บ่ห่วงหยั่งแล้ว จะไปก็ไปแล้ว”

บ้านางคิดว่าสมาธิบำบัดช่วยยืดชีวิต...

“ก็คิดว่าได้นะ หลังจากป่า ไปนั่งสมาธิก็กินข้าวได้

อยากกินโน้นกินนี้ “เหมือนตายแล้วเกิดใหม่”

ชาวบ้านมาผูกแขนทำขวัญให้ เชื่อดวงด้วยว่าเป็น

มะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้ายก็หายได้ ใครเป็นระยะ

แรกก็ตายได้ เชื่อเรื่องผลบุญ มีเทวดา 2 องค์ และมี

นางฟ้า มาดูแล อนุรักษ์ให้ป่าหาย เชื่อว่าอย่างนั้น”

กรณีที่ 8. ยายบัวภา อายุ 79 ปี อยู่บ้านเลขที่ 53 ม.4 ต.ดงหม้อทอง อ.บ้านม่วง จ. สกลนคร เป็นผู้หญิงรูปร่างเล็ก สูงประมาณ 260 เซนติเมตร เป็นคนสูงอายุที่อารมณ์ดี หัวเราะเก่ง ไม่เศร้า ภูมิลาเนาเดิม อ.พังโคน อาชีพทำนา มีรายได้ไม่แน่นอน สรรสกับนายสมมา สหะไชย มีลูก 3 คน เลี้ยงลูกด้วยนมตนเองหมด ต่อมาสามีเสียชีวิต เป็นหม้าย มีสมาชิกในครอบครัว 2 คน แต่มี ลูกชายคนโตที่เป็นผู้ใหญ่บ้าน 2 คน ลูกสะใภ้ 2 คน และหลานผู้หญิงอีก 2 คน พักอาศัยบริเวณ ใกล้เคียง ลูกชายคนโตคอยพยายายบัวภาไปหาหมอยาทุกครั้ง ส่วนลูกสะใภ้ก็ดูแลเรื่องอาหารการกิน หลานก็ไม่ดื้อ เวลาที่ยายบัวภาเหงาก็จะเดินไปคุยกับลูกหลาน ยายบัวภาไม่ได้เรียนหนังสือ สรรส 2 ครั้ง เคยไปฉายแสงและเป็นอีก สาเหตุที่มา แสบ เจ็บ เป็นตุ่ม คันบริเวณช่องคลอด

เริ่มมีอาการ เดือน ก.ค. 49 คันบริเวณช่องคลอด ไปร.พ.บ้านม่วง ส่งตัว PT ไปศูนย์ มะเร็งอุดรฯ แพทย์วินิจฉัย เป็นมะเร็งปากมดลูก นัด PT 25 พ.ย. 49 ปฏิเสธการรักษา รักษาตัวอยู่ที่ วัดคำประมง เมื่อวันที่ 8 -27ธ.ค.49 เป็นเวลา 9 วัน ทานยาไป 2 หม้อ นั่งสมาธิ 2 ครั้ง ไม่กลัว ตายเพราะแก่แล้ว ไม่อยากรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน ไม่รู้ว่าโรคมะเร็งร้ายแรงอย่างไร จึง ไม่กลัวตาย ตายก็ตาย บ้านเดิมอยู่ อ.พังโคน นายสวาท ลูกชายคนโต เป็นผู้ใหญ่บ้านอ.บ้าน ม่วง ตอนนี้อยู่คนเดียว พบมะเร็งก่อนปี 2549 อาการแสบคันเป็นตุ่มที่ช่องคลอด คันและ หงุดหงิด

ความเครียดในชีวิต

เธอบอกว่า....

“รายได้ไม่มีแน่นอน เพราะมันจน ตั้งแต่บรรพบุรุษและทำนาไม่ไหวแล้ว แก่แล้ว ตอนนี้ไม่มีหนี้สิน ความกังวลต่างๆ เกี่ยวกับลูกๆ และสามี ปัญหา ความเครียดที่เกิดจากครอบครัว ภาระต่างๆเกี่ยวกับญาติพี่น้อง ไม่ได้กังวล อะไรแล้ว แต่เครียดเมื่อต้องไปหาหมอไม่อยากเป็นภาระลูกหลานก็ตีมาหา บ่อยๆ ไม่เคยกินเหล้าสูบบุหรี่ แต่กินหมาก”

กระบวนการเผชิญปัญหา เมื่อรู้ว่าเป็นโรค

1. ความเป็นมาของการเป็นโรคมะเร็งปากมดลูก

เธอบอกว่า... “มีคนบอกว่า... ตกขาว มันจะทำให้เป็นมะเร็งได้ ยายมีตกขาว ตอนได้ลูกได้หลาน นี่แหละ ตกขาวมาเรื่อยๆ ตลอด ตอนนั้นไม่มีเลือดออก แต่ก็ตกขาวมาเรื่อยๆ หมอบอกว่าคนตกขาวมากๆ เป็นมะเร็ง ไปตรวจดูก็มีส่วนเป็นมะเร็งอาหารการกิน ก็มีส่วน บางครั้งก็กินของดอง แต่ไอ้เรื่องเนื้อมันไม่กินมาแต่ไหนแต่ไร ของแสดจะไม่ชอบ อาการต่างๆ แสบ เจ็บ เป็นตุ่ม คันบริเวณช่องคลอด”

สาเหตุที่ยายบับภาไปตรวจร่างกาย เพราะ แสบ เจ็บ เป็นตุ่ม คันบริเวณช่องคลอด เริ่มมีอาการเดือนกรกฎาคม 2548 คันบริเวณช่องคลอด ไปร.พ.บ้านม่วง ส่งตัว PT ไปศูนย์มะเร็งอุดรฯ แพทย์วินิจฉัย เป็นมะเร็งปากมดลูก

ภาวะการยอมรับรู้ว่าป่วย

1. ความรู้สึกครั้งแรกเมื่อรู้ว่าป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูก

เธอบอกว่า... “รู้ว่าร้ายแรง เป็นแล้วบ่หาย(เป็นแล้วไม่หาย) และเป็นโรค รู้สึกใจดี กลัวอยู่แต่ไม่กลัวว่า มันไม่ก็ย่านอยู่(กลัวเป็นโรค) เอ็ดยังไดชิบหาย บ่เส้า(ทำอย่างไรโรคก็ไม่หาย) ยังไดชิก็ตายอยู่แล้ว เฒ่าแล้ว กลัวอยู่ ยังไงก็ไม่หายเป็นโรค(กลัวอยู่แล้ว แต่อย่างไรก็ตายอยู่แล้ว เพราะแก่แล้ว)”

2. การยอมรับ (มารักษาตัวที่วัดช่วงไหน ใช้เวลานานเท่าไร การยอมรับจาก 1 มา 2)

เธอบอกว่า....

“ยอมรับอยู่ ไปที่ไหนก็ไม่หาย มันจะตายอยู่แล้ว อยู่ไปเรื่อยๆ อยู่กับลูกหลาน ใครว่าดีก็เอายามาต้ม ตันโน้นตันนี่มาต้มกิน(สมุนไพร) มารักษาตัวที่วัด เมื่อวันที่ 8-27 ธ.ค.49 เป็นเวลา 9 วัน กว่าจะยอมรับได้ ประมาณ 3 อาทิตย์”

3. การปรับตัว (ในช่วงแรกดำเนินชีวิตอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไร จาก 2 มา 3 การใช้ชีวิต) เธอบอกว่า....

“ตอนนี้ก็ยังคันอยู่ไม่หาย ต้องกินยา แต่สบายใจ ใจหมดห่วง ไม่ห่วงอะไรแล้วปรับตัวได้ก็ ประมาณ 4 อาทิตย์ “

การตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกวิธีการรักษา (การแพทย์แบบใด)

1. ครั้งแรกรักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งแรก รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันที่ร.พ.บ้านม่วง จ.สกลนคร ด้วยอาการคันที่ช่องคลอด ไปตรวจภายใน สงสัยว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก

2. ครั้งที่สอง รักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งที่สอง รักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบัน ที่ร.พ.บ้านม่วง ส่งตัวไปร.พ.อุดร 3 ครั้ง ครั้งที่2 ด้วยการตรวจภายใน ครั้งที่2 ด้วยการตรวจเลือด ครั้งที่ 3 ตรวจคลื่นหัวใจ ครั้งที่ 4 หมอนัดไปเข้ายา(เข้าสู่กระบวนการรักษาโรคมะเร็ง เช่น ฉายแสง คีโม เป็นต้น) เลยไม่ไป ไปพบหมอไม่ทำอะไร หมอให้ไปฉายแสง 25 พ.ย. 48 แต่ไม่ไปเพราะกลัวไฟที่ห้องผ่าตัด กลัวจะทรมาน

3. ครั้งที่สามรักษาแบบใด เหตุผล

ครั้งที่สาม รักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ได้ข่าวที่วัดคำประมง ได้รับคำแนะนำจากญาติผู้ป่วย ให้ไป ที่ร.พ.อุดรธานี ไม่อยากเข้ายาที่ร.พ.อุดรธานี เลยไปที่วัดคำประมง ด้วยการนั่งสมาธิ ต้มยาสมุนไพร กินยาไป 4 หม้อ (การเข้ายา คือ การเข้าสู่กระบวนการรักษาของโรคมะเร็ง)

ยายบับภาให้ความหมายเกี่ยวกับบทบาทวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) กับโรคมะเร็งปากมดลูกว่า ...

“สมาธิ ทำให้ใจสบาย ไม่ต้องห่วงอะไร ถ้าอยากให้หายก็ต้องกินยาด้วย”

ยายบับภาเห็นด้วยกับวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ในการฝึกสติและสมาธิมีผลต่อการป่วยด้วยโรคมะเร็งปากมดลูกว่า...

“หลังจากการนั่งสมาธิ ใจดีขึ้น ยานบ่หาย (โรคยังไม่หายหรือยังมีอาการเหมือนเดิม) ยังค้นปวดแสบอยู่ มีญาติผู้ป่วยที่ร.พ.อุดรธานี ชวนไปวัดคำประมง เขาบอกว่ากินยา จะหาย ก็กินไปเรื่อยๆ เห็นด้วยว่ารักษาจิตใจ นั่งสมาธิ ต้องทำใจเฉยๆ ทำให้ตัวเอง ไม่คิดว่าเป็นโรคโน่นโรคนี้ ทำใจให้สบาย แต่ให้กินยาไปเรื่อยๆ”

ยายบับภาคิดว่าการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ทำให้เธอปรับตัวเข้ากับสภาวะความเจ็บป่วยของเธอว่า...

“สบายอยู่ พุทโธ ธรรมโม สังโฆ อยู่บ้านก็เป็นคนวัดคนวา อยู่แล้ว ชอบไปวัด ไปแล้วสบายใจ กลับมาบ้านมานั่งสมาธิ ก็มานั่งอยู่ ก็เว้าอยู่ บ่ห่วงหยั่ง คันช่องคลอดอยู่ หงุดหงิด รำคาญ นั่งสมาธิบางวันก็ทำ บางวันก็ไม่ทำ มันแค่กระตุ้น มันจะทุเลา จะหายก็ไม่หาย มันกระตุ้น ดูอาการ (ยังไม่เห็น

ผลชัดเจน แต่ไม่ทรุดลง ยังทรงอยู่เหมือนเดิม) ...ตอนไปวัดก็ไม่ขึ้นไม่ลง”

2. ความสามารถในการเผชิญกับปัญหา

เธอบอกว่า... “แก่แล้วไม่ได้ทำอะไร ลูกไม่ให้ทำ”

3. ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เมื่อต้องการลดภาวะความตึงเครียดในจิตใจ การเข้าร่วมปฏิบัติธรรมตามวัด เธอบอกว่า....

“ทางออกอยู่กับลูกหลาน เครียดที่บ้าน..... หลังนี้ก็
เดินไปบ้านหลังโน้นบ้าง ชอบไปวัดไปแล้วสบายใจ”

4. ความตาย

เธอบอกว่า....

“ไม่กลัวตาย แก่แล้ว ซาติน้ำจะมีจริงหรือไม่มีจริงก็ไม่รู้ แต่ก็เชื่อว่า...
ตายไปซาติน้ำซาติน้ำ ก็คงจะได้เกิดใหม่ ซาติน้ำก็ทำบุญอยู่ ทำอยู่ทุกมื่อ
เพื่อซาติน้ำบ้าง ก็ยึดศีลธรรมเป็นที่พึ่ง เธอเตรียมตัวก่อนความตายจะ
มาถึง ตอนนี้ก็กินยาอยู่ทุกวัน ถ้าต้องตายก็ทำใจเนาะ ตายก็ตายสิเนาะ
แล้วก็แล้วกันเนาะ (หัวเราะ) บ่ห่วงหยั่ง อยู่ไปวันๆ ทำใจไปเรื่อยๆ จะตาย
วันไหนก็ช่างมัน ไม่ได้คิดถึงสมบัติอะไร ไม่ได้ห่วงอะไร ทำใจให้สบาย ไป
ทุกวันๆ จะตายวันไหนก็ช่างมัน เธอคิดอยากอยู่เบ่งลูกเบ่งหลาน เอ็ด
บุญเอ็ดทาน ลูกและหลานเป็นกำลังใจให้ต่อสู้กับโรคมะเร็ง ตอนนี้ก็ต้อง
ทำใจเนาะ ก็พุทโธ ธรรมโม นั้นแล้ว บ่ห่วงหยั่งแล้ว”

ยบบบภาคิดว่า....

“สมาธิบำบัดยืดชีวิตได้ น่าจะเป็น 2-3 ปี
นั่งแล้วทำให้ใจสบาย ปลงได้ แก่แล้ว”

ประสบการณ์การเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)

เป็นที่ทราบกันดีทั้งจากผลการวิจัยที่ผ่านมา และทั้งจากสภาพความเป็นจริงในกิจกรรม
ต่างๆ ของการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) หรือจากงานด้านสุขภาพต่างๆ จะพบว่า
สภาพของจิตใจมีอิทธิพลต่อระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายที่ป้องกันการโจมตีของสิ่งแปลกปลอมจาก
นอกร่างกาย เช่น เซลล์มะเร็ง เพราะสภาพของจิตใจมีความสัมพันธ์กับระบบประสาทอัตโนมัติที่
ทำให้เกิดผลต่างๆ ต่อร่างกายตามมา

จิตไม่ปกติ เช่น มีความเครียด หรือความโกรธ จะไปกระตุ้นระบบประสาทอัตโนมัติทำให้ร่างกายหลั่งสารเคมีทางปลายประสาทที่เชื่อมต่อกับเซลล์ของภูมิคุ้มกันในไขกระดูก มีผลให้ภูมิคุ้มกันของเราลดลง ทำให้เราติดเชื้อหรือเป็นมะเร็งได้ง่าย ถ้าจิตปกติปราศจากอารมณ์ที่เป็นพิษเป็นภัย เช่น ความรัก ความเมตตา จะทำให้ภูมิคุ้มกันดีขึ้น

การค้นพบความเกี่ยวข้องระหว่างสภาพจิตใจและการเปลี่ยนแปลงในร่างกายที่มีผลต่อระบบภูมิคุ้มกัน ทำให้แพทย์หันมาสนใจค้นคว้าหาวิธีบำบัดที่ไม่ต้องใช้ยาโดยการเสริมสร้างปัจจัยต่างๆ ให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันดีขึ้น ให้ร่างกายค่อยๆ รักษาตัวเอง แพทย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศนิยมวิธีการรักษาแบบนี้มากขึ้น

จึงทำให้ผู้หญิงที่ป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูกจำนวนมาก หันมาสนใจเลือกวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) กันมากขึ้น

จิตไม่ปกติ เช่น มีความเครียด หรือความโกรธ จะไปกระตุ้นระบบประสาทอัตโนมัติทำให้ร่างกายหลั่งสารเคมีทางปลายประสาทที่เชื่อมต่อกับเซลล์ของภูมิคุ้มกันในไขกระดูก มีผลให้ภูมิคุ้มกันของเราลดลง ทำให้เราติดเชื้อหรือเป็นมะเร็งได้ง่าย ถ้าจิตปกติปราศจากอารมณ์ที่เป็นพิษเป็นภัย เช่น ความรัก ความเมตตา จะทำให้ภูมิคุ้มกันดีขึ้น

การค้นพบความเกี่ยวข้องระหว่างสภาพจิตใจและการเปลี่ยนแปลงในร่างกายที่มีผลต่อระบบภูมิคุ้มกัน ทำให้แพทย์หันมาสนใจค้นคว้าหาวิธีบำบัดที่ไม่ต้องใช้ยาโดยการเสริมสร้างปัจจัยต่างๆ ให้ร่างกายมีภูมิคุ้มกันดีขึ้น ให้ร่างกายค่อยๆ รักษาตัวเอง แพทย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศนิยมวิธีการรักษาแบบนี้มากขึ้น

จึงทำให้ผู้หญิงที่ป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูกจำนวนมาก หันมาสนใจเลือกวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) กันมากขึ้น

จากการศึกษางานวิจัย ของพินิจ รัตนกุล (2549) กล่าวไว้ว่า “เราอาจสรุปได้ว่าการสวดมนต์ในรูปแบบต่างๆ ทำให้เราผ่อนคลายทั้งทางจิตและทางกาย ทำให้เรารู้สึกสบายใจ สภาพจิตใจเช่นนี้ มีผลกระทบต่อสุขภาพทางใจและทางกายมาก ด้วยเหตุนี้ จิตแพทย์ในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวนไม่น้อย จึงนำการสวดมนต์มาใช้ในการบำบัดทางจิตร่วมกับวิธีการรักษาทางการแพทย์ การสำรวจของนักวิจัยหลายกลุ่มพบว่า คนอเมริกันนิยมสวดมนต์กันมาก กล่าวคือ 70 เปอร์เซ็นต์ สวดมนต์ทุกวัน 44 เปอร์เซ็นต์ สวดมนต์เพื่อการบำบัดโรค มีงานวิจัยจำนวนไม่น้อย

แสดงให้เห็นว่า การสวดมนต์ช่วยให้ผู้ป่วยเป็นโรคร้ายแรงน้อยลง เช่น โรคหัวใจ, โรคความดัน, โรคเครียดและโรคซึมเศร้า เป็นต้น”

ประสบการณ์การเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงแต่ละคนล้วนมีรายละเอียดปลีกย่อยของชีวิตที่แตกต่างกัน จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างพบว่า ผู้หญิงตัดสินใจเลือกใช้

วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) หลังจากได้ไปใช้วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันตามโรงพยาบาลแล้วไม่หาย หรือจากการแนะนำของเพื่อนๆ ที่ได้รับวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ณ อโรคยศาล วัดคำประมง โดยมีหลวงตาปพนพัชร จิรธัมโม เป็นผู้สอนสมาธิ แล้วเกิดความเลื่อมใสศรัทธาว่าจะหาย ผึกจิตให้เข้มแข็งเพื่อเตรียมตัวก่อนความตายจะมาถึง และยังช่วยยืดชีวิตให้ยาวออกไปได้อีก ตลอดจนผู้ป่วยและญาติยังมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และจากความเจ็บป่วยของตนเอง ได้ส่งผลให้การตัดสินใจเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูกชัดเจนและมั่นใจในการเลือกเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) มาใช้มากขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยได้จัดแบ่งสาเหตุของการเลือกใช้ชีวิตของผู้หญิงกลุ่มตัวอย่างได้เป็น 2 กลุ่มด้วยกันเพื่อให้มองเห็นภาพของการเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงได้ชัดเจนมากขึ้น ได้แก่

1.กลุ่มที่เลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธเพราะการแพทย์แผนปัจจุบันไม่สามารถตอบสนองการรักษาแล้ว และอยากฝึกสติและสมาธิให้เตรียมตัวพร้อมก่อนความตายจะมาถึง

2.กลุ่มที่สองเข้าสู่การเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธเพราะปฏิเสธการแพทย์แผนปัจจุบัน

2. กลุ่มตัวอย่างที่เลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) เพราะรักษาแบบการแพทย์แผนปัจจุบันไม่หาย และอยากฝึกสติและสมาธิให้เตรียมตัวพร้อมก่อนความตายจะมาถึง

ผู้หญิงกลุ่มนี้มีอยู่ 7 คน เนื่องจากผู้หญิงที่ป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูกในงานวิจัยชิ้นนี้เป็นกลุ่มผู้ป่วยมะเร็งปากมดลูกระยะสุดท้าย ได้ทำการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันแล้วไม่หาย จึงแสวงหาวิธีการรักษาแบบใหม่ที่คิดว่าจะหาย โดยรักษาของศรัทธา กายกับจิตควบคู่กันไป ด้วยการนั่งสมาธิที่วัดคำประมง โดยฝึกจิตให้พร้อมก่อนเตรียมตัวตาย เพื่อจะไปเกิดในภพภูมิที่ดีในชาติหน้า และเห็นพระพุทธศาสนาเป็นที่พึ่งสุดท้ายในชีวิต

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ก่อนมารักษาตัวที่วัดคำประมง กลัวตาย ยังไม่ปลง เป็นห่วงทุกอย่าง เจ็บปวดทรมานทั้งกายและใจ ซึ่งสภาพแต่ละรายหนักหนาสาหัสมาแล้ว และอีกสาเหตุหนึ่งที่มารักษากับวัดคำประมงเพราะเพื่อนบ้านชวนมา เพื่อนบ้านที่มารักษากลับไปใช้ชีวิตได้ตามปกติ(ยึดชีวิตออกไปได้ 2 ถึง 5 ปี)จึงแนะนำกันมาปากต่อปาก และด้วยความศรัทธาของผู้ป่วยมะเร็งที่มีต่อหลวงตา ปพนพัชร จิรัธมโม เจ้าอาวาสวัดคำประมง ทำให้ชื่อเสียงวัดคำประมงแพร่หลายทั่วประเทศในการรักษาผู้ป่วยมะเร็งทุกชนิดในเวลาไม่นาน

วิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) ยังเป็นวิธีที่ประหยัดค่าใช้จ่ายในการรักษาเหมาะสำหรับผู้ฐานะยากจนต้องการที่พึ่งทางกายและทางใจอย่างแท้จริง

ในประเด็นนี้ผู้หญิงที่ให้ข้อมูลแต่ละคนจะบอกว่าที่เลือกเพราะไปรักษาการแพทย์แผนปัจจุบันแล้วไม่หาย ทนความเจ็บปวดไม่ไหว และไม่อยากเห็นคนที่เรารักต้องมาทุกข์ใจกับตนเองอีก แค่เป็นมะเร็งก็แย่อยู่แล้ว ไม่อยากเป็นภาระของคนในครอบครัว ฐานะก็ยากจนอยู่แล้ว จึงอยากไปรักษาตัวในที่สงบ เพื่อฝึกจิตให้พร้อมไม่ต้องเจ็บปวดเวลาความตายจะมาถึง อยากจากไปอย่างสงบได้ร่วมเงาพระพุทธศาสนา ผู้หญิงมองว่าปัญหาความเจ็บป่วยของตนเองไม่ใช่เรื่องใหญ่ให้ความสำคัญกับการดูแลจิตใจของคนที่คุณรักมากกว่าจะดูแลจิตใจของตนเอง จึงเกิดความเครียดในชีวิตประจำวัน เกิดปัญหาโรคร้ายตามมาอย่างที่เป็นอยู่ ผู้หญิงจึงหลีกเลี่ยงชะตากรรมในชีวิตไม่พ้น

อย่างเช่นในกรณีของป้าเตือนจิตเธอบอกว่า ในตอนแรกที่เธอสนใจการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) เพราะคิดว่า อยากนำมาดูแลสุขภาพทางกายและใจ เป็นห่วงลูกรักลูกมาก แต่ก่อนเธอเล่าว่า “ไปรักษาตัวกับการแพทย์แผนปัจจุบันแล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกชุดมดลูกหมอนัดเกือบ 2 เดือน ครั้งที่ 2 ผังแระ 4 ครั้ง ฉายแสง 20 ครั้ง จึงไม่อยากรออีกแล้วจึงตัดสินใจไปรักษาตัวที่วัดคำประมง และอีกสาเหตุหนึ่งคือไม่เคยไปตรวจภายใน เพราะอาย และสามีล้าส่อนทางเพศชอบไปเที่ยวผู้หญิงขายบริการไม่ใช้ถุงยางอนามัย เครียดมาก ทิ้งหนี้ไว้ให้อีก 400,000 บาท ตอนนั้นอยากจะยิงสามีทั้งหลายจนแต่ก็เห็นแก่ลูก จนในที่สุดสามีมาตายด้วยโรคฉี่หนู และสงสัยมาตลอดว่าสามีนำโรคมาให้จนกลายเป็นมะเร็งปากมดลูก ลามที่กระดูกเชิงกราน เดินไม่ได้ เจ็บปวดทรมาน เลือดไหลลงตามขา ลูกสาวเห็นแม่แล้วร้องไห้ว่าแม่เป็นมะเร็ง จึงนำแม่มารักษาตัวที่วัดคำประมง เพราะลูกสาวของเธอชื่อยุวดี เป็นนักศึกษาปริญญาโทมาฝึกงานที่วัดคำประมง เห็นคนที่เป็นมะเร็งมาแล้วดี จึงแนะนำแม่ของตนมา เธอรักษาตัวกับวัดคำประมงเป็นเวลา 7 วัน เริ่มนั่งได้ เดินได้ กินได้ ไม่วิตกกังวล ไม่อยากได้อะไรแล้ว เธอยอมรับกับโรคที่เป็นได้ และโอนมรดกให้ลูกๆ หมดแล้ว จึงไม่กลัวตายหมดห่วง”(เตือนจิต,สัมภาษณ์)

ส่วนในรายชื่อของพี่ดอกไม้ก็มีประสบการณ์ที่คล้ายคลึงกับป้าเตือนจิต เธอเล่าให้ฟังว่า “แต่ก่อนไม่ค่อยใส่ใจสุขภาพ ไม่เคยไปตรวจภายในเพราะอาย และสามีไปมีเมียใหม่ เครียดมาก จนไปตรวจพบว่า เป็นมะเร็งปากมดลูก และมีหน้าซ้ำลูกชายยังเกรงไม่ยอมเรียนหนังสือ เพราะการแยกทางกับสามี ทำให้ลูกไม่ตั้งใจเรียน” เธอเล่าว่า เครียดมา 3 ปี เครียดจนกินเปียร์ทุกวัน ต่อมาได้ยินชื่อเสียงของวัดคำประมงในการรักษาโรคมะเร็งและเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ปกติก็ชอบมาช่วยงานโรงครัวของวัดอยู่เป็นประจำอยู่แล้ว เคยเห็นคนที่ เป็นเขามารักษามะเร็งไม่คิดว่าจะเกิดขึ้นกับตนเอง เพื่อนบ้านซึ่งเป็นคนขับรถในวัดคำประมงชื่อ นภัทร ชวนมาให้รักษาจึงไม่รอช้า เธออยู่วัดคำประมงได้ 7 วัน นั่งสมาธิ สวดมนต์ กินยาหม้อสมุนไพร ทำบุญ ใส่บาตรในตอนเช้าทุกวัน อาการต่างๆ ทางใจก็เริ่มดีขึ้น แต่ยังไม่หายเพราะยังเป็นห่วงลูก ลูกยังเล็กอยู่ ไม่มีใครดูแลลูก จึงต้องกลับบ้านมาดูแลลูก หลังจากออกมาเธอเล่าให้ฟังว่า เธอก็สงบลง ไม่คิดอะไร สามีก็ไปๆมาๆ แต่ก็ไม่ได้ทะเลาะกันเหมือนก่อน ใจเย็นขึ้นเพื่อสามีจะกลับมา ทำเพื่อลูก อยากเห็นพ่อแม่ลูกอยู่ด้วยกัน (พี่ดอกไม้, สัมภาษณ์)

กรณีของป้าระวินเธอบอกว่า ในตอนแรกที่เราสนใจการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) เพราะคิดว่า อยากนำมาดูแลสุขภาพทางกายและใจ เพราะไปปรึกษากับแพทย์แผนปัจจุบันมา 2 ครั้ง ได้ผ่าตัดปีกมดลูกออกแล้วเจ็บมากกว่ากลัวตายตอนนั้นจึงตัดสินใจไปรักษาตัวที่วัดคำประมง และเธอเชื่อว่า การเป็นมะเร็งเป็นความโชคร้าย เป็นเวรเป็นกรรม อยู่บ้านเครียดเพราะครอบครัวไม่มีเงินใช้ หงุดหงิดทุกเรื่อง ใครพูดจาก็ไม่เข้าหู แต่ก็รักสามีมาก ถึงบอกกับสามีให้ไปมีเมียใหม่ ถ้าเธอตายไป จะได้ไม่ต้องเสียใจมาก เธอก็รักสามีมากแต่ด้วยความเป็นห่วงความรู้สึกของคนที่เรารักจึงพูดไปเช่นนั้น หลังจากนั้นเธอจึงได้รับคำแนะนำจากน้องสาวให้มารักษาตัวอยู่กับหลวงตา ปพนพัชร ที่วัดคำประมง เป็นเวลา 3 เดือน ระยะเริ่ม 3 อาทิตย์แรกที่มาอยู่วัด เธอยังทำใจไม่ได้ อยากผูกคอตาย จนหลวงตาสอนให้ฟังว่า “คนเป็นมะเร็งไม่ได้มีเราคนเดียว เราต้องสู้ เห็นเพื่อนที่เป็นมะเร็งด้วยกันแล้วรู้สึกสงสาร หนักกว่าเราเยอะแยะ” เธอบอกว่า โชคร้ายบนความโชคดี เพราะโชคร้ายที่มีสามีดีคอยดูแลทุกอย่าง และมีเพื่อนที่เป็นมะเร็งให้กำลังใจดี ไม่อยากกลับบ้าน เพราะเพื่อนทุกคนรู้สึกผูกพันดี เหมือนพี่เหมือนน้อง มีอะไรก็แบ่งกันกิน และช่วยดูแลอาการป่วยของกันและกัน สามารถพูดปรับทุกข์ได้ และยังได้อ่านหนังสือธรรมะ และนั่งสมาธิ รู้สึกสบายใจไม่อยากกลับถ้ากลับไปคงคิดถึงเพื่อนมาก อาจจะกลับไปเครียดอีก แต่อย่างไรก็ดีพอเริ่มอาทิตย์ที่ 4 ก็ทำใจได้อยู่ได้สบาย ไม่คิดอะไรเลย เริ่มยอมรับได้ เพราะหลวงตาพูดทุกวัน ตอนนี้รับได้ทุกอย่างไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้น (ป้าระวิน, สัมภาษณ์)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้เห็นได้ว่าผู้หญิงให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพจิตใจของคนที่คุณรักมากกว่าดูแลสุขภาพจิตของตนเองรวมถึงสุขภาพกายด้วย เมื่อเห็นคนที่คุณรักมีสุขภาพจิตที่ไม่ดีจึงส่งผลกระทบต่อตัวผู้หญิงเองทั้งทางตรงและทางอ้อม ก็ทำให้ผู้หญิงตัดสินใจในการเลือกวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) มาเยียวยารักษา กายและจิตให้พร้อมกับความตายที่จะมาถึง เพราะเธอไม่มีที่พึ่งทางใจที่จะเยียวยารักษา แม้กระทั่งคนในครอบครัวและสังคม ขาดมิติการมองเห็นถึงความต้องการที่แท้จริงของพวกเขา ในมุมมองสตรีนิยมนั้นพวกเขาได้เลือกวิธีทางเลือกในการรักษาเยียวยาจิตวิญญาณให้กับตนเอง อย่างดีที่สุด เพื่อจะก้าวข้ามกับความกลัว และเตรียมพร้อมกับความตายที่จะมาถึง อีกทั้งยังจะต้องเผชิญหน้ากับสภาวะโรคภัยที่รุมเร้าพวกเขาตามลำพังโดยขาดความเข้าใจอย่างแท้จริงของคนในครอบครัวและสังคมในปัจจุบัน

จะเห็นได้ว่า ผู้หญิงเหล่านี้มีความเชื่อในพระพุทธศาสนาว่าเป็นที่พึ่งสุดท้ายในชีวิตที่จะนำพาดวงจิตดวงสุดท้ายไปสู่ชาติภพที่ดีต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับวิถีคิดของคนไทยส่วนใหญ่

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เหลืออีก 4 รายนั้น ได้นำเอาวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) มาแบ่งปันประสบการณ์การเป็นมะเร็งปากมดลูกของพวกเขามาเล่าให้ฟัง อย่างเช่นในกรณีของป้าฉันทะ ได้เล่าประสบการณ์การนำเอาวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทย(สมาธิบำบัด) ให้ฟังว่า “เธอได้ไปรักษาตัวกับการแพทย์แผนปัจจุบันมาแล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกได้ตัดชิ้นเนื้อไปตรวจ หมอไม่บอกว่าเป็นอะไร ครั้งที่ 2 มีอาการปวด และมีตุ่ม เหมือนเดือยโปกุดออกมา รักษาๆไปๆมาๆ ก็ไม่หาย จึงตัดสินใจไปรักษาตัวที่วัดคำประมง ” เพราะอยากนำมาดูแลสุขภาพกายและใจให้ดีขึ้น ครั้งแรกที่มารู้สึกยังดี กลัวบ้างไม่กลัวบ้าง เพราะไม่มีใครบอกว่ามะเร็งเป็นอย่างไร สามีก็ไม่บอก ไม่รู้ว่ามันร้ายแรงอย่างไร แต่รู้ว่าเจ็บปวด รำคาญ อยากตาย และที่ไม่กลัวเพราะเห็นเพื่อนบ้านเขาเป็นแล้วหายก็ยังไม่มีความหวัง จึงมารักษาตัวที่วัดคำประมงได้ 20 วัน เธอยอมรับว่าเป็นห่วงแต่ลูก ถ้าต้องตายยังเป็นห่วงลูกอยู่ อยากทำบุญหลังจากมาที่วัดคำประมงตอนนี้ก็เริ่มปรับ ตัว ทำใจได้บ้าง เพราะแก่แล้ว นั่งสมาธิทำให้ใจสบาย โล่งใจ ค่อยๆ ปรับตัวได้ ไม่เหมือนมาตอนแรกๆ ก็เจ็บปวดทรมาน ทำใจไม่ได้เป็นห่วงลูกหลาน ตอนนี้นั่งสมาธิที่วัดคำประมง ก็กินข้าวได้มากขึ้น ห่วงลูกหลานน้อยลง แต่ก็อยากอยู่เห็นหน้าลูกหลาน อยากมีชีวิตอยู่ต่อ” (ป้าฉันทะ,สัมภาษณ์)

ในรายของป้าทองจันทร์ ได้เล่าประสบการณ์การนำเอาวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทย(สมาธิบำบัด) ให้ฟังว่า “ได้ไปรักษาตัวกับการแพทย์แผนปัจจุบันมาแล้ว 2 ครั้ง ครั้งแรกตรวจชิ้นเนื้อหมอบอกว่าเป็นมะเร็งปากมดลูก ครั้งที่ 2 ตอนนั้นเป็นมะเร็ง เบาหวาน และความดัน

ฉายแสง 32 แสง ผังแร่ 2 ครั้ง หายไป 2 ปีกลับมาเป็นอีก จึงตัดสินใจไปรักษาตัวที่วัดคำประมง แรกๆ ก็กลัวมะเร็งจะไม่หาย ยอมรับว่าไม่เกี่ยวกับเวรกรรมในชาติก่อนแต่ถือว่ารับเวรกรรมในชาตินี้ มาอยู่วัดได้ 3 วันมีเพื่อนเยอะมาก ตอนนี้ไม่ห่วงอะไรแล้ว เพราะลูกก็โตหมดแล้ว สามีย่อยไปล่าสอน ใช้ชีวิตต่อไป ตอนนี้ก็ปรับตัวได้แล้ว” (ป้าทองจันทร์, สัมภาษณ์)

ในรายของยายบุญปันได้เล่าประสบการณ์การนำเอาวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทย(สมาธิบำบัด) ให้ฟังว่า “ได้ไปรักษาตัวกับการแพทย์แผนปัจจุบันมาแล้ว 3 ครั้ง ฉายแสง 3 ครั้ง ผังแร่ 2 ครั้ง เลือดออกเต็มไปหมด เจ็บปวด หูอื้อ ตัดสินใจไปรักษาตัวที่วัดคำประมง เพราะอยู่กรุงเทพฯ กินแต่ยาของโรงพยาบาล กินข้าวไม่ได้ และผอมลง และได้ยินหลานพูดก็เลยไปความรู้สึกครั้งแรกเมื่อเห็นเลือดไหลลงตามขา เจ็บๆ ตายก็ตาย ยอมรับได้ มารักษาตัวที่วัดคำประมงใช้เวลา ประมาณ 2 อาทิตย์ก็ยอมรับได้เพราะแก่แล้ว” (ยายบุญปัน, สัมภาษณ์)

รายของป้านาง เป็นกลุ่มตัวอย่างคนสุดท้ายที่ได้้นำเอาวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) กับประสบการณ์การเป็นมะเร็งปากมดลูกของ เธอมาเล่าให้ฟังว่า “ได้ไปรักษาตัวกับการแพทย์แผนปัจจุบันมา 4 ครั้ง ครั้งที่ 2 ไปชุมดลูกที่ ร.พ.อาจารย์ฉิม หมอบอกว่าเป็นเนื้องอก ไปรักษา 2 ปี ก็ไม่หาย ครั้งที่ 2 ไปคลินิกหมอวรรณกร เทียวไปเทียวมาก็ไม่หายหมดเงินไปหลายหมื่น หมอตรวจภายใน อุลตราซาวด์ บอกว่าเป็นเนื้องอกอีก เปลี่ยนไปเรื่อยๆ ก็ไม่หาย ครั้งที่ 3 มารู้ตอน ปี 49 รพ.สกลนครไม่มีเครื่องมือเลยส่งตัวไปรพ.อุดรธานี เพิ่งจะรู้ว่า เป็นมะเร็งปากมดลูกเพราะปัสสาวะเป็นเลือด ตกขาวและเลือดออกทางช่องคลอด ครั้งที่ 4 ไปฉายแสงที่รพ.อุดรธานี 36 แสง ผังแร่ 2 ครั้ง อาบน้ำก็ไม่ได้ ท้องดำ หนักลงหมดตัว นอนลุกเดียว 5-6 ครั้งต่อวัน ไม่หิว ไม่อยากกินข้าวอยู่ 2 เดือน ลูกมาเที่ยงคืนมากินยา ชีดยาไป มันก็ไม่หาย เดียวก็เป็นอีก “ทำงานหนักก็ไม่ได้ กระแทบกระเทือน เดียวมันก็เป็นอีก เลือดออก แผลแยก” เธอบอกว่าไปรักษาตัวมาหลายที่แล้วก็ไม่หาย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ตัดสินใจมาเลือกรักษาวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด)ที่วัดคำประมง ความรู้สึกครั้งแรกก็ กลัวตาย เคยได้ยินมาว่าใครเป็นมะเร็งก็ตายหมด คนเป็นแสนเป็นล้านก็ตายหมด จึงไปดูดวงกับพระวัดดอนตู พระอาจารย์สัมพันธ์ ต่ออายุให้บอกว่าไม่ได้ผ่าตัด อายุยืน ไม่ตาย ถ้าตอนนั้นพระอาจารย์บอกว่าต้องตายก็จะไม่ไปรักษา หลังจากที่มารักษาตัวที่วัดคำประมง เธอบอกว่า”ยอมรับได้แล้วเพราะอายุมากแล้ว จะเป็นอะไรก็เป็น ก็ใช้เวลาเป็นปีกว่าจะยอมรับได้ ตอนนี้ไม่เป็นห่วงอะไรแล้ว ไม่คิดอะไรแล้ว งดกินของดอง ใช้ชีวิตได้ตามปกติ” (ป้านาง, สัมภาษณ์)

อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าประสบการณ์การนำเอาวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ(สมาธิบำบัด) รายของป้านางนั้น มีความเชื่อทางโหราศาสตร์ ในการดำเนินชีวิต

โดยยึด ถือนิเวศศาสตร์เป็นเครื่องชี้แนะ ซึ่งแตกต่างกับผู้หญิงกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 รายที่ได้กล่าวมา แต่กลุ่มผู้หญิงตัวอย่างทั้ง 4 รายนี้ ก็มีการตัดสินใจในการเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ด้วยสาเหตุที่คล้ายกัน กล่าวคือหลังจากได้ไปใช้วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบันตามสถานพยาบาลต่างๆ แล้วไม่หาย จึง ได้รับคำแนะนำของเพื่อนๆ ที่ได้รับวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ณ อโรคยศาล วัดคำประมง เพื่อให้มารักษา

2. กลุ่มที่สองเข้าสู่อารมณ์ความรู้สึกในการเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) เพราะ ปฏิเสธการแพทย์แผนปัจจุบัน

กลุ่มที่สองนี้มีอยู่คนเดียว แม้ว่าการเข้าสู่อารมณ์ความรู้สึกในการเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของเธอจะแตกต่างจากคนอื่นๆ แต่ปัจจุบันนอกจากเธอจะใช้วิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) กับตนเองแล้ว เธอยังนำเอาคำแนะนำวิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) จากหลวงตา ปพนพัชร ผู้ฝึกสอนสมาธิไปแนะนำกับผู้อื่นได้อีกด้วย

ซึ่งยายบับภาเป็นผู้มีอายุมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่าง เล่าถึงประสบการณ์การเลือกวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของเธอว่า “ตอนแรกก็เริ่มมีอาการเดือน ก.ค.49 คันบริเวณช่องคลอด ไป รพ.บ้านม่วง ส่งตัวไป PT ไปศูนย์มะเร็งอุดรธานี แพทย์วินิจฉัยเป็นมะเร็งปากมดลูก นัด PT 25 พ.ย.49 แต่ปฏิเสธการรักษา ไม่อยากรักษาด้วยการแพทย์แผนปัจจุบัน ไม่รู้ว่าโรคมะเร็งร้ายแรงอย่างไร ตายก็ตาย ไม่อยากตายอย่างทรมานไม่ว่าจะเอาอะไรมาให้ก็ตาม หมอนัดให้ไปรักษา ฉายแสง คีโม เลยไม่ไปไม่ทำอะไร เพราะกลัวไฟห้องผ่าตัด กลัวจะอาการจะทรุด ไม่อยากไปรักษาที่ รพ.อุดรธานีก็เลยตัดสินใจไปวัดคำประมงเพราะมีญาติผู้ป่วยแนะนำให้ไป ด้วยการนั่งสมาธิ ต้มยาสมุนไพรมากิน 4 หม้อ มานั่งสมาธิแล้วสบายใจ ไม่ต้องห่วงอะไร ทำให้ตัวเองไม่คิดว่าเป็นโรคเนิ่นโรคนี้ ทำให้ใจให้สบาย แต่ให้กินยาไปเรื่อยๆ จะหายก็ไม่หายมันกระตุ่น ดูอาการ ยังไม่เห็นผลชัดเจน แต่ไม่ทรุด ยังทรงอยู่เหมือนเดิม” หลังจากนั้นก็นำวิธีการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) มาใช้เยียวยารักษาตนเองที่บ้าน” (ยายบับภา, สัมภาษณ์)

กล่าวโดยสรุปแล้ว ประสบการณ์ที่ทำให้ผู้หญิงเลือกมาใช้วิธีการรักษาแบบการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) มาจากหลายๆ สาเหตุได้แก่ จากผู้ป่วยและญาติ ที่เคยมารับการรักษาที่วัดคำประมงแล้วได้ผลดีจึงแนะนำให้ผู้หญิงเหล่านี้ให้มารักษาที่วัดคำประมง จากเคยได้

ยินยอมเสี่ยงของทางวัดคำประมงในเรื่องของการรักษาผู้ป่วยมะเร็ง ตลอดจนผู้ป่วยมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อหลวงตา ผู้ฝึกสอนสมาธิเปรียบเสมือนพ่อพระของผู้ป่วยมะเร็งทุกคนที่มาทำการรักษาจากผู้ป่วยต้องการที่พึ่งสุดท้ายในชีวิต ภายใต้ร่มเงาพระพุทธศาสนา ด้วยการรักษาแบบองค์รวม (กายกับจิตควบคู่กันไป) เพื่อจะนำพาดวงจิตดวงสุดท้ายของพวกเขาไปสู่ชาติภพที่ดี และจากไปทำการรักษาด้วยแพทย์แผนปัจจุบันแล้วไม่หายจึงต้องการแสวงหาทางเลือกใหม่ในการรักษา ซึ่งจากการติดตามสังเกตกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยเองพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลมีการรวมตัวเป็นเครือข่ายแบบเหนียวแน่นและมีการแบ่งปันประสบการณ์ซึ่งกันและกัน มีการให้กำลังใจกันและกันตลอด ให้คำแนะนำคอยช่วยเหลือกันในหลายๆ เรื่อง มีความรู้สึกร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมาก เมื่อใครมีอะไรก็แบ่งกันกิน เล่าเรื่องสารทุกข์สุกดิบ ปรับทุกข์ได้ทุกอย่าง ไปเยี่ยมเยียนกันที่บ้านอย่างสม่ำเสมอ เมื่อวัดคำประมงมีงานทำบุญที่สำคัญๆ กลุ่มตัวอย่างก็พร้อมใจกันมาร่วมกันช่วยงานโรงครัวเพื่อทำอาหารถวายพระ หรือทำบุญสมทบทุนให้ กับทางวัดเพื่อบริจาคให้กับผู้ป่วยใหม่ และทางวัดมีการบอกเล่าให้ผู้ป่วยไปร่วมปฏิบัติธรรมด้วยกันอยู่เนืองๆ ใครจากไปก่อนผู้ป่วยมะเร็งก็ไปงานศพแสดงความอาลัยรักต่อกัน (หลวงตาจะไปร่วมงานศพผู้ป่วยมะเร็งทุกคนที่เสียชีวิตด้วยทุกครั้ง) ซึ่งผู้ป่วยทุกคนที่มารักษาดาวที่วัดคำประมง นอกจากจะมีความสุขทางกายและใจแล้ว ยังมีเพื่อนที่ให้ความเป็นห่วงใยซึ่งกันและกันอีกด้วย ถึงตายก็ตายอย่างสงบ มีหลายๆ คนบอกกับหลวงตาว่า “เสียคนที่มาวัดคำประมงเข้าไป ก่อนหน้านั้นน่าจะมาให้เร็วกว่านี้ เพราะได้เห็นความรักความเมตตาจากหลวงตาและเพื่อนผู้ป่วยด้วยกันแล้วรู้สึกเกิดปิติ ถึงจะตายตอน นี้ก็ทำใจได้แล้ว ไม่คิดอะไร ไม่ห่วงอะไรอีกแล้ว บางคนบอกว่าทำไมยังไม่ตายสักทีก็มี ตอนนี้อยู่พร้อมแล้วที่จะตาย”(พระภิกษุพนพพัชร จิรัธมโม,สัมภาษณ์)

จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างเมื่อได้มารักษาตัวที่ อโรคยศาล ณ วัดคำประมงแล้ว ก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธาว่าจะหาย ตลอดจนฝึกจิตให้เข้มแข็งเพื่อเตรียมตัวก่อน ความตายจะมาถึง และยังช่วยยืดชีวิตให้ยาวออกไปได้อีก นอกจากนั้นผู้ป่วยและญาติยังมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ส่งผลให้ผู้หญิงเข้าสู่วิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ของผู้หญิงป่วยเป็นมะเร็งปากมดลูกชัดเจนและมั่นใจในการเลือกเอาวิธีการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) และเห็นความหมายใหม่เกี่ยวกับบทบาทการรักษาด้วยการแพทย์แผนไทยแนวพุทธ (สมาธิบำบัด) ด้วยวิธีบำบัดทางจิตวิญญาณ นอกจากนี้แนวคิดของผู้หญิงนอกกระแสหลักเองก็เชื่อในเรื่องของจิตใต้สำนึก (Consciousness) เพราะจิตใต้สำนึกของการมีความรู้สึกร่วมกันช่วยเหลือซึ่งกันและกันก็เป็นวิธีหนึ่งของการเสริมพลังด้วยเช่นกัน (สุลินี วรรศรีโสทร,2547,น.93) และเพื่อใช้การบำบัดทางจิตวิญญาณเป็นแนวทางในการเลือกวิธีการรักษาตนเองในครั้งนี้

